

ସଭା ବୃତ୍ତକୁ ପୁଣି ପ୍ରାୟ ସୁସଜ୍ଜିତ କରିଥିଲେ କେବଳ ଦର୍ଶକଙ୍କ ଅଭାବରୁ ତାହା ସାଧକ ହେଲା ନାହିଁ । ଅନେକ ଲୋକ ଅମଙ୍ଗଳ ହୋଇଥିଲେହେଁ ଇଂରାଜୀ ମଧ୍ୟରେ ପାଠ ଓ ପଢ଼ିବାରୁ ସାହେବ ଓ ମେମ୍‌ପ୍ରାୟ ୫୯୯ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଦେଶୀୟ ଉତ୍ପାଦକଙ୍କ ୪୯୯ ଟଙ୍କା ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ଇଂରାଜୀ କମ୍ପାନୀରୁ ଦାକମ୍ ଅଥବା ଦେଶୀୟ କମ୍ପାନୀରୁ ଉକ୍ତ ମନାଜନ ପ୍ରଭୃତି ଜଣେ ସୁଦ୍ଧା ଏଠାରେ ଦେଖିଲୁଁ ନାହିଁ । ଦେଶର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ହିତକର ବ୍ୟାପାରରେ ଏପ୍ରକାର ଅବଦେଶୀ ବଜ୍ରଦୁଃଖର ବିଷୟ ଅଟଇ । ଏଠାକୁ ଆସିଥିବା ନୂତନ ପଲଟନର ଡାକ୍ତର ବନରମାନସାହେବ ସଭାପତିର ଆସନ ଗ୍ରହଣ କଲେ ମୂଲ୍ୟ ସୁପ୍ରଗଣ୍ୟ ଡାକ୍ତର ଯୋଗୁଁ ସାହେବ ସାଧାରଣ ବିଜ୍ଞାନ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷକ ଆପଣା କାର୍ଯ୍ୟର ବିବରଣୀ ପାଠ କଲେ । ଇଂରାଜୀରୁ ସଭାପତି ସ୍ୱରୂପାର ସୁପ୍ରକ ଓ ସାହିତ୍ୟିକଟମାନ ବିଚାରଣ କରି ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଉନ୍ନତି ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହର ଶୁଖିଲାରେ ଆନନ୍ଦ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଏବଂ ଇଂରାଜୀରୁ ସଭାପତିଙ୍କୁ ଅନ୍ୟତମ ଦିଅଯାଇ ସଭା ପତି ହେଲେ ।

ଦୀର୍ଘକ ବିବରଣୀରେ ଡାକ୍ତର ଯୋଗୁଁ ସାହେବ ଡାକ୍ତର ଶ୍ରୀକାର୍ତ୍ତିକାହେବଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରି ଲେଖିଅଛନ୍ତି କେବଳ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ଏକାକୀ ଯତ୍ନ ଓ ଅଧ୍ୟାପନା ସାମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟଟି ଏମନ୍ତ ସମୟର ଅବସ୍ଥାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ନିଜର ଏକ ସାମାଜ୍ୟ ବିଧିରେ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ ହେବା ଅସମ୍ଭବ ଏବଂ ଏଥି ପାଇଁ ଦୀର୍ଘକ ଯାହା ବ୍ୟୟ ହେଉଅଛି ତାହା ଯୋଡ଼ିବ ଶିକ୍ଷକର ବେତନକୁ ସରି ନୁହେଁ । ବାସ୍ତବରେ ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସମ୍ଭବରେ ମୂଳ ଡାକ୍ତର ଶ୍ରୀକାର୍ତ୍ତିକ ଅର୍ଥାତ ଯତ୍ନ ଓ ନିଷ୍ଠା ପରମ୍ପରା ଓ ଚେଷ୍ଟାର କଥା ମନେ କଲେ ହୃଦୟ ସମ୍ପାଦକ ହୁଅଇ ନାହିଁ । ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଗ୍ରକ ମୋତିନ ନିମିତ୍ତ ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାଷ କରିବାକୁ ସକା କୁପିତ ହୋଇ ନାହିଁ । ଡାକ୍ତରଙ୍କ ଏହି ସମସ୍ତ ଯତ୍ନ ଚେଷ୍ଟା ଓ ପରମ୍ପରା ଫଳ ଏହି ହୋଇଅଛି ଯେ ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରାପ୍ତିର ହେବା ସମ୍ଭବତଃ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୫୯୯୯ ଟଙ୍କା ଶୁଦ୍ଧ ପାଖ କରି ବାହାରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ସର୍ବକାରୀ ଗୃହଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଅବଶିଷ୍ଟ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ

କେହି ଶୁଦ୍ଧା ନମଦର ପ୍ରଭୃତିଙ୍କ ଗୃହଣରେ ଏବଂ କେହି ସ୍ୱାଧୀନ ବ୍ୟୟସାଧନା ନିକାହ ହେଉଅଛନ୍ତି । ଏ ବର୍ଷ ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ୫୯୯୯ ଟଙ୍କା ଅର୍ଥାତ୍ ୫୯୯୯ ଟଙ୍କା ପୁରୁଷ ଓ ୫୯୯୯ ଟଙ୍କା ପତ୍ନୀ କଲେ । ଶ୍ରୀମାନେ ସମସ୍ତେ ଦେଶୀୟ ଶ୍ରୀଷ୍ଟି-ଯାନ ଓ ଏହାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ କନକା ସୁଶୀଳ ପ୍ରଦତ୍ତ ମେଜଲ ପ୍ରାୟ ହେଲେ । ଏମାନଙ୍କ ଯୋଗେ ଅନୁପୁରକାସିନୀଙ୍କ ଚଳଣ୍ଡା ବିଶେଷତଃ ଅନୁଜ୍ଞାଳର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହନାକୁ କେଡ଼େ ଉପକାର ହେବ ବୋଲିଆଇ ନ ପାରେ । ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ସେ ଏ ପ୍ରଦେଶର ହିନ୍ଦୁ ଶ୍ରୀମାନେ କେହି ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଶିକ୍ଷା କରିବାକୁ ଅବ୍ୟ ଅଗ୍ରସର ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ।

ବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରଦେଶିକା ସଂଗ୍ରହର ଫଳ ।

କଲକତା ବିଦ୍ୟାଳୟର ଚଳଚର୍ଚ୍ଚର ପ୍ରଦେଶିକା ସଂଗ୍ରହର ଫଳ ବାହାର ଅଛି । ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀରେ ୫୯୯୯ ଟଙ୍କା, ୨ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ୫୯୯୯ ଟଙ୍କା ଏବଂ ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ୫୯୯୯ ଟଙ୍କା ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଛି । ଏଥି ପୁରୁଷଙ୍କ ଅର୍ଥାତ୍ ସମ ୫୯୯୯ ଟଙ୍କାରେ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଛି । ଏବଂ ଇଂରାଜୀରୁ ୫୯୯୯ ଟଙ୍କାରେ ୫୯୯୯ ଟଙ୍କା ଉତ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିଲେ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବେ କଲକତା ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଉତ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିବା ସଂଗ୍ରହର ଫଳ ନୁହେଁ । ଯେବେ ଗତବର୍ଷପର ଏବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ୫୦୦୦ ପାଖାପାଖି ହୋଇଥିବେ ତେବେ ଗତବର୍ଷ ୫୦୦୦ ଉତ୍ପାଦିତ ହୋଇଅଛି ।

ଓଡ଼ିଶାରୁ ସମ ୫୯୯୯ ଟଙ୍କାରେ ୫୯୯୯ ଟଙ୍କା ପାଖା ପାଖି ହୋଇଥିଲେ, ଚଳଚର୍ଚ୍ଚରେ ପାଖା ପାଖି ହୋଇଥିଲେ ୫୯୯୯ ଟଙ୍କା ଉତ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିଲେ । ପୁଣି ଗତବର୍ଷ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀରେ ୫୯୯୯ ଟଙ୍କା ଉତ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିଲେ ଏବର୍ଷ ଉତ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିଲେ ଏକକ୍ରମେ ଉତ୍ପାଦିତ ହୋଇଅଛି । ଅବଶ୍ୟକ ଉତ୍ପାଦିତ ଏବଂ ଗତବର୍ଷ ଗତବର୍ଷ ଠାରୁ ଏବର୍ଷର ଫଳ ମନ ହୋଇଅଛି । ଓଡ଼ିଶାର ଜାମାସୁଲରୁ ଏବର୍ଷ ସେହି

ଶୁଭମାନେ ସଂଗ୍ରହ ହେଉ ସଫଳ ହୋଇଅ-
ଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ନାମ ନିମ୍ନେ ପ୍ରକାଶିତ
ହେଲା ଯଥା ।—

- ୧ ମଣ୍ଡଳୀ ।
- ୧ ମହମ୍ମଦ ଅବଦୁଲ ବେହ୍ନୁ ଡା
- ୨ ସୁଶେଣୀ ।
- ୩ ଅନନ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ୍ରାଜ୍ଞା
- ୪ ମୋହମ୍ମଦ ବସୁ ବାଲେଶ୍ୱର
- ୫ ରୁକ୍ମିଣୀଦାସ ଦାସ କଟକ ଛାତ୍ର
- ୬ ଶତ୍ରୁଘ୍ନ ଦାସ କଟକ ରେଭେନ୍ସା କଲେଜିଏଟ
- ୭ ଅନନ୍ତଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି କଟକ ଛାତ୍ର
- ୮ ରଘୁନାଥ ମହାନ୍ତି କଟକ ଏକାଡେମୀ
- ୯ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ମିତ୍ର କଟକ ରେଭେନ୍ସା କଲେଜିଏଟ
- ୧୦ ହେମଚନ୍ଦ୍ର ମିତ୍ର କଟକ ଛାତ୍ର
- ୧୧ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମିତ୍ର କଟକ ରେଭେନ୍ସା କଲେଜିଏଟ
- ୧୨ ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ
- ୧୩ ଗରୁଡ଼ ପଟ୍ଟ ବାଲେଶ୍ୱର
- ୧୪ ଉତ୍ତମାଧ୍ୟ ପଟ୍ଟ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ଏକାଡେମୀ
- ୧୫ ବାଳକୃଷ୍ଣାଧ୍ୟ ପଟ୍ଟ କଟକ ରେଭେନ୍ସା କଲେଜିଏଟ
- ୧୬ ଶେଷ ମତ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ର ବାଲେଶ୍ୱର
- ୧୭ ବୃଦ୍ଧସୁଶେଣୀ ।
- ୧୮ ଅବଦୁଲ ହମିଦ୍ ଦେବ୍ରାଜ୍ଞା
- ୧୯ ଅମିତ ଭବନ ଅହମ୍ମଦ କଟକ ରେଭେନ୍ସା କଲେଜିଏଟ
- ୨୦
- ୨୧ ବୃଦ୍ଧସୁଶେଣୀ
- ୨୨ ଅବଦୁଲ ହମିଦ୍ ଦେବ୍ରାଜ୍ଞା ଏକାଡେମୀ
- ୨୩ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ ପୁରୀ
- ୨୪ ବନାବଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ ବାଲେଶ୍ୱର
- ୨୫ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଦାସ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ଏକାଡେମୀ
- ୨୬ ହେମଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ ବାଲେଶ୍ୱର
- ୨୭ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ଦାସ ପୁରୀ
- ୨୮ ମହମ୍ମଦାହମ୍ମଦ ଦାସ ବାଲେଶ୍ୱର
- ୨୯ ସୁକୁମାରୀନ ଦାସ ପୁରୀ
- ୩୦ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ଦେ ବାଲେଶ୍ୱର
- ୩୧ ଫତେହୁଦ୍ଦୀ ଦେବ୍ରାଜ୍ଞା
- ୩୨ ଦେବୀଚନ୍ଦ୍ର ଯୋଗ ବାଲେଶ୍ୱର
- ୩୩ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ଯାଦବ କଟକ ମିଶନ
- ୩୪ ବାସୁଦେବ ବାଲେଶ୍ୱର କଟକ ଛାତ୍ର
- ୩୫ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ମହାନ୍ତି ଦେବ୍ରାଜ୍ଞା
- ୩୬ ଉତ୍ତମାଧ୍ୟ ମହାନ୍ତି ବାଲେଶ୍ୱର
- ୩୭ ଶ୍ରୀକମଳ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୩୮ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୩୯ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୪୦ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୪୧ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୪୨ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୪୩ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୪୪ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୪୫ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୪୬ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୪୭ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୪୮ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୪୯ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୫୦ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୫୧ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୫୨ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୫୩ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୫୪ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୫୫ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୫୬ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୫୭ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୫୮ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୫୯ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୬୦ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୬୧ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୬୨ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୬୩ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୬୪ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୬୫ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୬୬ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୬୭ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୬୮ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୬୯ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୭୦ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୭୧ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୭୨ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୭୩ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୭୪ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୭୫ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୭୬ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୭୭ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୭୮ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୭୯ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୮୦ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୮୧ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୮୨ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୮୩ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୮୪ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୮୫ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୮୬ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୮୭ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୮୮ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୮୯ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୯୦ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୯୧ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୯୨ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୯୩ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୯୪ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୯୫ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୯୬ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୯୭ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୯୮ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୯୯ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ
- ୧୦୦ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାନ୍ତି ସୁରୀ

ଏକ ସଦ୍ୟାଳୟର ଫଳ ବିବେଚନା କରି ଦେଖି ଯାଉଅଛୁ ଯେଉଁଠି ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଧାନ ସର୍ବ-ବାସୀ ସ୍କୁଲ ମଧ୍ୟରେ ବାଲେଶ୍ଵରର କି ୧୧ ଶ ଶତ ମଧ୍ୟରୁ କି ୧୦ ଶ ଶାସ କରି ଥିବାରୁ ପ୍ରଥମ, ପ୍ରଥମର କି ୧୧ ଶ ଶାସ କରି ଥିବାରୁ ୨ୟ ଏବଂ ତତ୍ପର କଲେଜିଏଟ ସ୍କୁଲର କି ୨୦ ଶରୁ କି ୧୧ ଶ ଶାସ କରି ଥିବାରୁ କଲ୍ୟାଣ ଦୋଇଅଛି । ଅନେକ ଦିନ ଉତ୍ତର କଲେଜିଏଟ ସ୍କୁଲର ଫଳ ମନ ଦେଲ । ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଦର ମୁକାମରୁ କେହି ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପାସ କରନ୍ତୁ ଅନ୍ତର ଉତ୍ତର ଯଥା । ସକଳକଳ-କମଳକ ମଧ୍ୟରେ କେନ୍ଦ୍ରପଡ଼ାର କି ୧୫ ଶ ମଧ୍ୟରେ କି ୫ ଶ ପାସ କରିବା ନିଜ କଥା ନ ଦେଲେହେଁ ଏକକଣ ୧ମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପାସ କରିବା ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିଦ୍ୟାଳୟ ଏ ଶ୍ରେଣୀରେ ପ୍ରାୟ ପାଠ ନ ଥିବାରୁ ଏପାର୍ଶ୍ଵରୁ କି ବିଚିତ୍ର । ଯାହାପୁରୁ କି ଶ ଓ କଦୁଖରୁ କି ୧ ଶ ପାସୀ ଦେଇ ଥିଲେ ସମସ୍ତେ ସଫଳ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏଫଳ ଅବଶ୍ୟ ସ୍ଵଳର ଅଛି । କଟକର ବେସରକାଶ ସ୍କୁଲ ସମୁଦର ଫଳ ଗରବର୍ଷଠାରୁ ଭଲ ନ ଯାଇ ରୁ ୧ମ ମନ ହୋଇଅଛି । ପ୍ୟାଗମୋଦନ ଏକା-କ୍ରୋଗରୁ କି ୧୦ ଶ ଶିକ୍ଷା ମଧ୍ୟରୁ କି ୫ ଶ ଶାସକ ସ୍କୁଲର ୧୫ ଜଣ ମଧ୍ୟରୁ କି ୫ ଶ ପାସୀବା-ପାର କି ୧୨ ଶ ମଧ୍ୟରୁ କି ୧୧ ଏବଂ ମିସକ-ସ୍କୁଲର କି ୨ ଶ ମଧ୍ୟରୁ ୧ ଜଣ ପାସ କରି-ଅଛି । ଯାହା ଦେଇ କଟକର ମରହାଣ୍ଡା ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ କୌଣସି ବେସରକାଶ ବିଦ୍ୟାଳୟ କି ଶ ପାସ ନାହିଁ ଏବଂ ଅଳ୍ପ ଶିକ୍ଷା କରିଥିବାରୁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଅଧିକ ଶିକ୍ଷା ପଠାଇବା ଉଚିତ ଅଛି ଓ ତା ଏକଥା ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର ବିବେ-ଚନା କରିବା ଉଚିତ । ସାମ୍ୟବାଦର ଏ ବିଷ-ୟରେ ଗରବର୍ଷମଧ୍ୟ ଏବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ବିଷୟ ଉଚ୍ଚ-ଲକ୍ଷରୁ ହୁଅନ୍ତୁ । ଶାସକସ୍କୁଲ ଏବର୍ଷକୁ ପ୍ୟାଗ-ମୋଦନ ଏକାକ୍ରୋଗୀ ସଙ୍ଗରେ ମିଶି ଯିବାରୁ ଅଗାମୀ ବର୍ଷର ଫଳ ଭଲ ଦେବାର ଆଶା ହେଉଅଛି । ସାମ୍ୟବାଦର କୌଣସି ଉତ୍ତମ ବିନୋବସ୍ତୁ ଦେଖିବାକୁ ଅମ୍ଭେମାନେ ଆଶା କରୁ ।

ପରବେଷରେ କଳ୍ୟାଣ ଏହାକି ଏଥର ଓଡ଼ି-ଶାରେ ଜଣେ ମୁସଲମାନ ଏ ପଦ୍ଧତିରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସ୍ଥାନ ପାଇଅଛି ଏବଂ ମୋଟରେ ପାସ କରିଥିବା ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କି ୫ ଶ ଏବଂ

ସପ୍ତମାଂଶ ମୁସଲମାନ ଅଛନ୍ତି । ଏଥିମଧ୍ୟରୁ ଏକା କେନ୍ଦ୍ରପଡ଼ା ସ୍କୁଲରୁ କି ୫ ଶ ପାସ କରିଅ-ଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ ଅବଶ୍ୟ ଜଣାଯାଉ ଅଛି ଯେ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପ୍ରତି ମୁସଲମାନଙ୍କର ଆଗ୍ରହ କମିଯା-ଉଛି ଦେଉଅଛି ଏବଂ ଗାଁରୁ ଉନ୍ନତମାନଙ୍କର ସମ-ବନ୍ଧ ଦେବେ ସ୍ଵରୁ ବିଷୟ ଅଛି ।

ଫାଗୁଅର୍ଦ୍ଧସ ପଦ୍ଧତିର ଫଳ । ଗରବର୍ଷ ଏ ପଦ୍ଧତିରେ କି ୧୦୮୧ ଶ ପାସ କରିଥିଲେ ଏବର୍ଷ ୭୨୧ ଜଣ ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରଥମ-ଶ୍ରେଣୀରେ କି ୩୧ ଶ ୨ୟରେ କି ୧୮୮ ଶ ଏବଂ ୩ୟରେ କି ୫୫୨ ଶ ପାସ କରିଅଛନ୍ତି । ଏଫଳ ସନ ୧୮୮୧ ସାଲ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରାୟ ସମାନ ବୋଲିବାକୁ ଦେବ ବାରିଶ ସେ ବର୍ଷ କି ୭୨୫ ଶ ପାସ କରିଥିଲେ ।

ଓଡ଼ିଶା ରେବନ୍ୟୁ କଲେଜ ଏ ପଦ୍ଧତିରୁ ନିମ୍ନ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର ଏକମାତ୍ର ସ୍ଥାନ ଅଛି । ଏଠାରୁ ସନ ୧୮୮୧ ସାଲରେ ୩୫ ଜଣ ମଧ୍ୟରୁ କି ୨ ଶ ସନ ୧୮୯୦ ସାଲ ଅର୍ଥାତ୍ ଗରବର୍ଷ ୫୭ ଜଣ ମଧ୍ୟରୁ ୨୨ ଜଣ ପାସ କରିଥିଲେ ଏବର୍ଷ ୨୮ ଜଣ ମଧ୍ୟରୁ କି ୧୨ ଶ ପାସ କରିଅଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ନାମ ଯଥା ।—

୧ମ ଶ୍ରେଣୀ :	
ମଦନ ନାଥଚନ୍ଦ୍ର	ଦୟାମୋହନ ଘୋଷ
ଦାଶରଥୀ ଚାନ୍ଦା	ଦେବନନ୍ଦ କୁମାର ଦେବ
୨ୟ ଶ୍ରେଣୀ :	
ଏଚ୍, ଚ, ଏଚ୍	ବନୋଦର ଚନ୍ଦ୍ର
ରମଣୀମୋହନ କରବର୍ଷୀ	ପ୍ରତାପକ ଦାସ
ବୈରବଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର	ଦେବୀଧର ଦୋସ
ନାଥସ୍ଵର ପ୍ରସାଦ ଦେବ	ସୁରେଶଚନ୍ଦ୍ର ଘୋଷ

ଏ ଫଳ ଗରବର୍ଷ ସଙ୍ଗେ ଅନୁପାତରେ ପ୍ରାୟ ସମାନ କିନ୍ତୁ ପାସ ସଂଖ୍ୟା ଉତ୍ତର ଦେବାରୁ ଅବଶ୍ୟ ମନ ବୋଲିଯିବ । ପ୍ରାୟ ବର୍ଷ ଦେଲ ୧ମ ଶ୍ରେଣୀରେ ଜଣେପୁରୀ ପାସ କରି କ ପାସବାରୁ ଶିକ୍ଷାର ଉତ୍ତର ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ ।

ବି, ଏ, ପଦ୍ଧତିର ଫଳ । ଗରବର୍ଷ ପାସଶ୍ରେଣୀରେ ୩୫୫ ଏବଂ ଅନ-ରରେ ୧୧ ଶାସ କି ୫୫୭ ଶ ଉତ୍ତରୀ ହୋଇ ଥିଲେ ଏବର୍ଷ ପାସରେ ଶ୍ରେଣୀ ୧୨୫ ଜଣ ଏବଂ ଅଳ୍ପରେ ପ୍ରାୟ ୨୫ ଜଣ ଶାସ ୨୫୦ ଜଣ ପାସ କରିଅଛନ୍ତି । ସୁତରାଂ ଗରବର୍ଷଠାରୁ ଏ-ବର୍ଷର ଫଳ ଉତ୍ତର ଯିଅଛି । ଏଠା ରେବ-ନ୍ୟୁ କଲେଜରୁ ଗରବର୍ଷ କି ୧୨ ଶ ପଦ୍ଧତିର

ଦେଇ କି ୨ ଶ ଶାସ ଏବଂ ୨ ଜଣ ଅଳ୍ପ ଶାସ କି ୧୮ ଶ ଉତ୍ତରୀ ହୋଇଥିଲେ । ଏବର୍ଷ ୮ ଜଣ ପଦ୍ଧତି ଦେଇ କେବଳ ଏକଜଣ ପାସ ଶ୍ରେଣୀରେ କିଛିବର୍ଷ ହୋଇଅଛି । ଅନର-ରେ ଅଦୌ ଶିକ୍ଷିତ ନାହିଁ । ପାସ କରି-ଥିବା ଶିକ୍ଷକ ନାମ ମାନମଣି ଚନ୍ଦ୍ର ଦେ ଅଛନ୍ତି । ଏ ପଦ୍ଧତିର ଫଳ ଏ କଲେଜ ପ୍ରତି ଉତ୍ତର ମନ ହୋଇଅଛି । ଅମ୍ଭେମାନେ ଆଶା କରୁ କି ଉତ୍ତରମାନେ ଏଥିର ବାରିଶ ଅନୁମୋଦନ କରବେ । ରେବନ୍ୟୁ କଲେଜ ସମ୍ପର୍କରେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଅନେକ ଗୁହାରି ଶୁଣିଅଛୁ । ପଦ୍ଧ-ତିର ଫଳ ଭଲ ଦେଉଥିବାରୁ ସେ ସ୍ଵରୁ ବଡ଼ ଅପ୍ରା ଦେଇ କି ଥିଲା । ଏଥର ଫଳ ପଠାନ୍ତୁ ମନ ଦେବାରୁ ଏଥିର ଅବସ୍ଥା ଉତ୍ତ-ମରୂପେ ଚଳନ୍ତୁ କରିବାର ଅବଶ୍ୟକ ଦେଉ ଅଛି ।

୧୮୯୧ ସାଲର ଜାନୁଆରୀ ମାସରେ ଗୁଗୁର ମାଉନର ପଦ୍ଧତିର ଫଳ । ୧ ମ ଶ୍ରେଣୀ ।—ପାରଦର୍ଶିତାମାରେ ।

ଚନ୍ଦ୍ର	ସବକ ନାମ	ପୁଷ୍ପରାମାମା	ଜିଆ
୧	କରମୁଲ ଦତ୍ତ	ମତେଲ	କଟକ
୨	ଗଙ୍ଗାନାଥସିଂହ ଦତ୍ତ	ଦାରଦାଃ	ବାଲେଶ୍ଵର
୩	ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ସତ୍ୟପ୍ରୀ	ଅପୁରେଷ୍ଠର	କଟକ
୪	ଭବରତନ ସାହୁ	ରବିକୌଶଲଧର	ବାଲେଶ୍ଵର
୫	ଭଗବତ ମହାନ୍ତି	ଖୋରଥା	ପୁରୀ
୬	ସଦାନନ୍ଦ ଜନ	ନମପଡ଼ା	"
୭	ଗରବୁଧି ମିଶ୍ର	ଭୋବାଜାଲ	ଗଡ଼ଜାଲ
୮	ସୁଜକଶୋର ବ୍ରହ୍ମା	ବାସପଦା	"
୯	କଟକର ପଣ୍ଡା	ଭୋବାଜାଲ	"
୧୦	ମଧୁସୂଦନ ସ୍ଵାଇଁ	ଦ୍ୟାପଟିଂଗୁ	କେନ୍ଦ୍ରପଡ଼ା
୧୧	ଭବସୁର ପଣ୍ଡା	ଖୋରଥା	କଟକ
୧୨	କୃଷ୍ଣପ୍ରସାଦ ମିତ୍ର	କାଉସର	ବାଲେଶ୍ଵର
୨ ଶ୍ରେଣୀ ।—ପାରଦର୍ଶିତାମାରେ ।			
୧	ଧନୁର୍ଜୟ ବାନାର୍ଜୀ	ସଙ୍ଗର	କଟକ
୨	ବାଞ୍ଚାନନ୍ଦ ମହାନ୍ତି	ଅପୁରେଷ୍ଠର	"
୩	ଭୋବାଜାଥ ସିଂହ	ରବିକୌଶଲଧର	ବାଲେଶ୍ଵର
୪	କନମାଳୀ ସତ୍ୟପ୍ରୀ	ଶାନ୍ତନୁ	କଟକ
୫	ଦେବକଚନ୍ଦ୍ର ଦାଶ	ବୌଦ୍ଧ	ଗଡ଼ଜାଲ

୬ କୃତ୍ତିବାସ ମିଶ୍ର	ସଙ୍ଗଠ	କଟକ
୭ ବୋକନ ପ୍ରସାଦ ଗୁପ୍ତ ବାଲୁକାଟି	ବାଲେଶ୍ୱର	
୮ ମଧୁସୂଦନ ସରପଥୀ ଅପୁରେଶ୍ୱର	କଟକ	
୯ ଫକିର କୁଦାଳ ବାନପୁର ମେଡ଼ିକାଲ	"	
୧୦ ଭ୍ରମେଶ୍ୱର ଅନ୍ୟ ବାଲୁକାଟି	ବାଲେଶ୍ୱର	
୧୧ ଧରଣୀଧର ଧନ୍ୱ ଉଦ୍‌କୋର ଅ ଜୁହଳ	"	
୧୨ ଅଦ୍ୱୈତ ପ୍ରସାଦ ଦଳର ସଙ୍ଗଠ	କଟକ	
୧୩ ବାଲକୃଷ୍ଣ ଜାୟନ୍ ଅପୁରେଶ୍ୱର	"	
୧୪ ଅନନ୍ଦପ୍ରସାଦ ମହାପାତ୍ର ବିଦେଶରପୁର	"	
୧୫ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ ବାଲପଦା	ଗଞ୍ଜାମ	
୧୬ ବାହାନ୍ନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ ଭେଙ୍କାଳ	"	
୧୭ ଜୟସୁମ ଗିରି ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡା	କଟକ	
୧୮ ପଦ୍ମପାବନ ଦୋଷ ଦେବୁଡ଼ିଆ	ବାଲେଶ୍ୱର	
୧୯ ଦଗାମର ସତ୍ତ୍ୱ ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡା	କଟକ	
୨୦ ଗୌରୀଶ୍ୟାମ ପଟ୍ଟନାୟକ ମୌଦା	"	
୨୧ ଲଳିତାମୋହନ ଦତ୍ତ ବାଲୁକାଟି	ବାଲେଶ୍ୱର	
୨୨ ଚନ୍ଦ୍ରାନନ୍ଦ ଦାସ ଭେଙ୍କାଳ	ଗଞ୍ଜାମ	
୨୩ କୃଷ୍ଣଚରଣ ମହାନ୍ତି ବାଉଁସୁର	ବାଲେଶ୍ୱର	
୨୪ ଭଗବାନ ମହାନ୍ତି ଟାଉନ	କଟକ	
୨୫ ଗିରୀଶ୍ୱର କୃଷ୍ଣାଚାର୍ଯ୍ୟ ସଙ୍ଗଠ	"	
ଶ୍ଯ ଶ୍ରେଣୀ ।		
୧ ଅନନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ଦୋଷ	ଠାଉନ	କଟକ
୨ ସୁଧାକୃଷ୍ଣ ଦାସ	"	"
୩ ଶ୍ରୀନାଥ ମହାନ୍ତି	"	"
୪ ବୁଦ୍ଧାବଳ ଦାସ	"	"
୫ ଅନୁଭାଷ୍ୟାଦ ଦେ	"	"
୬ ଗୌରୀମୋହନ ସ୍ୱୟ	"	"
୭ ଲବଣେଶ୍ୱର ଦାସ	"	"
୮ ରାମକୃଷ୍ଣ ମହାନ୍ତି	"	"
୯ ବୋକନପଣ୍ଡିତ ପଟ୍ଟନାୟକ ସଙ୍ଗଠ	"	"
୧୦ ଭଗବାନଚନ୍ଦ୍ର ତ୍ରିପାଠୀ ବିଦେଶରପୁର	"	"
୧୧ ବନମାଳୀ ଅଗ୍ରୂର୍ଯ୍ୟ ଅପୁରେଶ୍ୱର	"	"
୧୨ ବାମଦେବ ରୂର୍ଯ୍ୟ	"	"
୧୩ ସେଇ ଦାଦରବନ୍ଧୁ ବ୍ୟାପ୍ତିଶ୍ଯ ଜନର	କଟକ	
୧୪ ଭଣ୍ଡାରୀ ଦାସ ମଉଦା	"	"
୧୫ ଅର୍ଜୁନଶର ପଟ୍ଟନାୟକ	"	"
୧୬ ପରମାକର ଦାସ ମଡେଲ	"	"
୧୭ ମାଗଣି ମହାନ୍ତି	"	"
୧୮ ରଘୁଚରଣ ଦାସ କୋରଲ	"	"
୧୯ ଭଗବାନ ଦାସ ଭେଙ୍କାଳ	"	"
୨୦ ଦଳଧର ମହାନ୍ତି ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡା	"	"
୨୧ ଦୋଳମୋହନ ମହାପାତ୍ର ଠାଉନ	ପୁଷ୍ପ	

୨୨ ଦୟାନିଧି ମହାନ୍ତି	"	"
୨୩ ଭୋଷଦଳ ରଞ୍ଜିତାନ୍ ଆମଳର	ବାଲେଶ୍ୱର	
୨୪ ମହମ୍ମଦ ଅବଦୁଲ କରୀମ୍	"	"
୨୫ ଅବଦୁଲ ହୋସେନ	"	"
୨୬ ପାରେଶ୍ୱର ମହାନ୍ତି ଗୁମବାଲ	"	
୨୭ ଗଣେଶ୍ୱର ପଟ୍ଟନାୟକ ଭେଙ୍କାଳ	ଗଞ୍ଜାମ	
୨୮ ବନମାଳୀ ଦାସ	"	"
୨୯ ଗୋପୀନାଥ ଦାସ ବାଲପଦା	"	"
୩୦ ଚନ୍ଦ୍ରାନନ୍ଦ ଦାସ ପଟ୍ଟନାୟକ	"	"

R. N. ROY
Joint Inspector of Schools
Orissa Division.

୧୮୧୧ ପାଲର ଜାନୁଏରୀ ମାସରେ ଶୁକ୍ରାଦି ଚଉଥାଳ	କଟକ	
ଭୂଧର ଫାଶ୍ଟାଲ ଫଳ ।		
୧ମ ଶ୍ରେଣୀ ।—ପାଲକର୍ଣ୍ଣିକାମୁଖରେ ।		
୧ ଅଦ୍ୱୈତ ଦାସ ଫିମେଲ ଅର୍ଯ୍ୟାଲେଜ	କଟକ	
୨ ପରମାକର ମିଶ୍ର ଚଣାଦଣ୍ଡା	ପୁଷ୍ପ	
୩ ମଦନମୋହନ ପଟ୍ଟନାୟକ ଚଣିକା	କଟକ	
୪ ବାସୁଦେବ ଅଗ୍ରୂର୍ଯ୍ୟ ବାଲକୃଦା	"	
୫ ବଳରାମ ମିଶ୍ର ବ୍ୟକାଥପୁର	ପୁଷ୍ପ	
୬ ପ୍ରିୟଦର୍ଶୀ ସାହୁ ଗୁମକିଡ଼ିକ	କଟକ	
୭ ମାଳମଣି ସିଂହ ମାଳଗିରି	ଗଞ୍ଜାମ	
୮ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ପାଣି ବେଲବୋର	ପୁଷ୍ପ	
୯ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ଦଶପଲ୍ଲୀ	ଗଞ୍ଜାମ	
୧୦ ବସନ୍ତକୁମାରଦେବ ରେଭନ୍‌ସାକାଳିକା	କଟକ	
୧୧ ସତ୍ୟବାସୀ ଜାୟନ୍ ଜମାପଡ଼ା	ପୁଷ୍ପ	
୧୨ ଗୋପାଳ ମହାପାତ୍ର ଗରୁଡ଼ପୁର	"	
୧୩ ତ୍ରିଲୋଚନ କର ମଦାସିଂହପୁର	କଟକ	
୧୪ ଅନୁଭବଦେବ ଫିମେଲ ଅର୍ଯ୍ୟାଲେଜ	କଟକ	
୧୫ ଗରୁଡ଼ପୁର ସେନ ମଡେଲ	"	
୧୬ ପାଣି ପଣ୍ଡା ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର	"	
୧୭ ପ୍ରଣାଳୀଦାସ ଗୁମକିଡ଼ିକ	"	
୧୮ ବହାଳଚରଣଦାସ ମାଳଗିରି	ଗଞ୍ଜାମ	
୧୯ ସୁଲଭ ଦାସ ଫିମେଲ ଅର୍ଯ୍ୟାଲେଜ	କଟକ	
୨୦ ଭବତ ମହାନ୍ତି ବାଗୁସର	ବାଲେଶ୍ୱର	
୨୧ ନାଗସୁଶ୍ରୀପ୍ରସାଦ ଦାସ	"	
୨୨ ଚରଧରପଟ୍ଟନାୟକ ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର	କଟକ	
୨୩ ଦୁର୍ଗାବନଚନ୍ଦ୍ରଦାସ କୋଠାର	ବାଲେଶ୍ୱର	
୨୪ ବାହାନ୍ନାଥପଟ୍ଟନାୟକ ସୁମପୁର	ପୁଷ୍ପ	
୨୫ ତୁଷୀକେଶ ପଣ୍ଡା ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର	କଟକ	
୨୬ ଲେବନାଥ ରଥ ଦରଭଣ୍ଡିପାହା	ପୁଷ୍ପ	
୨୭ ଅନୁପ୍ରସାଦ ଗୁପ୍ତ ବାଲୁକାଟି	ବାଲେଶ୍ୱର	

୨୮ ରାମଦତ୍ତ ଦାସ ବାନପୁରମେଡ଼ିକାଲ	କଟକ	
୨୯ ଲେବନାଥଦାସ ବାଲେଶ୍ୱରମିଶ୍ର ବାଲେଶ୍ୱର		
୩୦ ନବନଳୀଦେବ ରେଭନ୍‌ସାକାଳିକା	କଟକ	
୩୧ ଧନେଶ୍ୱର ନନ୍ଦ ସୁମପୁର	ପୁଷ୍ପ	
୩୨ ବାଉଁସକରୁମହାନ୍ତି ଚଣାଦଣ୍ଡା	"	
୩୩ ଗୋପୀନାଥ ଦାସ ରୁବନେଶ୍ୱର	"	
୩୪ ଗରୁ ତ୍ରିପାଠୀ ନୟାଗଡ଼	ଗଞ୍ଜାମ	
୩୫ ସୁଧାଚରଣବାନଗୋଲ ରୁବନେଶ୍ୱର	ପୁଷ୍ପ	
୩୬ ଶତ୍ରୁଘ୍ନ ସାହୁ ବଣିପଡ଼ା	ଗଞ୍ଜାମ	
୨ୟ ଶ୍ରେଣୀ ।		
୧ ମଦନମୋହନ ପଟ୍ଟନାୟକ ସଙ୍ଗଠ	କଟକ	
୨ ଦୁର୍ଗାଚରଣ ମହାନ୍ତି	"	
୩ ଶଙ୍କର ମିଶ୍ର ବାଲକୃଦା	"	
୪ ଦୁର୍ଗାଚରଣ ମହାନ୍ତି ସାମନ୍ତରାୟ	"	
୫ ଗଜାଧର ମହାନ୍ତି	"	
୬ ଶ୍ରୀଧର ପଟ୍ଟନାୟକ ବାବାରସ୍ଥଳ	"	
୭ ଭୃଦୟନାଥ ମହାନ୍ତି	"	
୮ ଲଳିତା ମହାନ୍ତି	"	
୯ ଭଗବାନଚରଣ ସେନା ବିଦେଶରପୁର	"	
୧୦ କୃଷ୍ଣମୋହନ ମିଶ୍ର ଜଗତସିଂହପୁର	"	
୧୧ ବାହାନ୍ନାଥ ଜେନା ବ୍ୟାପ୍ତିଶ୍ଯ ଜେଜରସ୍ଥଳ	"	
୧୨ ଭୋଳାନାଥ ପଣ୍ଡା	"	
୧୩ ଭଦ୍ରମଣି ପଣ୍ଡା	"	
୧୪ ନାଲକେଶ୍ୱର ଜାୟନ୍	"	
୧୫ ଭଗବାନ ନନ୍ଦ ସୁନରଗ୍ରାମ	"	
୧୬ ବାଲକୃଷ୍ଣ ମିଶ୍ର	"	
୧୭ ବାସୁଦେବ ରଥ ଜୟପୁର	"	
୧୮ ବଳରାମ ଦାସ ମଦାସିଂହପୁର	"	
୧୯ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ସରପଥୀ	"	
୨୦ ସତ୍ୟବାସୀ ପଟ୍ଟନାୟକ ମଡେଲ	"	
୨୧ ସଦ୍‌ନାଥ ଦାସ	"	
୨୨ ଦୈବ୍ୟାଧି ମିଶ୍ର ଚଣିକା	କଟକ	
୨୩ ମାଳମଣି ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର	"	
୨୪ ଦାମୋଦରମହାପାତ୍ର ବ୍ୟକାଥପୁର	ପୁଷ୍ପ	
୨୫ ନାଗସୁଶ୍ରୀ ମିଶ୍ର	"	
୨୬ ଅଗାଧୁ ମିଶ୍ର ବାଲକୃଦାସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର	"	
୨୭ ବାଣୀନାଥ ମହାପାତ୍ର (କ)	"	
୨୮ ବାଣୀନାଥ ମହାପାତ୍ର (ଖ)	"	
୨୯ ବ୍ୟାସନର ଦାସ ଶ୍ରୀମଦଚନ୍ଦ୍ରପୁର	"	
୩୦ ଗୋପୀନାଥ ଦାସ	"	
୩୧ ଜଗନ୍ନାଥ ସ୍ୱୟ ଚଣାଦଣ୍ଡା	"	

* ବନଗ୍ରାମରେ ପଢ଼ାଯାଏ ।

୩୬ ଅର୍ତ୍ତଶିଳ୍ପ ଦାସ	ରୂପଦେବପୁର	୩୭ ଲେକନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ	ବଜ୍ରାମା	୩୮ ଚୈଲେକନାଥ ରାୟ	"
୩୭ ଭୂଷାବତ୍ରି ମିଶ୍ର	ଦୁରଗଣି ସାହି	୩୮ ଶ୍ରୀମତୀ ବେଦୁରୀ ମିଶ୍ର	ବାଳକା ବାଲେଶ୍ଵର	୩୯ ଗୋଲାନାଥ ମାଣି	ଭୋଗସର
୩୮ ଭୂଷାବତ୍ରି ବଳଧରସିଂହ ମାଧ୍ୟାଳୀ	"	୩୯ ଭୂମାଗବୋଲେଶ୍ଵାକଟିସ୍ତ	ଶାନ୍ତିପୁରବାଲକା	୪୦ ସେଇ ଅଲ	ଧାମନଗର
୩୯ ଅନନ୍ତଚରଣ ରାୟ	ବେଗୁନାଥ	୩୯ ଶ୍ରେଣୀ ।		୪୧ ଅନନ୍ତ ପାଟ	ଗୁନବାଲ
୪୦ ଶ୍ରୀନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ	"	୧ ବଳଦେବ ମହାନ୍ତି	ଟାଉନ	୪୨ ଦାଗରଥ ବିଦ୍ୟାଳ	"
୪୧ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଦାସ	ରୂପଦେବ	୨ ବୈଦ୍ୟନାଥ ନାୟକ	"	୪୩ ରାଧାବତୀ ଦାସ	ବାଗସର
୪୨ ବନମାଳ ମିଶ୍ର	"	୩ ବ୍ରଜବଲ୍ଲ ମହାନ୍ତି	"	୪୪ ଗୋକୁଳାନନ୍ଦ ଦାସ	"
୪୩ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଜେନା ପାଠକ	"	୪ ଷ୍ଟେଡମୋହନ ପଣ୍ଡା	"	୪୫ ରାଧାବନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର	"
୪୪ ସୁମତୀ ବିପାଳୀ ପାଠକ	"	୫ ନରେନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର	ବାଦାରିଶ୍ରମ	୪୬ ସାଗର ବହଳ	"
୪୫ ମାଧବ ମିଶ୍ର	ବେରଗୋର	୬ ବନମାଳୀ ମହାନ୍ତି	"	୪୭ ଗୋପାଳଚରଣମହାନ୍ତି	ସୁଲଭନଗରଶିଖର
୪୬ ଜଗନ୍ନାଥ ମିଶ୍ର	"	୭ ସୁଦର୍ଶନ ଦାସ	"	୪୮ ରଘୁନାଥ ମହାନ୍ତି	ଅନନ୍ତପୁର
୪୭ ବନଚରଣ ବିଦ୍ୟାଳ	"	୮ ଯୋଗେନ୍ଦ୍ରନାଥ ଶାମଲ	"	୪୯ ଭୂଗବାନ ବେଦେବ	"
୪୮ ରମାକାନ୍ତ ମିଶ୍ର	ଭବନୋରଥ ଜୁବଳ ବାଲେଶ୍ଵର	୯ କଂଶୀଧର ଜେନା	"	୫୦ ମିର ମଜହର ଅଛି	ବାସୁଦେବପୁର
୪୯ ଦୁର୍ଗାବେଣ ନାୟକ	"	୧୦ ରାଧାକୃଷ୍ଣ ରାଉତ	ସିକେଶ୍ଵରପୁର	୫୧ ପ୍ରାଣବଳ୍ଲ ଦାସ	ବୋଠାର
୫୦ ରଜନୀକାନ୍ତ ଦୋଷ	ସୁନ୍ଦରୋତ୍ତମପୁର	୧୧ ଶ୍ୟାମାନନ୍ଦ ବାଳଗୋର	ଜଗତ୍ସିଂହପୁର	୫୨ ମଧୁସୂଦନ ଖଣ୍ଡିଆ	ଦୋଳସାହି
୫୧ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ବଡ଼ ଅଲଭପୁର	"	୧୨ ସଦାନନ୍ଦ ଦାସ	ବ୍ୟାପଟିଶ୍ଵା ଜେଲେରଲ	୫୩ ଗୌରୀଳ ମହାନ୍ତି	ବୋଲସାହି ଶିଖର
୫୨ ରୁନବଚରଣ ଦାସ ମିଶ୍ର	"	୧୩ ପରମାନନ୍ଦମହାନ୍ତି	ସୁନ୍ଦରଗ୍ରାମ	୫୪ ଦୁନାବନ ସେନାପତି	ଶାଳଗାଁ ଗଜୁଜାଳ
୫୩ ବିଦ୍ୟାଧର ମହାନ୍ତି ରେମୁଣା	"	୧୪ ଅନନ୍ତଚରଣଦାସ	ବଜ୍ରଚଣା	୫୫ ରମେଶଚନ୍ଦ୍ର ଦୋଷ	"
୫୪ ସୁଧାଗୋବିନ୍ଦ ମହାନ୍ତି ସୋର	"	୧୫ ଗୋବିନ୍ଦଚରଣଅର୍ଜୁନ	"	୫୬ ସୀତାଗ୍ରମ ସିଂହ	"
୫୫ ଲେକନାଥ ଦ୍ଵିବେଦୀ	"	୧୬ ଶ୍ୟାମସତ୍ୟନାୟକ	ଲକ୍ଷ୍ମପୁର	୫୭ ମାଧବଚନ୍ଦ୍ରଜେନା	"
୫୬ ମାଧବଚନ୍ଦ୍ର ଥାଳ	ଭୋଗସର	୧୭ ସୀତାମରସିଂହ	ମୋଦା	୫୮ ଅଚ୍ୟୁତାନନ୍ଦମହାନ୍ତି	ପୁରୁଣାଗଡ଼
୫୭ ଜୁଷ୍ଟବଦାସ ଜେନା ବାଗସର	"	୧୮ ବାଞ୍ଛାନିଧିମହାନ୍ତି	ମହାସିଂହପୁର	୫୯ ଛାନ୍ଦିଧ୍ୟାନ	ଦଶପଡ଼ା
୫୮ ପଦ୍ମପତ୍ରିକା	"	୧୯ ଗଦାଧରସପ୍ତପଥୀ	"	୬୦ ମଦେଶ୍ଵରପଥାନ	"
୫୯ ସୀତାମର ସିଂହ ଗୁନବାଲ	"	୬୦ ଦରମୋହନଦାସ	ମଜେଲ	୬୧ ମୁକୁନ୍ଦମିଶ୍ର	ବାଲଭେର
୬୦ ବ୍ରଜମୋହନ ଦାସ ବୋଠାର	"	୬୧ ଦେବଚନ୍ଦ୍ରମାଲିକ	"	୬୨ ବଳଭଦ୍ରସାହୁ	"
୬୧ ଲେକନାଥ ନନ୍ଦ ଭେଟାଳା	ଶ୍ରୀଗଜୁଜାଳ	୬୨ ନରେନ୍ଦ୍ରପତ୍ରିକା	ସୁମବାଲ	୬୩ ଗୋପୀନାଥଭଞ୍ଜ	ରଣପୁର
୬୨ ଗୋପୀନାଥ ଦାସ	ବାଇପଦା	୬୩ ଶ୍ରୀସେବନାଅଗୋସ୍ଵାମୀ	ଭଲ୍ୟାଗପୁର	୬୪ ରାଧାମଣିଦେବ	ଭେଟକବା ବାଲକା ବଟକ
୬୩ ରାଧାସିନ୍ଧୁରଣା	"	୬୪ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦରମିଶ୍ର	"		
୬୪ ଲକ୍ଷ୍ମଣମୋହନ ମଇଗୋର	ଶାଳଗାଁ	୬୫ ବଳଭମମହାନ୍ତି	ଅସୁରେଶ୍ଵର		
୬୫ ବାଳକୃଷ୍ଣ ଶତ୍ରୁଘ୍ନାୟକ	ପୁରୁଣାଗଡ଼	୬୬ ଚନ୍ଦ୍ରାମଣିସାହୁ	ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର		
୬୬ ପଦ୍ମଚରଣ ଗଜନାୟକ	"	୬୭ କୃଷାସିନ୍ଧୁମହାପାତ୍ର	ରୂପଦେବ		
୬୭ ଅନନ୍ତ ପଥାନ	"	୬୮ ଅନେଶ୍ଵରଚନ୍ଦ	"		
୬୮ ପଦ୍ମସିଂହ ନାୟକ	"	୬୯ ବନମାଳୀଦାସ	"		
୬୯ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଗଜନାୟକ	"	୭୦ ରାଧାନାଥଦୋଷ	ପାଠକପୁ		
୭୦ ସୀତାମର ପଣ୍ଡା	ଅଠମଲିକ	୭୧ ମ.ଗୁଣେଶ୍ଵରନାୟକ	ବେରଗୋର		
୭୧ ଅର୍ତ୍ତଶିଳ୍ପ ବେଦେବ	ବିଶିପଡ଼ା	୭୨ ନକ୍ଷତ୍ରକାୟକ	"		
୭୨ ଫକୀର ସାହୁ	ବିଶିପଡ଼ା ଗଜପତି	୭୩ ଅଧ୍ୟାପକପତି	ରମାପଡ଼ା		
୭୩ ଫାଗୁରୀ ସାମଲ	ଦଶପଲ	୭୪ ବିଲେଚନନାୟକ	ଅଲଭପୁର ବାଲେଶ୍ଵର		
୭୪ ବରୁଣାବର ପାଟିଯୋଷୀ	ବେନୁର୍ସର	୭୫ ଗଜେନ୍ଦ୍ରନାୟକ	ଶାନ୍ତିପୁରମିଶ୍ରକାଳକା		
୭୫ ବରାଧଚରଣ ସହର	"		ବାଲେଶ୍ଵର		
୭୬ ଭୂମତରଣ ଦାସ	"	୭୬ ଅମରଲଲ ସିଂହ	ମିସନ		
୭୭ ମଦକମୋହନ ପାଟ	ମାଲଶିର	୭୭ ରାଧାମୋହନ ମହାନ୍ତି	ମୋ ୩		
୭୮ କଳରାମ ମିଶ୍ର	ବୋଠ	୭୮ ବିଲେଶ୍ଵର ମହାନ୍ତି	"		

Radhanath Rai,
Joint Inspector of Schools,
Orissa Division.

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

ସମାଚାରକ୍ରମେ ଅନନ୍ତ ଦେବୁ ସେ ବେଦେବ
ପୁରୁଷପଦା ପାଗଣାହରେ ଶେଢ଼ା ଚେଟିଚ ଦୋର ଚନ୍ଦ୍ର
କଟ ମସତକ ଅଛନ୍ତି ।
କିନ୍ତୁ ପଠକା ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ଯୋଗେଶ୍ଵର ଦେବଦତ୍ତ
ମୋକଦମାରେ ପଦ୍ମଚନ୍ଦ୍ର ଓ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଅନନ୍ତପତ୍ରିକା
ଏକ ସେନାକଳ ମଧ୍ୟରେ କୃଷକଦାସ ଦୋକେ ଶାମରେ
ନିଶେ ବସନ୍ତକଳ ଅଛି ।
ବାବୁ ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ ଭେଗୁଣିଚରଣେର ବର୍ଣ୍ଣନା
ମଧୁ ବଚନ ଦେବା ସାଧକ ଅନୁର ଅଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀମତୀ ମିଷ୍ଟେ ଶ୍ରୀମତୀ ବାଲେଶ୍ଵରରେ ପ୍ରାୟ ୩୦ ଶ
ଅନୁଷ୍ଠାନ ବନ୍ଧୁ ଶିକ୍ଷାରେ ଉନ୍ନତ ଏବଂ ଅନୁମତ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତବାର୍ତ୍ତୀ
ହୋଇ ନିରନ୍ତରାପିତର ନିରନ୍ତର ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲେ କର୍ତ୍ତମାତ୍ର
ସେ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଯାତ୍ରା କରୁଥିଲେ ତାହାକି ସୁରକ୍ଷାର୍ଥ କାର୍ଯ୍ୟ
ସମ୍ପାଦନାରେ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ୫୫୦୦୦ ଟଙ୍କା ପାଇଁ କର
ଅଛନ୍ତି । ଏହିକ୍ରମେ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଶୁଭକ୍ଷେତ୍ରରେ ପଦକ୍ଷେପ
ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଏବଂ ତାହାକୁ ଶୁଣିବ ଅଲଗାକରି ସୁରକ୍ଷାର
ଅଧିକାର ।

କଲିକତା-ନିକେଟି ।

କାର୍ଯ୍ୟ ସେକ୍ସମୋଡର କୋଷ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାର ଅନୁକୂଳ
ମାତ୍ରାରେ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ ହୋଇ ପଦକ୍ଷେପରେ ମାତ୍ର
ହେଉ ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

ପାଳିକାମାନଙ୍କୁ ପୂର୍ଣ୍ଣତା ପାଇଁ ଉତ୍ତମାଧିକାରୀ କୋଷ ମାତ୍ର
କୃତୀ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ପାଖରେ ଗୋଟିଏ କାଳରେ କର ବିକଳାବ ଉତ୍ତମ
ନିକେଟି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ୧୧ ଶିକ୍ଷକ
ମଧ୍ୟ ପଦକ୍ଷେପରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁମତ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଉପାଦେୟତା
ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏବଂ ଏହିକ୍ରମେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଏକକର କର୍ମୀର ସମ୍ପାଦକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ
ଅଛନ୍ତି । ଏହିକ୍ରମେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାରେ ଉପାଦେୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ମୂଲ୍ୟପତ୍ର ।

ଶ୍ରୀ ରାଜକୃଷ୍ଣାଳୟ ପରିଦାନର ଦେବ ଦାମଣା	ଟ ୩୯
କାର୍ତ୍ତିକେୟ ମହାତ୍ମା	ଟ ୨୯
ଶ୍ରୀ ମଦନ ଚନ୍ଦ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ଦାମ ପ୍ରଦ	ଟ ୩୯
କାର୍ତ୍ତିକେୟ ମହାତ୍ମାଙ୍କ ଦାମ ପ୍ରଦ	ଟ ୨୯
ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ ସମ୍ପର୍କ	ଟ ୧୯
ସମସ୍ତଙ୍କର ଦାମ	ଟ ୧୯
କିମ୍ପାକରଣର ଦାମ	ଟ ୧୯
ଦାମପ୍ରଦାନର ଦାମ	ଟ ୩୯
ପଦ୍ମଚନ୍ଦ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ଦାମପ୍ରଦ	ଟ ୩୯
କଳିଙ୍ଗରାଜ୍ୟର ଓ କାର୍ତ୍ତିକେୟଙ୍କ ଦାମ	ଟ ୧୯
ମାଧବଚନ୍ଦ୍ର ମାଧବ ଅପ୍ପରାଜ	ଟ ୩୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଖୋରାଧା ସବୁଜିନିଷରେ ଗୋଟିଏ ଲକ୍ଷ-
ପେଟୁ ପତ୍ରିକାକର୍ମ ଶୁଦ୍ଧ ଅଛି, ମାସିକ ବେତନ
ଟ ୧୨ କା ଓ ଗ୍ରହଣକାରୀ ଟ ୨ କା ହୁଏ ।
ହେଲେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ପ୍ରସାଦିତ ଅନୁଗତ
ବାଣସ୍ୟର ବ୍ୟା କାକଟପୁର ଲାଲକାରେ କାର୍ଯ୍ୟ
କରିବାକୁ ହେବ । କର୍ମପ୍ରାର୍ଥନାକଙ୍କ ଦରଖାସ୍ତ୍ର
ମଇମାସ ତା ୪ ଉତ୍କଳ ଅଫିସ୍, ଗୁରୁତା ହେବ ।
ଉତ୍କଳ ।

ତା ୧୫ ଉତ୍କଳ ଅଫିସ୍ } ଶ୍ରୀ ରାଜକୃଷ୍ଣାଳୟ ପରିଦାନ
ସନ ୧୮୯୧ ମସିହା } ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦପୁର ସମ୍ପର୍କ
କେଉଁଠି ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଅଗାମୀ ମାଲକର, ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଏବଂ ଉତ୍କଳ-
ଲମେଇ ପଞ୍ଚାଙ୍ଗ, ୧୮୯୧ ଯାଲର ନବେମ୍ବର
ମାସର ଶେଷରେ, ଅଥବା ଡିସେମ୍ବର ମାସର
ଅଦ୍ୟରେ ଗୁରୁତା ହେବ । ୧୮୯୨ ଯାଲରେ,
ଉତ୍କଳ ପଞ୍ଚାଙ୍ଗମାନ, ସେହି ବର୍ଷର ଅକ୍ଟୋବର
ମାସରେ ଗୁରୁତା ହେବ । ଏବର୍ଷ ପଞ୍ଚାଙ୍ଗ ଅ-
ଗ୍ରାପ୍ତ ହେବ; ଏଥିପାଇଁ, ମାଲକର ପଞ୍ଚାଙ୍ଗର
ପୁସ୍ତକଦିଣ୍ଡ ଇଂରାଜୀ ପାଠ୍ୟାଂଶର ବଦ୍ୟପ୍ରବନ୍ଧର
ଶେଷ * ପ୍ରକଳ, ଏବଂ ସଦ୍ୟପ୍ରବନ୍ଧର ଶେଷ
ପ୍ରକଳ, ପଞ୍ଚାଙ୍ଗକୁ ଦେଲ । ପଞ୍ଚାଙ୍ଗାବଳୀରେ,
ଶ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କେବଳ ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ ଅର୍ଥାତ୍
ପ୍ରଥମ ୧୭ ଟା ବଦ୍ୟ ପ୍ରକଳ, ଏବଂ ପ୍ରଥମ ଟା
ସଦ୍ୟ ପ୍ରକଳ, ପଞ୍ଚିବାକୁ ହେବ ।

Sd. RADHA NATH RAI
Joint-Inspector of Schools
Orissa Division.

NOTICE

Wanted a graduate to officiate as
additional teacher of the Pooree
zilla school for six months on a salary
of Rs. 25 being half the pay of the
appointment.

(Sd.) Radha Nath Rai
Joint Inspector of schools
Orissa Dn.

NOTICE

Wanted for Raj Mourbhunj, the
following men for a branch dispensary
at Panchpir Sub-Division.

1 Hospital Assistant.	Salary 50 p. m.
1 Compounder	10 p. m.
- None but passed and competent
men need apply. Applications to be
sent to undersigned on or before
April 30th. After which date none
will be received.

H. WYLLI.
Manager.

Baripada

ନୂତନ ଯୁକ୍ତ ।

ବ ନ ବା ନା ନା ଟ କ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସ୍‌ରେ ଯୋଗାଣ
ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଖଣ୍ଡକୁ ଟ ୦ ୯
ବାଇଅଣା ମାତ୍ର । ମୋଟସଲ ସକାଶେ ଡାକ-
ମାଗଣକୁ ଟ ୦୯୨ ଲାଗିବ ।

ସେହେତୁ ଦୁଇଜଣ ପୁରୁଷ ଲୋକ ଯେଉଁ
ମାନଙ୍କର ହିଲିଅ ନମ୍ବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଗଲା
ସେମାନେ କଟକଠାରୁ ୧୫ ମାଇଲ ଦୂର ଗଣ୍ଡାମ-
ଗ୍ରାମର ପାର୍ଶ୍ୱରେ ମାଗ ସଜାଣିବାର ସନ ୧୮୯୧
ସାଲ ମଇମାସର ତା ୨୭ ଉତ୍କଳ ପ୍ରାନ୍ତରାଜ୍ୟରେ
ଦେଖା ହୋଇଅଛି । କୋଥ ହୁଏ ସେମାନେ
ବଙ୍ଗଳା ପ୍ରସାମୋକାମକୁ ପ୍ରାନ୍ତିକ ସମ୍ବନ୍ଧେ କର୍ମ
ଲଘୁକୋଷ୍ଠ ରେଳ ଏଲକାର କଲିକତ୍ତର
ନେବା ରାଜ୍ୟରେ ଯାଉଥିଲେ, ସିଦ୍ଧ ହେବ
ବ୍ୟକ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ବଦରଣ ଜାଣନ୍ତି ଓ
ଜଣେଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିବୁ ତେବେ ପ୍ରଦ-
ାନର ଉଚ୍ଚିକୁ ପୁଲସ ପ୍ରସ୍ତୁତହେଉଅଥବା
ଖୋରା ମୋକାମ ସବୁଜିନିଷ ଅଫିସର ସାହେ-
ବଙ୍କ ନିକଟରେ ଜଣେଇ ପାରିବେ ।

୧ । ବୃକ୍ଷଲୋକ ଜଣେ ନାମ ଧାମ କ ପିତା
ନାମ ଜଣା ନାହିଁ ବସୁବର୍ଣ୍ଣ ବସୁବ ବ ୩୦ ବ
ମୁଣ୍ଡରେ ଖୁଣ୍ଟିବାଳ ଇହିଁ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ
ପାତ୍ର ଅଛି ଓ ସାମନା ଭାଙ୍ଗି ଗୋଲକର ଦଳା-
ମତ ହୋଇ ଅଛି ମଧ୍ୟ ଅଦ୍ଭୁତ ପତଳ ଶରୀର
ଦାଢ଼ୀ ମୁତ ଦଳାମତ ହୁଏ, ବେକରେ ଇନ୍ଦ୍ର
ଲହର କାଠର ମାଳ ଅଛି । ଉତ୍ତର ପାଟର
ଦାନ୍ତ ଦୁଇ ଭିନ୍ନଗୋଟା ପଡ଼ିଯାଇ ଅଛି, ଆନ-
ପତ୍ରା ଯୋଜି ପିକ୍ ଅଧେ ଅଧାରେ ବାଜି ଅଛି,
ଦୁଇ ବାଳ ଯୋଡ଼ା ତେବେ ବଙ୍ଗଳାର
ଲୋକ ପରି, ନିକଟରେ ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେଣି ହୁବା
ଓ ଗୋଟିଏ ବଙ୍ଗଳାଦେଶର ଉତ୍ତମ ।—

୨ । କୁବା ସୁରୁଷ ଜଣେ ନାମ ଧାମ କ
ପିତା ନାମ ଜଣା ନାହିଁ । ବସୁବ ଅନାକ
ବ ୩୦ ବ କଳାବର୍ଣ୍ଣ ମୁଣ୍ଡରେ ଖୁଣ୍ଟିବାଳ ଆଉ
ସାମନାରେ ଗୋଲକର ଦଳାମତ ହୋଇ ଅଛି
ନାକ ପତଳା ମୁତ ଅଛି ଦାଢ଼ି ଦଳାମତ ହୁଏ
ବେକରେ ଇନ୍ଦ୍ର ଲହର କାଠର ମାଳ ଶ୍ରେଣି
ଆନପତ୍ରା ଯୋଜି ପିକ୍ ଅଧେ ଅଧାରେ ବାଜି-
ଅଛି, ପତଳା ଶରୀର ମଧ୍ୟ ଅଦ୍ଭୁତ, ଦା ୧୦ର
ଅନୁରରେ ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେଣି ହୁବା ଓ ବଙ୍ଗଳା-
ଦେଶର ଉତ୍ତମ ଥିଲ, ୩୦ ହିଁ ମାର୍ଚ୍ଚ ସୁ ୧୮-
୯୧ ମସିହା ।

Khorda }
The 1st. April } P. W. DUKE
1891 } Sub-Divisional
Magistrate Khorda.

ମଦ୍ୟାବଳୀ !

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରକୁ ଅନୁବାଚକ ସତ୍ତ୍ୱେ ।
ପ୍ରଥମଭାଗ ଅଦ୍ୟ ପଦ୍ୟ ଶ୍ରୀମା ଦୋଇଅଛି ।
ଅକାଳ ରବଳ ୮ ପେଜି ପୃ ୧୦୩ ଶ୍ରୀ ।
ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୫ ଅଗା ଅଗାମ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ନିମନ୍ତେ
ଟ ୦୯ ବର୍ତ୍ତମାନ କେତାଙ୍କୁ ଏ ଦୈନାନ୍ଦ ଶେଷ-
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଟ ୧ କାରେ ଦିଅଯିବ ।

ଡାକ ଦ୍ୱାରା ୧୦/୨ ଉତ୍କଳ ପ୍ରଦ୍ଧିକ
ଅବଶିଷ୍ଟ ସବମାନ ଦୁଇ ଶ୍ରେଣୀରେ ଦାବା-
ରବ, ଶ୍ରେଣୀ ବଦରଣ ବହୁ ତେଲେ ଉତ୍କଳ
କର୍ମ ଅମ୍ ନିକଟରୁ ପଦ୍ୟ ଦେଖିଲେ ଜାଣି
ପାରିବେ । ଅମ୍ ନିକଟରେ ଓ ସୁସ୍ତକଦୋ-
କାଳମାନଙ୍କରେ ବହୁ ପିକ୍ ।

ଅଧ୍ୟାୟ } ଶ୍ରୀଗୁଣକର୍ମ ଦାସ
} ଉଗରପତ୍ରା
କଟକ

କଟକର ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ ସମ୍ପର୍କ ପଦ୍ୟାବଳୀର କଟକ
ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସ୍‌ରେ ପ୍ରଦାନ ହେଉଅଛି ।

7th
1/15

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

୧୯୨୫

୧୯୨୫

୧୯୨୫

ଫିଲ୍ମ ସାହିତ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ

ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ମଧ୍ୟସ୍ତରୀୟ ମାନବ ଚରଣ କଳା ଉଠିଥାଏ । ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ବରଷ ସାହେବ ଗାୟକୀ ଶ୍ରେଣୀରେ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ପ୍ରକାରରେ କି ମଧ୍ୟସ୍ତରୀୟ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା, ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର, ନାମପ୍ରକାର ଓ ନିର୍ମାଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱଳ୍ପ କଳା କଳାକାରଙ୍କୁ ସାବଧାନ କଳାକାରଙ୍କୁ ପ୍ରତି ପ୍ରତିପଦରେ ଶରଣ ଧରି, ୫୦, ୫୦ ଓ ୧୦୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚି ଦୋଲତ୍ତର କଳା ? ଶ୍ରେଣୀରେ କେତେକ ଏକା ସ୍ୱୀକାର କର ପ୍ରତ୍ୟେକ କଳାରେ ସେପରି କମାବୁଛି ଦୋଲ ଅଛନ୍ତି କିମ୍ବା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ଦୋଲ କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଭରସା ନୁହେଁ ଏଥିରେ କିଛି ସୁଖ ନାହିଁ ।

କି ଗାୟକୀମାନଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର କଳାକାରଙ୍କୁ ମଧ୍ୟସ୍ତରୀୟ ମାନବ ଚରଣ କଳା ଉଠିଥାଏ । ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ବରଷ ସାହେବ ଗାୟକୀ ଶ୍ରେଣୀରେ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ପ୍ରକାରରେ କି ମଧ୍ୟସ୍ତରୀୟ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା, ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର, ନାମପ୍ରକାର ଓ ନିର୍ମାଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱଳ୍ପ କଳା କଳାକାରଙ୍କୁ ସାବଧାନ କଳାକାରଙ୍କୁ ପ୍ରତି ପ୍ରତିପଦରେ ଶରଣ ଧରି, ୫୦, ୫୦ ଓ ୧୦୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚି ଦୋଲତ୍ତର କଳା ? ଶ୍ରେଣୀରେ କେତେକ ଏକା ସ୍ୱୀକାର କର ପ୍ରତ୍ୟେକ କଳାରେ ସେପରି କମାବୁଛି ଦୋଲ ଅଛନ୍ତି କିମ୍ବା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ଦୋଲ କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଭରସା ନୁହେଁ ଏଥିରେ କିଛି ସୁଖ ନାହିଁ ।

ଦେବ । ୧୨୦ ବର୍ଷ ଗତଦେଲ ସେ ସମସ୍ତ ଖଜଣା ମୋକଦମା ନିଶ୍ଚୟ ଦୋଲ ଅଛନ୍ତି କହିବା ନିଶ୍ଚୟ ମଧ୍ୟ କଷ୍ଟ ଦେବ । ପକ୍ଷମାନେ ଇତ୍ୟାଦି ଲାଭ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଚାହୁଁ ନକଲ ନେଇ ପାରନ୍ତେ । ଏଥିରୁ ବିଜ୍ଞାନ ବିଧିମତେ ଶାସ୍ତ୍ର ବିଧାନିକ । ପକ୍ଷମାନେ ପ୍ରକାର ସର୍ତ୍ତ ଦୋଲ ବିଧାନିକ ସେହିଭଳି ଓ ଖଜଣା ମୋକଦମାର ନକଲ ନେବାପ୍ରତି ସର୍ତ୍ତ ଦେଉଥି ସର୍ତ୍ତକାର ଥରେ କାଗଜ ଅଛି ଦୋଲ ଏଣିକି ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ଦେବାର ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

କେତେକ କଳାକାର ସାହେବ ସେ କି ଏଥି- ପ୍ରକାର ବିଭିନ୍ନ ମଣିଷଙ୍କର ରେସିନିଷ୍ଟ ଥିଲେ ଏକ ଆବଦାଲ ବିଭିନ୍ନରେ ଅଛନ୍ତି କର୍ତ୍ତମାନ ମଣିଷଙ୍କର ଗୋଲମାଲ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେ ଏକ ଅଭିପ୍ରାୟ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଏ ମଣିଷଙ୍କୁ ଏଥିରୁ ସେନା ଦେଇ ଯିବାର ଉଚିତ ନୁହେଁ ଏକ ଉଚ୍ଚ ବିଭିନ୍ନ ମଧ୍ୟସ୍ତରୀୟ ବିଭିନ୍ନ ବିଭିନ୍ନ କାର ଚେଷ୍ଟାକୁ ଗାୟକୀମାନଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ଦେବା କାରଣ ସାଧ୍ୟାନ ଉଚ୍ଚ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏଠାରେ କିଛି ସମାଜ ରହିବ ବିଶେଷ ମଧ୍ୟ କଳା କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟମାନେ ଅପାରକୁ

ଦାନଦୋର୍ଷ ଅଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି କି କୋଡ଼ିଏବର୍ଷଦେଲ ସେ ସମସ୍ତ ମୋକଦମା ନିଶ୍ଚୟ ପାଇଅଛୁ କହିଲେ ଦାଖଲଥିବା ଦସ୍ତାବିଜମାନ ଫେରିନେବା ଦାଖଲ କିଆ ଅଦାଲତ ସମସ୍ତ ବିଜ୍ଞାନ ଦେବେ ଓ ବିଜ୍ଞାନ ବିଭିନ୍ନ ଠାରୁ ଏକମାତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ସେ ସମସ୍ତ ଦସ୍ତାବିଜ ନେବମାନେ ଫେରି ନକେବେ ସେ ସମସ୍ତ କଷ୍ଟ

ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଗଜସ୍ତ୍ର ପଠାଇବାର ନିଷ୍ପତ୍ତି କର ଗର୍ଭିଣେ ଶ୍ୱତ୍ର କିଦାରକର ବିଭିନ୍ନ ବିଭିନ୍ନ ମାତ୍ର ଲକ୍ଷକର୍ତ୍ତା ଦନ ଖଜଣାଖାଲୀରେ ଟଙ୍କାଦାଖଲ ନ ଦେଲେ ମାତ୍ର ଲକ୍ଷରେ ଅସିକ ଓ ପକ୍ଷୁ ଟଙ୍କା ଦୋର୍ଷସିସ ଦେଇ ଦରଖାସ୍ତ କଲେ ସିଦା ଦେବାର ସେହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦୋଲ ଅଛୁ କିନ୍ତୁ ସେ ସୁଧା ବିଭିନ୍ନମାନରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦୋଲ ଅଛୁ । ଗତ ଲକ୍ଷକର୍ତ୍ତା ଦନ ମନ- ଅର୍ତ୍ତର ଟଙ୍କା ନ ପ୍ରକାରକୁ ଅନେକ ମାତ୍ର ଲକ୍ଷରେ ଅଧିକ ଏକ ରହିବେ ଅନେକ ଲୋକ ଦରବରରେ ପଡ଼ିଥିଲେ । ପ୍ରତିପଦରେ ଦର ଖାସ୍ତ ଓ କୋଡ଼ିଏ ଦେଲ ଖଜଣ ପାଇଲେ ଏ ଅପ୍ରକାଶ ନିଦାନର ବିଶେଷ ଦେଖା ନୁ ଦରବାରୁ କର୍ତ୍ତେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଦୋର୍ଷା କରୁ ଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ପ୍ରତ୍ୟେକ

ସେବେ ଯଦିଓ ଶାନ୍ତମତ ପଦ୍ମାଳୟ ଯେ ସେ ପାସୋର ଯାଇଅଛନ୍ତି ସେ ଗରବର୍ଷ ଅନୁମୋଦିତ ଏକସପ୍ତମରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡରୁ ସଂଆସାଧ ଅନୁ-
 ସେଧ କରୁଥିଲୁ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ସେବେ ନ ଶୁଣିବେ ଚାହିଁବ ବଳ କାହାର ଅଛୁଟି ବର୍ତ୍ତମାନ ଜମିଦାରମାନଙ୍କର ଉଚିତ ସେ ଜାବରସମୟ ବ୍ୟବେଚନାରେ ଲାଟିବନୀ ଦୁଇ ବୁଲବନ ଅର୍ଜି ଖବରୀ ମନଅର୍ଜିର କର ଯୋଗ୍ୟେ ଛାଡ଼ା ଦେଲେ ଅଛୁ ବହୁ କଷ୍ଟ ହେବ ନାହିଁ । ସବୁ ସୁବିଧା ଏକତ୍ର ଏ ସଂସାରରେ ସଂଘଟା ମିଳଇ ନାହିଁ ।

ବନାରସର ରାମକମଳର ଉଚ୍ଚିପକାରବା ବ୍ୟାପାରଦେଇ ଉଚ୍ଚ ଗୋଲମାଲ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛୁ । ଜଳକାର୍ଯ୍ୟର ସୁବିଧା ନିମିତ୍ତ ଏହି ମନ୍ଦର ଉଚ୍ଚିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ସେଠା ମିତ୍ତ ନିସିପାଲଟିରୁ ହୋଇଅଛୁ । ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ଏବ ନାନାପ୍ରକାର ଉଚ୍ଚ ଏବ ବିଭିନ୍ନଜନକ ହିକସ ହେତୁ ଲୋକେ ମହାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଚଳଇପାସ ତା ୧୫ ରାଜରେ ଦୋକାନମାନ ବନକରି ଟାଉନଦୁଇରେ ମିତ୍ତନିସିପାଲ କମିଶ୍ନରଙ୍କ ସଭା-
 ଠାରେ ରୁଣ୍ଡି ହୋଇଥିଲେ । ସେଠାକୁ ମନ୍ଦର ଉଚ୍ଚାହେବାର ଜନରୁ ବୁଣି ମନ୍ଦରଦିଗକୁ ଦୌଡ଼ିଲେ ଏବ ସଦ୍ୟପିକ ଛାଡ଼ା ଉଚ୍ଚା ହୋଇ ନ ଥିବାର ଦେଖିଲେ ଛାଡ଼ା କେ-
 ଚେଇ ବଦମାସକ ଉତ୍ତେଜନାରେ ଉନ୍ମତ୍ତ ହୋଇ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରସ୍ତାବର ଉଦୟକାଶ ରଜା ଶିବପ୍ରସାଦ ଏବ ଅଭୁଜଗୋ କମିଶ୍ନର ରୁଣ୍ଡି ସାବାଗମକ ଘର ଅନୁମୋଦନ ଲୁଟି କଲେ ଏବ ଛାହିଁପରେ ଭେଲକ୍ଲେସନ ଓ ଭାରତୀକ କଠେରମାନ ଲୁଟିନେଲେ ଓ ଭାରସବୁ ଛାଡ଼ି ଦେଲେ । କେତେ ଦୋକାନ ମଧ୍ୟ ଲୁଟି ହୋ-
 ଈଗଲା । ସକସକା ଏକଲକ୍ଷଟଙ୍କା ଲୁଟି ହେବାର କଥାବହୁଅଇ ମାତ୍ର କାହାର ପ୍ରାଣନାଶ ହୋଇ ନାହିଁ । ମାଜକ୍ଲେଟି ଓ ପୁଲିସ ସପ୍ରେଣ୍ଡା ଜଙ୍ଗ ସଲଟନସହଇ ସଂଆସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ମାତ୍ର ସେ ସମୟକୁ ଦୁର୍ଗମା ଶେଷ ହୋଇଥିଲା । ଛାହିଁଉଣ୍ଡରୁ ଅଭୁବହୁ ହୋଇ ନାହିଁ । ପ୍ରାୟ ୧୨୦ ଜଣ ଆସୀନୀ ଧର ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବ ଅଭୁକେତେ ଧର ହେଉଅଛନ୍ତି । କଥୁବହୁଅଇ ଲୋକମାନେ ଅପଣା ଦୁଃଖ ପୁଣି ପ୍ରାମାଣ୍ୟ

କଲେକ୍ଟର ଓ କମିଶ୍ନରଙ୍କୁ ଜଣାଇଥିଲେ ଏବ ଭାର ଯୋଗେ ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଡ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ମଧ୍ୟ ଜଣାଇଥିଲେ ।

ଗଲ କଲିକତା ଗେଜେଟରେ ବି, ଏଲ, ପଶ୍ଚାତ୍ତ ଫଳ ବାହାରିଅଛୁ । ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ଜ ୮ ଶ ଏବ ୨ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ଜ ୧୨୭ ଶ ଗାଏ ଜ ୧୩୫ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଯାଟଣା କଲେକ୍ଟର ଜଣେ ମୁସଲମାନ ସଦକଥଲ ବେଲଗ୍ରାମୀ ସଂଘୋ-
 ଜସ୍ତାନ ଲାଜିଅଛନ୍ତି । ଗରବର୍ଷ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀରେ ଜ ୩୩ ଶ ଏବ ୨ୟ ରେ ଜ ୨୨୩ ଶ ଗାଏ ଜ ୨୫୨ ଶ ଓ ଛାହିଁ ପୁଣ୍ୟବର୍ଷରେ ଜ ୧୮୦ ଶ ପାସ କରୁଥିଲେ । ସୁତରାଂ ଏବର୍ଷର ଫଳ ଗର ଦୁଇବର୍ଷରୁ ଉଚ୍ଚା ହୋଇଅଛୁ । ଓଡ଼ିଶାରେ ଗର ବର୍ଷ ଜ ୮ ଶ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରକୃତରେ ଜ ୨ ଶ ପଶ୍ଚାତ୍ତ ଦେଇ ଛାହିଁମଧ୍ୟରୁ ଜ ୨ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲେ ମାତ୍ର ଏବର୍ଷ ଯେଉଁ ଭିନ୍ନଜଣ ପଶ୍ଚାତ୍ତ ଦେଇଥିଲେ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ୨ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ନାମ ଯଥା ।—

ବିଶ୍ୱନାଥ ସ ଦ
 ଶରତଚନ୍ଦ୍ର ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟ
 ମାୟାଧର ଦାସ

ଯୋଗ୍ୟତାନୁସାରେ ପ୍ରଥମଲିଖିତ ଶୁଦ୍ଧ ପଞ୍ଚବର୍ଷର ପ୍ରାଣ ଅଧିକାର କରୁଅଛୁ । ଏଥିରୁ ଉଚ୍ଚସ୍ତାନ କେହି ନ ଲାଭିଲେ ସକା ସମସ୍ତେ ପାସକରିବା ଅବଶ୍ୟ ଶେଷୁ ଅଟଇ । ବାସ୍ତବରେ କେବଳ ଗରବର୍ଷ ରେବନସା କଲେକ୍ଟର ଏକଜଣଶୁଦ୍ଧ ଦାର ଯାଇଥିଲା ନରୁବା ଏ ପଶ୍ଚାତ୍ତରେ ଏ କଲେକ୍ଟର ଶୁଦ୍ଧ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟ କେହି ଦାର ନାହାନ୍ତି ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟ ବିଷୟ ଅଟଇ । ଏଥିପାଇଁ ଅନୁମୋଦନ ଆନନ୍ଦନ ହୋଇ ଶୁଦ୍ଧ ଓ ଶିକ୍ଷକ ଉଦୟକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଅଛୁ ।

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡର ଅପ୍ତ ବ୍ୟବସାୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଲକରୁ ଭାରତୀକସୋବେ ସମ୍ପାଦ ଅଧିଅଛୁ କ ଚଳଇପାସ ତା ୧୦ ରାଜରେ ପାଲିମେଣ୍ଡର କମଳସ୍ ସଭାରେ ସରକୋଷେଷ ସିକ୍ସାଦେବ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ବଲେ କ ଚିତ୍ତସାର ପ୍ରୟୋଜନ ଛଡ଼ା ଭାରତବର୍ଷରେ ଅପୁବକସ୍ ଏବ ଅପ୍ତ

ବୃଷ ନିମିତ୍ତ ଭାରତୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡର ବାହା-
 ଈକୁ ଅନୁମୋଦିତ ଅଥବା ପଞ୍ଚା ଦେବା ମୁକ୍ତି ନୁହଇ । ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ସପ୍ତମରେ ତ ୧୨୦ ଶ ଏବ ବରୁବରେ ତ ୧୩୦ ଶ ମତ ଦେବାରୁ ଛାଡ଼ା ପୁଣ୍ୟ ହେଲ । ଏହା ଅପ୍ତଗୁଣ ଏବ ବିଷୟରେ ଭାରତବର୍ଷର ବାଣିଜ୍ୟ ଗୃହ କୋଟି ଟଙ୍କା ଅପ୍ତ ହୁଅଇ । ଏ ବ୍ୟବସାୟ ଉଠିଲେ ସରକାରଙ୍କର ଗୃହ କୋଟି ଟଙ୍କା ଅପ୍ତ ଉଚ୍ଚା ଦେବ ଏବ ଛାଡ଼ା ପୁଣି ଭାରତୀୟ ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନାହିଁ । ସୁତରାଂ ଭାରତବର୍ଷୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଡର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ ଦେବା କଠିନ ଦେବ ଏଥିପାଇଁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ କଡ଼ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଏବ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବର ପୁନର୍ବିଚାର ବସ୍ତ-
 ଈବା ନିମିତ୍ତ ମଧ୍ୟ ତେଣୁ ହେଉଅଛୁ । ଅପ୍ତ ବ୍ୟବସାୟ ଉଠାଇ ଦେବାର ହେତୁ ଏହି ବ ଏହା ମାଜବରୁକ ଅଟଇ ଏବ ଯେତେ ପ୍ରକୃ-
 ତରେ ଛାଡ଼ା ହୁଅଇ ତେବେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡର ଛାହିଁରୁ ବିରତ ଦେବା ଉଚିତ । ଏଣେ ଅପ୍ତ ବ୍ୟବସାୟ ଶୁଦ୍ଧଦେଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡର କସ୍ତର ଶକ୍ତି ଓ ଗୁଜକାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ ଦେବା ଲଘୁକର ହେବ । ସୁତରାଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ମହା ଦରବରରେ ପଡ଼ି ଅଛନ୍ତି । କସ୍ତର ଏ ନିର୍ବାରଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ ହେବ ଛାଡ଼ା ଏ ସମ୍ପେ କଣା ଗତ । ଆପାତତଃ ଅଧିନିମୋଦନ ସାବଧାନ ଦେବା ଉଚିତ । ବେଲକ୍ଟି ଛାଡ଼ା ଶୁଦ୍ଧବାର ତେଣୁ ନ କଲେ ପଶ୍ଚାତ୍ତ ବଡ଼ କଷ୍ଟ ପାଇବାର ସମ୍ଭାବନା ।

ଶା ଜଗନ୍ନାଥଦେବଙ୍କ ମନ୍ଦର ସଂସାର ବିଷ-
 ଯୁରେ ଚଳଇପାସ ତା ୧୨ ରାଜ ସଂଘା ଗୃହ୍ୟା ସମୟରେ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାଠାରେ ଏକସଭା ହୋଇ-
 ଥିଲା । ବାବୁ ରାମନୋବିନ୍ଦ ଜଗଦେବ ସମ୍ବନ୍ଧକ ମନୋମାର ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟରତ୍ତ କରବାରୁ ବାବୁ ବଳରାମ ଭ୍ରମରକର ଏବ ବାବୁ ଯୋଗେନ୍ଦ୍ରନାଥ ମୁଖର୍ଯ୍ୟା ସୁତ୍ର ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ମନ୍ଦରର ଅବସ୍ଥା ଓ ଛାହିଁନିମିତ୍ତ ହେଦାସତ୍ର ବରବାର ଅବଶ୍ୟ-
 ନତା ରୁଣ୍ଡାଇଦେଲେ । ତତ୍ତ୍ୱରୁ ସମ୍ଭାରେ ବଳଲିଖିତ ନିର୍ଦ୍ଦାରଣମାନ ଘାଣ୍ଟିମତ ଧାର୍ଯ୍ୟ-
 ଦେଲା । ଯଥା :—

- ୧ । ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକ୍ତି କହାସ ଗୋ-
 ଟିଏ କମିଟି ସଂସ୍ଥାପିତ ହେଉ ଯଥା :—
- ମହାରଜା ଯତୁନାଥ ଦେବ କଲେ ଅଳ ସମ୍ବେଦି, ରାମନୋବିନ୍ଦ ଜଗଦେବ, ଚଳରାମ

ତ୍ରମରବର ରାୟ ଓ ସୋନେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ମୁଖୁର୍ଯ୍ୟା ସହକାରୀ ସଭାପତି, ବାବୁ ସଦୁନାଥ ସେନ ସବରଜିନିଷ୍ଟର, ବାବୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚୂର୍ଯ୍ୟା ବି, ଏଲ, ଓକଲ, ବାବୁ ଗୋପାଳପ୍ରସାଦ ମିତ୍ର ଓକଲ, ବାବୁ ବିନ୍ୟାସ ଦାସ ଓକଲ, ବାବୁ ହେମନ୍ତ କୁମାର ମୁଖୁର୍ଯ୍ୟା, ବାବୁ ଶରତ ଚନ୍ଦ୍ର ବାନୁର୍ଯ୍ୟା, ବାବୁ ଶ୍ୟାମ ଚନ୍ଦ୍ରଧର, ବାବୁ ଦତ୍ତ ପଣ୍ଡା, ବାବୁ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଦାସ, ବାବୁ ଦାମୋଦର ମହାନ୍ତି, ବାବୁ ଚିତ୍ତେନ୍ଦ୍ରନ ମହାନ୍ତି, ବାବୁ ସଦୁନାଥ ରାୟ, ବାବୁ ଅବନୀଶଚନ୍ଦ୍ର ମୁଖୁର୍ଯ୍ୟା, ବାବୁ ସୀତା-ନାଥ ଗୋଷ, ବାବୁ ହରିଶଚନ୍ଦ୍ର ରାୟ ଜାଲର ସହ୍ୟଗଣ, ଏବଂ ବାବୁ ଅନ୍ତୋରଚନ୍ଦ୍ର ହଜାରୀ ସମ୍ପାଦକ ଓ କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ ।

୨ । ଗୁନା ଅଦାୟ ସକାଶେ ଚଳଲକ୍ଷିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କଦ୍ୱାରା ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସଭା ସମ୍ପ୍ରାପିତ ହେଉ । ସତ୍ୟା:—

ଶ୍ରୀ ମହାରାଜା ସଦୁନାଥ ଦେବ, ଶ୍ରୀ ବାବୁ ରମଣୋଦୟ ଜଗଦେବ, ବାବୁବଳରାମ ତ୍ରମରବର ରାୟ, ବାବୁ ସୋନେନ୍ଦ୍ରନାଥ ମୁଖୁର୍ଯ୍ୟା, ବାବୁ ଶ୍ୟାମ ଚନ୍ଦ୍ରଧର, ବାବୁ ମଦନମୋହନ ଚନ୍ଦ୍ରଧର, ବାବୁ ଶରତଚନ୍ଦ୍ର ବାନୁର୍ଯ୍ୟା, ବାବୁ ହେମନ୍ତକୁମାର ମୁଖୁର୍ଯ୍ୟା, ବାବୁ ଦତ୍ତ ପଣ୍ଡା, ବାବୁ ମାର୍କଣ୍ଡ ପଣ୍ଡା ବାମନପୁର ନାଏକ । ଏହି ସଭାରେ ପ୍ରାୟ ଟ ୩୦୦୦ ୧ କା ଭେଦା ସାକ୍ଷର ହେଲା ।

କଲିକତାନଗରରେ ଅନୁବନ୍ଧ ଚଳେ ଗୋ-ଟିଏ ଭୟାନକ ଦତ୍ୟାକ ଶ୍ରୀ ହୋଇଅଛି । ଗିରିଜା ନାମକ ଜଣେବ୍ରାହ୍ମିନୀ ଅପର ଦୁଇଜଣ ବ୍ରାହ୍ମିନୀଙ୍କ ସହିତ ରାତି ପ ୧୦ ଖା ସମ-ୟରେ ଏକ ଗାଡ଼ରେ ଅପଣା ସିଖକଙ୍କ ଘର-ଠାରୁ ଫେରୁଅସି ସାଧାରଣ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନ କଳିଟ ଅପଣା ବସକୁ ଯିବାବାରଣ ଗାଡ଼ରୁ ଓହ୍ଲାଇବା ସମୟରେ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣ ସ୍ତ୍ରୀ ଅଗେ ବାଜାର ଆସିଲେ ଗିରିଜା ସେମାନଙ୍କ ପଛେ ଓହ୍ଲାଇବା ମାତ୍ରେ ଏକବ୍ୟକ୍ତି ତାହା ଦେହର ନାନାପ୍ରାକରେ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ କରବାକୁ ସେହିଠାରେ ପଡ଼ି ମରଗଲା । ଏହାଙ୍କ ଭଉଣ୍ଡି ଜଣେ ବ୍ରାହ୍ମି ଉଦାର ନମନ୍ତେ ଦୋଷ ଅସିବାରୁ ହୁସମା ତାହାକୁ ମଧ୍ୟ ଗୁରୁ-କର ଅଦାରେ ଭୁମିଗାୟା କର ପକାଇଗଲା ।

କଥିତ ହୁଅଇ ଗିରିଜା ବାଲ୍ୟକାଳରେ ବଧୂବା ହୋଇ ଅମିତାଚରଣବସୁ ନାମକ ଏକବ୍ୟକ୍ତି ସଙ୍ଗେ ପାପପ୍ରଣୟରେ ଲିପ୍ତ ଥିଲ ଓ ତାହାସଙ୍ଗେ ବସ୍ୟାଳକୁ ପଲାଇ ଯାଇଥିଲା । ସେଠାରେ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କର ଅଶ୍ରୁ କେବାରୁ ତାହାର ଜଣେ ଅଭୀଷ୍ଟ ବାବୁ ଦେଶପ୍ରସନ୍ନ ଚୌଧୁରୀ ତାହାକୁ କଲିକତାକୁ ପଠାଇ ଦେଲେ ଓ କଲିକତା ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କର ଅଶ୍ରୁରେ ସେ ଶିଖାଲବ କରୁ ଥିଲା ମାତ୍ର ଅମିତାଚରଣ ତାହାର ପ୍ରେମରେ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ତାହାକୁ ପାଇବା ସକାଶେ କମ-ଗତ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲା ଓ ପଶାଦ ଲେଖୁଥିଲା । ଏହି ସୁଦ୍ଧରେ ଅମିତାଚରଣ ପୁଲିସଦ୍ୱାରା ଧର ପଡ଼ିବାରୁ ଅପଗ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୀବାର କର କହିଅଛି ବ ଗିରିଜାକୁ ମାର ଅପେ ମରବା ଅଣ୍ଡାରେ ଅପ ଖାଇ ଥିଲା । ମାତ୍ର ଜାଲରକ ଚକ୍ରସା ଦେଉ ଅମୃତଦୟା କର ପାଇଲା ନାହିଁ । କନ୍ତୁ ଯେଉଁ ଅଦ୍ଧରେ ଗିରିଜାକୁ ସେ ବଧ କରି ଅଛି ତାହା ପୁଲିସ ବସମଦ କରବା ଅଦ୍ଧ ନ ଥାଇ ଖଣ୍ଡେ କଟାର ଥିଲା । ମୋକଦ୍ଦମା ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଚାର-ଧାନରେ ଅଛି । ଅନୁବନ୍ଧରେ ସକଳକଥା ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ଅପାଚରଣ ଯେବେ ଆସିବ କଥା ସତ୍ୟ ହୋଇ ଥାଏ ତେବେ ପୁଲିସ ଅଭିଯୋଗେ ଅଦ୍ଧ କପର ସମ୍ଭବ ବଲେ ଏଥିର ଅନୁସନ୍ଧାନ ବଡ଼ କୌତୁକଜନକ ହେବ ।

ମଣିପୁର ଅଦ୍ୟାଗର ।

ଅସାମର ପ୍ରଧାନ ବମିଷ୍ଟର ଓ ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗେମାନେ ବଧ ହୋଇ ଥିବାରୁ ଶୋକମୟ ସମାଚାର ଏଥିପ୍ରକାଶ ନାନାସ୍ତରୁ ଜଣାଯାଇ ଥିଲା । ସମ୍ପ୍ରତି ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରଲ ଇଣ୍ଡିୟା ଗଜେଟରେ ଏ ସମ୍ବାଦ ଜଣାଇ ପୁର କର୍ମଗୁରୁକର ଗୁଣ ସୁମର ଅବ୍ୟକ୍ତ ଶେଦ ପ୍ରକାଶ କର ଅଛନ୍ତି । ବଧ କରବାର ପ୍ରକୃତ କାରଣ ଅବଧ୍ୟ କଷ୍ଟପୂର୍ବକେ ଜଣାଯାଇ ନାହିଁ । କନ୍ତୁ ପ୍ରେତ୍ତମାନଙ୍କୁ ମଣିପୁର ସତା କିଏକ କରି ହୁଣ୍ଡି ପଡ଼ିବେଲେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣିଏ ସିପାହି ଏବଂ ପ୍ରାୟ ଜ ୫୦ ଶ ଦୋତାମା ଗୁକର ପ୍ରକୃତ ପଲଟନର ଅନୁସଙ୍ଗେ ଲୋକ ତଳର ମାସ ତା ୧୦ ରପରେ କପ୍ରାଳ ମାତ୍ୟାଏର ସାଦେବଙ୍କ ନିକଟରେ କୁଜମା ମୁକାମରେ ପହଞ୍ଚି ପରିଲ । ସେମାନଙ୍କ ରହିବାରୁ ଜଣା-

ଯାଏ ବ ପ୍ରଧାନ ବମିଷ୍ଟର ଓ ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ-ମାନେ ସକ୍ରପାସାଦରେ ବନାହୋଇ ଯୁବଗଜ ଓ ସେନାପତିଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଚର୍ଚ୍ଚ ବଚର୍ଚ୍ଚ କରୁଥିବା ଜାଲରେ କପର ବଚସା ହେବାରୁ ଚରବାର ଓ କଟୁଶ୍ରଦ୍ଧା ସ ପ୍ରଥମେ କୁଲଖନ ସାଦେବ ଚର୍ଚ୍ଚେଲ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଲେଖନୀ ସିମସନକୁ ଚହିଁ ଚିତ୍ତରୁ ଅପର ଇଂରଜ କର୍ମଗୁରୁକୁ ମାର ପକାଇଲେ । ଏମାନେ ସମସ୍ତେ ଐକ୍ୟ ହୋଇ କହୁଅଛନ୍ତି ବ ଯୁବଗଜକୁ ତାହାଙ୍କ ନଅଠାରେ ଗିରପ୍ରାର କରବାବାରଣ ଯେଉଁ ସିପାହିମାନେ ପ୍ରେରତ ହୋଇଥିଲେ ସେମାନେ ଯୁବଗଜଙ୍କ ପରବାସୟ କେତେକ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ପିଲମାନଙ୍କୁ ବଧ କଲେ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ବୋଧ ହୁଅଇ ଯୁବଗଜ ଏମନ୍ତ ନିଷ୍ଠୁର ଦତ୍ୟାକାଶରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେଲେ । ଇଂରଜଙ୍କ ସୁଶିକ୍ଷିତ ସେନା ଇତ୍ତାପୁବକ କୌ-ଣସି ସ୍ତ୍ରୀ ବନ୍ୟା ସିଗ୍ନକୁ ବଧ କରବା ଏହା ନିତାନ୍ତ ଅସାଧାରଣ ଅଛି ଏବଂ ଏ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ତ୍ରମରୁ ଶେଡ଼ ଅଥବା କୌଣସି ଦୁର୍ଭଟନାକୁ ଦେଉ ଯେପ୍ରକେ ତାହା କରବାର ପ୍ରକାଶ ପାଉଅଛି ସେ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଏପରକାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି ଯୁବଗଜଙ୍କର ଅଭ୍ୟନ୍ତରୋଧ ହୋଇ ଥିବ ଏବଂ ସେହି କୌଣସିକରେ ବନା ଇଂରଜ କର୍ମଗୁରୁମାନଙ୍କୁ ନାଣି ପକାଇଥିବେ ଏଥିରେ କପଟ ବହି ନାହିଁ । ଇଂରଜ ସେନା ଯେତେବେଳେ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ସିଗ୍ନ ବଧ କରି ପାରଲେ ତେତେବେଳେ ଅଦ୍ଧ କିଛି ଅଦ୍ୟାଗର କର ନାହାନ୍ତି ଏକଥା ମଧ୍ୟ କିଏ କହିବ ? ଯାହା-ହେଉ ଦତ୍ୟାକାଶମାନେ ଧରପଡ଼ିଲେ ସେମାନ-ଙ୍କର ଅପଗ୍ୟ ବିଚାର ସମୟରେ ଏ ଦୁଟନା-ମାନ କପର୍ୟନ୍ତ ସତ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ଏବଂ ଦେଖିଲେ ସେମାନଙ୍କର ଦଗ୍ଧ ପରିମାଣ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଇଂରଜ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଗୋ-ଷଣା ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ବ ମଣିପୁର ଦତ୍ୟାକାଶକ ମଧ୍ୟରୁ କେହି ବ୍ରହ୍ମଦେଶରେ ଅଶ୍ରୁ କେଲେ ତାହାକୁ ଯେ ଧରଦେବ ସେ ମଣିପୁରର ଯୁବ-ଗଜ ବନ୍ୟା ସେନାପତି ସକାଶେ ଟ ୩୦୦୦୧କା ଦୋରଲ ଦେଇଜା, ସିଲସିଦ ଅଥବା ଇଙ୍ଗାନ ଜେନରଲ ସକାଶେ ଟ ୨୦୦୦୧କା ଏବଂ ନର-ଜନ ସୁଦେବାର ସକାଶେ ଟ ୧୦୦୦୧ କା ପୁର-ସାର ପାଇବ ।

୧୮୯୧ ସାଲର ଜାନୁଏର ମାସରେ ଗୁପ୍ତାଳ
 ଅପରପ୍ରାୟମେଣ ପଦ୍ୟସାର ଫଳ ।
 ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀ । ପାରଦର୍ଶିତାଲକ୍ଷ୍ୟରେ ।
 ୧ ସରଳା ମହାନ୍ତି ଶଙ୍ଖାମଳର କଟକ
 ୨ ଶ୍ରୀମତୀ ଦାସୀ ଝୋଲସାହି " "
 ୩ ଶ୍ରୀମତୀ ପାତ୍ର ଫିମେଲ ଅର୍ପାନେକ " "
 ୪ ମୋକ୍ଷ ଦାସୀ ଝୋଲସାହି " "
 ୫ ଶ୍ରୀମତୀ ଦତ୍ତ ଫିମେଲ ଅର୍ପାନେକ " "
 ୬ ମୁକ୍ତାଓଷା ଝୋଲସାହି " "
 ୭ ଉତ୍କଳମଣି ଦାସ ଫିମେଲ ଅର୍ପାନେକ " "
 ୮ ମଲକା ଗୁରୁତ " "
 ୯ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦାସୀ ଗୁଲକଚୌକ " "
 ୧୦ ରୁସେଇ ଦାସୀ " "
 ୧୧ ଅର୍ତ୍ତବନ୍ଧୁ ମହାନ୍ତି ଦେଉଳ " "
 ୧୨ ବାଳକି ରଥ ଦଶପଲ ଗଡ଼ଜାତ " "
 ୧୩ ଦ୍ଵାରକାନାଥ ଦାସ ବାହାରଖୁଡ଼ " "
 ୧୪ ବୈଦ୍ୟନାଥ ବେହେରା ଶାଳଗାଁ " "
 ୧୫ ଉତ୍କଳ ସାହୁ ଛୋଟାର ବାଲେଶ୍ଵର " "
 ୧୬ ଦୁର୍ଗାଦେଇ ବରପଦା କଟକ " "
 ୧୭ ପଞ୍ଚାନନ ବେହେରା ଶାଳଗାଁ ଗଡ଼ଜାତ " "
 ୧୮ ହେମନ୍ତକୁମାରୀଦେବୀ ଗୁଡ଼େନ୍ଦ୍ରସାବାଳକା କଟକ " "
 ୧୯ ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ମିଶ୍ର ଦାମୋଦରପୁର ପୁରୀ " "
 ୨୦ କମଳାଦେବୀ * ଗୁଡ଼େନ୍ଦ୍ରସା ବାଳକା କଟକ " "
 ୨୧ ପରୁଷୋତ୍ତମ ମହାପାତ୍ର ବାହାରଖୁଡ଼ ଗଡ଼ଜାତ " "
 ୨୨ ଦୈତ୍ୟାର ନନ କପିଳପ୍ରସାଦ ପୁରୀ " "
 ୨୩ ବିମଳା ଦେବୀ * ଗୁଡ଼େନ୍ଦ୍ରସା ବାଳକା କଟକ " "
 ୨୪ ମାୟାଧର ମହାନ୍ତି ଗୋପାଳପଟଣା " "
 ୨୫ ବାଳାଧର ମହାନ୍ତି ଶିରଙ୍ଗୋ ପୁରୀ " "
 ୨୬ ରଘୁନାଥ ମହାନ୍ତି ଦୋହଳ କଟକ " "
 ୨୭ ଜେସାମିନ ପାତ୍ର ରେଭେନ୍ସା ବାଳକା " "
 ୨୮ ହେମନ୍ତକୁମାରୀଗୁରୁତ ମିଶ୍ରବାଳକା ବାଲେଶ୍ଵର " "
 ୨୯ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ବେହେରା ମିଶ୍ରବାଳକା " "
 ୩୦ ବ୍ରଜବନ୍ଧୁ ନନ କପିଳପ୍ରସାଦ ପୁରୀ " "
 ୩୧ ଗୁମତରୁ ରଥ ନୁଆଗଡ଼ ଗଡ଼ଜାତ " "
 ୩୨ କୁମ୍ଭାସିଂହ ଗୁଡ଼ ମାନସି ପାଟଣା କଟକ " "
 ୩୩ ଅଲେଖ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ ଜଗନ୍ନାଥପୁର ପୁରୀ " "
 ୩୪ ଅନନ୍ତ ଜେନା ଅଭରପଦା କଟକ " "
 ୩୫ ଜାମିନୀ ମହାପାତ୍ର ମିଶ୍ରବାଳକା ବାଲେଶ୍ଵର " "

୧. ବନବନ୍ଧୁରେ ପଞ୍ଚଶିଳା ।

୩୬ ଦୈତ୍ୟବନ୍ଧୁରଣ ମହାନ୍ତି କଣାସ ପୁରୀ " "
 ୩୭ ବିଦ୍ୟାଧର ପଣ୍ଡା ଶାଳଗାଁ ଗଡ଼ଜାତ " "
 ୩୮ ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ପଟ୍ଟନାୟକ କାଲମାଟିଆ ପୁରୀ " "
 ୩୯ ଉଦୟନାରାୟଣ ସିଂହ ସୁନ୍ଦରଫଳ ବାଲେଶ୍ଵର " "
 ୪୦ ଧର୍ମ ମହାନ୍ତି ମୁକୁନ୍ଦଦାସପୁର ପୁରୀ " "
 ୪୧ ଶରତ୍ରମୋହନଦାସୀ * ଗୁଡ଼େନ୍ଦ୍ରସା ବାଳକା କଟକ " "
 ୪୨ ଶରତ୍ରମୁଖ୍ୟ ଦାସୀ " " "
 ୪୩ ସହକର ଦାସୀ ପରମିତ୍ୟାଟିବାଳକା ବାଲେଶ୍ଵର " "
 ୪୪ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଦେଇ ବରପଦା ବାଳକା କଟକ " "
 ୪୫ ମଣିବରଣ ବରଳ ଭଲପୁର ଗଜଜାତ " "
 ୪୬ ଭ୍ରମର ନାୟକ ନଳପୁର ଶିଳକ ବାଲେଶ୍ଵର " "
 ୪୭ ବନମାଳ ମିଶ୍ର ଜେଣୁଆଁ ପୁରୀ " "
 ୪୮ ଭବଗ୍ରାହୀ ନାୟକ ଗୋବିନ୍ଦପୁର " "
 ୪୯ ବିପିନବିହାରୀ ଦୋଷ ନୁଆପାର ବାଲେଶ୍ଵର " "
 ୫୦ ଅନନ୍ତରଥ ଗର ଦୁରୋକ୍ଷ ପୁର ପୁରୀ " "
 ୫୧ କୁମ୍ଭାସିଂହ ମହାପାତ୍ର ମିଶ୍ରବାଳକା ବାଲେଶ୍ଵର " "
 ୫୨ ମହାଦେବ ମିଶ୍ର ଗୁରୁ ଚନ୍ଦ୍ରଧରପୁର ପୁରୀ " "
 ୫୩ ପଞ୍ଚାନନପଣ୍ଡା ପାଣିଗେରା * ବାହାରଖୁଡ଼ ଗଡ଼ଜାତ " "
 ୫୪ ସେକ ନାକର ଗୁଲଦରଜା ବାଲେଶ୍ଵର " "
 ୫୫ ଦୋଳଗୋବିନ୍ଦବେହେରା ଭଲପୁର ବାଲେଶ୍ଵର " "
 ୫୬ ଗୁମତରୁ ଦାସ କପିଳପ୍ରସାଦ ପୁରୀ " "
 ୫୭ କୁଷ୍ଠଚରଣ ଦାସ ଗୁଲପୁର ଗଡ଼ଜାତ " "
 ୫୮ ମଦନମୋହନ ଖୁଣ୍ଟିଆ ଅପୋଧା " "
 ୫୯ ସବେଶ୍ଵର ସାସମଲ ଗୁସୋଳ " "
 ୬୦ ପୁଲମଣି ପଥାନ ଛେକାନାଳ " "
 ୬୧ ମହାଦେବ ନାୟକ ବରୁପଟ କଟକ " "
 ୬୨ ଶିଶୁଲ ବେହେରା ଭାଳଚେର ଗୋପାଳ ପ୍ରସାଦ ଗଡ଼ଜାତ " "
 ୬୩ ଅନନ୍ତପ୍ରସାଦବେହେରାସେରଗଡ଼ ବାଲେଶ୍ଵର " "
 ୬୪ ଦୁରଦର ଦାସ ବଳବଲିଅଶିଳକ ଗଡ଼ଜାତ " "
 ୬୫ ବୈଶ୍ଵନାଚରଣପାଣିଗ୍ରାହୀମୁଖପୁର ବାଲେଶ୍ଵର " "
 ୬୬ ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ତ୍ରିବେଦୀ ଯୋକଟୁଙ୍ଗା ଗଡ଼ଜାତ " "
 ୬୭ ବ୍ରଜଗୁରୁ ସାହୁ ବଡ଼କୁଳ ପୁରୀ " "
 ୬୮ ସୁଦର୍ଶନ ସାହୁ ବାମନବନ୍ଧା ବାଲେଶ୍ଵର " "
 ୬୯ ପଦ୍ମଲେଚନପଟ୍ଟନାୟକ ବାହାରଖୁଡ଼ ଗଡ଼ଜାତ " "
 ୭୦ ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ଦେଇ ମନାରସାସ ବାଲେଶ୍ଵର " "

୧. ବନବନ୍ଧୁରେ ପଞ୍ଚଶିଳା ।

୭୧ ସୋମନାଥ ଦାସ ଯୋକଟୁଙ୍ଗା ଗଡ଼ଜାତ " "
 ୭୨ ପଦ୍ମଲତା ମହାନ୍ତି ଅନନ୍ତପୁର " "
 ୭୩ ସୁଧର୍ଷିଣ ଭୂୟାଁ ନରସିଂହ କଟକ " "
 ୭୪ ସତ୍ୟବାନ ମିଶ୍ର ବାଲଶିରଂ ପୁରୀ " "
 ୭୫ ଗୋକୁଳାନନ ନାୟକ ବାହାରଖୁଡ଼ କଟକ " "
 ୭୬ ଜମେଶ୍ଵର ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ ଧଳପୁର ଗଡ଼ଜାତ " "
 ୭୭ ଉଦୟନାଥ ବଳ ବାମନବନ୍ଧା ବାଲେଶ୍ଵର " "
 ୭୮ ନବଦଳ ଦାସ ମୁକୁନ୍ଦଦାସପୁର ପୁରୀ " "
 ୭୯ ଶ୍ଵେତ୍ରମୋହନ ମହାପାତ୍ରସେବକ ବାଲେଶ୍ଵର " "
 ୮୦ ତ୍ରିଲୋଚନ ପଣ୍ଡା ବୈଦ୍ୟପୁର ଗଡ଼ଜାତ " "
 ୮୧ ନଟକର ମହାପାତ୍ର ବରପଟ କଟକ " "
 ୮୨ ମୋହରମ ସିଂହ ବହଲଦା ଗଡ଼ଜାତ " "
 ୮୩ ଦାମୋଦର ପଣ୍ଡା ଲତାଦେବୀ ପୁରୀ " "
 ୮୪ ଦୁଟ ସାହୁ ଗୋପାଳପୁର ଗଡ଼ଜାତ " "
 ୮୫ ଦିବାକର ନାୟକ ଜୟପୁର କଟକ " "
 ୮୬ ଜାମଦେବ ପଲ ନାମଗାର " "
 ୮୭ ଭାଗବତ ପରଜା ନିଅଳ " "
 ୮୮ ଗୁରୁପ୍ରସାଦ ଦାସ ଭଲପୁର ଗଡ଼ଜାତ " "
 ୮୯ ରାମମଣିଦାସୀ ପରମିତ୍ୟାଟିବାଳକା ବାଲେଶ୍ଵର " "
 ୯୦ ବୈଦ୍ୟନାଥ ମିଶ୍ର ବାଲସାସ ପୁରୀ " "
 ୯୧ ଉଦୟନାରାୟଣ ଦାସ ମାଳଗିର ଗଡ଼ଜାତ " "
 ୯୨ ଦଳଶ୍ୟାମ ସାହୁ ଦଡ଼କୁଳ ପୁରୀ " "
 ୯୩ ଗୁଣାକୃଷ୍ଣ ଦାସ ସେରଗଡ଼ ବାଲେଶ୍ଵର " "
 ୯୪ ବାସୁଦେବ ପଣ୍ଡା ଜୟପୁର କଟକ " "
 ୯୫ ବାଞ୍ଛାନିଧି ସାହୁ ବୈଦ୍ୟେଶ୍ଵର " "
 ୯୬ ରଘୁନାଥ ଦାସ ଲତାଦେବୀ ପୁରୀ " "
 ୯୭ ଗୁମତରୁ ମିଶ୍ର ଗୁରୁ ଚନ୍ଦ୍ରଧରପୁର " "
 ୯୮ ଗଣେଶ୍ଵର ମିଶ୍ର ଶିଶୁପାଳ " "
 ୯୯ ଶ୍ରୀଧର ମହାନ୍ତି ଅଲକଣା କଟକ " "
 ୧୦୦ ଗଦାଧର ମହାପାତ୍ର ସାହାପୁର ବାଲେଶ୍ଵର " "
 ୧୦୧ ନାରାୟଣ ପାଣିଗ୍ରାହୀ ଦଶପଲ ଗଡ଼ଜାତ " "
 ୧୦୨ ବାମଦେବ ପଲ ବହଲଦା " "
 ୧୦୩ ମାଳକଣ୍ଠ ଜେନା ମାଲୁଦ ପୁରୀ " "
 ୧୦୪ ବନମାଳି ରଥ ବିଶୋକ କଟକ " "
 ୧୦୫ ଗଦାଧର ଦାସ ପରଥ ପାଟପୁର ପୁରୀ " "
 ୧୦୬ ମୁକୁନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର ଗୋପାଳପୁର ଗଡ଼ଜାତ " "
 ୧୦୭ ବାଳ ଦେଇ ଅନନ୍ତପୁର ବାଳକା କଟକ " "
 ୧୦୮ ନିଧି ବେହେରା ମୁକୁନ୍ଦପୁର ବାଲେଶ୍ଵର " "
 ୧୦୯ ବନମାଳୀ ସାଲ ଅଭରପଦା କଟକ " "
 ୧୧୦ ଭାଗବତପ୍ରସାଦ ଦାସ ନୁଆପାର ବାଲେଶ୍ଵର " "
 ୧୧୧ ଅନୁଭାନନ ମହାନ୍ତି ବନମାଳୀପୁର ପୁରୀ " "

୧୧୨ ନକ୍ଷତ୍ରମାଳାମେଣ୍ଡି ଭେକ୍ତାମାଳାମାଳିକା	୧୫୧ ଜୟଦେବ କର	ସାଲେପୁର କଟକ	୨୭ ରତ୍ନମଣି ପଞ୍ଚନାୟକ ଦୋଦା	କଟକ
୧୧୩ ବିନୋଦବିହାରୀ ଦାସ ଗୋପାଳକପଟ୍ଟଣା	୧୫୨ ଦିବାକର ଦାସ ସୋର ବାହାରିଶୁଭ	ବାଲେଶ୍ଵର	୨୮ କାଳୀନଚରଣ ପଞ୍ଚନାୟକ	୨୨
୧୧୪ ଦ୍ଵାଜିବନ୍ଧୁ ମହାନ୍ତି ମାଳଗିରି ଗଡ଼ଜାତ	୧୫୩ ପଦ୍ମଚରଣ ପଞ୍ଚନାୟକ ବରନସୀ	"	୨୯ ଗଙ୍ଗାଧର ମିଶ୍ର ଅନନ୍ଦପୁର	୨୨
୧୧୫ ରାଧାନାଥ ମଣ୍ଡଳ ଦୟାବାମନ ବାଲେଶ୍ଵର	୧୫୪ ମୋହନ ପଣ୍ଡା କୋରାପୁର	"	୩୦ ଅନାଦି ମିଶ୍ର ରେବା	୨୨
୧୧୬ ବ୍ରଜମୋହନ ବୋଷ ମାଳଗିରି ଗଡ଼ଜାତ	୧୫୫ ବାସୁଦେବ ଦାଉଳ ଦୋହଳ କଟକ	"	୩୧ କୁଳମଣି ଗୋହୁ କଲଗବାନ	୨୨
୧୧୭ ବିଶ୍ଵନାଥ ବେହେରା ଶାଳଗୀ	୧୫୬ ଅନନ୍ତଚରଣ ନନ୍ଦ ଧଲପୁର ଗଡ଼ଜାତ	"	୩୨ ମଧୁସୂଦନ ତ୍ରିପାଠୀ	୨୨
୧୧୮ ନିଧୁକାମେଲ ଦୋହଳ କଟକ	୧୫୭ ଗୋରାକ୍ଷ ସିଂହ ଟାଉନ ପୁରୀ	"	୩୩ ଅଗଣୀ ତ୍ରିପାଠୀ	୨୨
୧୧୯ ଗିରିଧାରୀ ବେହେରା ବୈଦେହୀ	୧୫୮ ଯଦୁମଣି ଲେଙ୍କା ନୂଆପଟଣା	"	୩୪ ବଟକୃଷ୍ଣ ମହାପାତ୍ର କଶିଦା	୨୨
୧୨୦ ଗଙ୍ଗାଧର ପାଣିଗ୍ରାହୀ କୁମାରପୁର ବାଲେଶ୍ଵର	୧୫୯ ରଘୁନାଥ ଲେଙ୍କା ବାରଦା କଟକ	"	୩୫ ଶ୍ରୀଧର ମହାରଣା ବାରଦା	୨୨
୧୨୧ ଜାନକୀରାମ ନନ୍ଦ କୁଆଁରୀ ଗଡ଼ଜାତ	୧୬୦ କୈଳାଶଚନ୍ଦ୍ର ସେନ ରଘୁନାଥନଗର	"	୩୬ ବିନୋଦସିଂହ	୨୨
୧୨୨ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ମହାପାତ୍ର ମାଳଗିରି	୧୬୧ ବୈଷ୍ଣବଚରଣ ପଞ୍ଚନାୟକ ରଣପୁର	ଗଡ଼ଜାତ	୩୭ କରୁଣୀକର ଜେନା	୨୨
୧୨୩ ସେକ ଦୋସେନମହାନ୍ତ ଦୟାବାମନ	୧୬୨ ଅନନ୍ଦପଲ ପଦ୍ମପୁର କଟକ	"	୩୮ କୁଳମଣି ମହାନ୍ତି କାଠଦାର	୨୨
	୧୬୩ ହରିବନ୍ଧୁ ସାମନ୍ତରାୟ କଶିଦା	"	୩୯ ଗୋପିନାଥ ମହାନ୍ତି ନାହଙ୍ଗ	୨୨
୧୨୪ ରତ୍ନମଣି ଦେବି ବାଗଲପୁର ପୁରୀ	୧୬୪ ସେକ ଅମିର ପଦ୍ମପୁର କଟକ	୨ୟ ଶ୍ରେଣୀ ।	୪୦ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ପାତ୍ର ମାନସ ପଟଣା	୨୨
୧୨୫ ଦୁର୍ଗାଚରଣ ସାମଲ ବରପଦା କଟକ	୧ ନାଗରାଜ ପଞ୍ଚନାୟକ	"	୪୧ ବାଳକୃଷ୍ଣ ପଣ୍ଡା ଜଗତପୁର	୨୨
୧୨୬ ରାଧାନାଥ ପାତ୍ର ମଲାରସାହି ବାଲେଶ୍ଵର	୨ ବ୍ରଜବନ୍ଧୁ ନାୟକ	"	୪୨ ଯଦୁମଣି ସିଂହ ଭେଲଙ୍ଗାବଜାର	୨୨
୧୨୭ ଭଞ୍ଜେନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି ଭାଲପଦା	୩ ପଦ୍ମଚରଣ ଦାସ ଜୟପୁର	"	୪୩ ହରମୋହନ ନାୟକ ସୁଜାତନଗର	୨୨
୧୨୮ ଅଧିକାର ପାଣି ଧଲପୁର ଗଡ଼ଜାତ	୪ ଭେଲାନାଥ ଦାସ	"	୪୪ ଶ୍ୟାମ ସାହୁ ଅଲସାବଜାର	୨୨
୧୨୯ କୁପାସିକପୁରୀନ କୋଷଳାଜାଙ୍ଗର ବାଲେଶ୍ଵର	୫ ଅଦ୍ଵ ସାନୁଜା	"	୪୫ ସତ୍ୟବାଦୀ ସାହୁ	୨୨
୧୩୦ ଭରଣ ପଣ୍ଡା ବାହାରଖୁଡ଼ ଗଡ଼ଜାତ	୬ ଅପର୍ଣ୍ଣା ମହାନ୍ତି ରତ୍ନନାଥ ନଗର	"	୪୬ ଗୋବିନ୍ଦ ସାହୁ ମଙ୍ଗଳାବାଗ	୨୨
୧୩୧ ଦରକୃଷ୍ଣ ପଣ୍ଡା ଛତ୍ରପୁର ଗଡ଼ଜାତ	୭ ଦରଦର ମାରି ଭ୍ରମରଜୟପୁର	"	୪୭ ଗଣେଶ୍ଵର ବେହେରା	୨୨
୧୩୨ ଦାନବନ୍ଧୁ ପାଣିଗ୍ରାହୀ ପଦ୍ମପୁର କଟକ	୮ ଜଗନ୍ନାଥଦାସ	"	୪୮ ରାମ ଦଳାର କାଠଗଡ଼ାସାହି	୨୨
୧୩୩ ବୈକୁଣ୍ଠଚରଣ ମହାନ୍ତି ଜୟପୁର କଟକ	୯ ଦୈତାରସାହୁ ସବଳକଣା	"	୪୯ ଭଗବାନ ସାହୁ ମାଣନପୁର	୨୨
୧୩୪ କେଧର ସତପଥୀ ରଘୁନାଥନଗର	୧୦ ଭକ୍ତାଶ୍ରମଦାସ ରେଡ଼ା	"	୫୦ କୃଷ୍ଣ ମିଶ୍ର କଣ୍ଠାପଡ଼ା	୨୨
୧୩୫ ଗୋପାଳ ମହାପାତ୍ର ବାଲିଶୁଣ୍ଠି ପୁରୀ	୧୧ ଦାମୋଦର ରଥ ଜାଣିପୁର	"	୫୧ ଦିବ୍ୟସିଂହ ମହାପାତ୍ର ଅପୂର୍ଣ୍ଣପୁର	୨୨
୧୩୬ ମଧୁସୂଦନ ମହାପାତ୍ର କୋଠାର ବାଲେଶ୍ଵର	୧୨ ବନମାଳୀ ମହାନ୍ତି ଅତୋଡ଼ା	"	୫୨ ନିଧ୍ୟାନନ ପଦ୍ମବଳ ଲକ୍ଷ୍ମପୁର	୨୨
୧୩୭ ମଦନମୋହନ ଦାସ ଭାଲପଦା	୧୩ ଲେକନାଥ ଦାସ କରଗୁଆଁ	"	୫୩ ବାହାଜୀଧର ସାମନ୍ତରାୟ	୨୨
୧୩୮ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମହାନ୍ତି କିଶୋକ କଟକ	୧୪ ବାହାଜୀଧର ରଞ୍ଜିତ	"	୫୪ ଅର୍ଜୁନାଶ ସାହୁ	୨୨
୧୩୯ ରାମାନ ସାହୁ ପଦ୍ମପୁର	୧୫ ସଦାନନ ପଞ୍ଚନାୟକ ଦେଉଳ	"	୫୫ ବ୍ରହ୍ମାନନ ମହାନ୍ତି ବଦ୍ଧିବଜାର ସେବକ	୨୨
୧୪୦ ଗିରିଧାରୀ ମହାନ୍ତି ଦୟାମାଲଗଡ଼ିଆ ପୁରୀ	୧୬ ରଘୁନାଥ ପଲ୍ଲି	"	୫୬ ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ଦାସ ନାନପୁର	୨୨
୧୪୧ ମଣି ଦେବି ମୁକୁନ୍ଦପୁର ବାଲେଶ୍ଵର	୧୭ ଭଗବାନ ପାଣିଗ୍ରାହୀ ପଣ୍ଡିଆ	"	୫୭ ବିଦ୍ୟାଧର ରୁପା	୨୨
୧୪୨ କୁଞ୍ଜବିହାରୀ ସାମଲ ଗୋପାଳପ୍ରସାଦ ଗଡ଼ଜାତ	୧୮ ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ବେହେରା ଲିଭୁଗୀ	"	୫୮ ପରମାନନ୍ଦ ନାୟକ ସାବେବଜାବାବଜାର	୨୨
୧୪୩ ଦର ରୁପା ଭୀରପୁର କଟକ	୧୯ ଦୁର୍ଗାଚରଣ ଦାସ	"	ବାହାରଖୁଡ଼	୨୨
୧୪୪ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ସିଂହ ସଗୋଷ୍ଠପୁର	୨୦ ବାମଦେବ ଦାସ	"	୫୯ ମଧୁସୂଦନ ମିଶ୍ର	୨୨
୧୪୫ ରାମକୃଷ୍ଣ ଅଗ୍ରୂର୍ଯ୍ୟ ଜୟପୁର	୨୧ କୃଷ୍ଣ ଗଡ଼ଜାତୀ	"	୬୦ ସନାତନପ୍ରସାଦ ସିଂହ ଭାସକୋଟି	୨୨
୧୪୬ ଭଗବାନ ସାହୁ ରଘୁପୁର ଗଡ଼ଜାତ	୨୨ ବ୍ରଜବିଶୋଇ ମହାନ୍ତି ବିରବାଟି	"	୬୧ ଶ୍ରୀପତି ଜେନା ସିଂହପୁର	୨୨
୧୪୭ ବାବୁବିଶୋଇ ଦାସ ଗୋଷାପଡ଼ା ପୁରୀ	୨୩ ହରିବନ୍ଧୁ ସିଂହ ସାଲେପୁର	"	୬୨ ମାଗଣୀ କର ଜେନାପୁର	୨୨
୧୪୮ ବିକସ୍ଵରାମ ମହାନ୍ତି ପରାଧାମପୁର ପୁରୀ	୨୪ କାଶୀନାଥ ନନ୍ଦ	"	୬୩ ରାମକୃଷ୍ଣ ଧୀର ବଳରାମପୁର	୨୨
୧୪୯ ବୈଷ୍ଣବଚରଣ ସାମଲ ଶାଳଗୀ ଗଡ଼ଜାତ	୨୫ ବେଶୁଧର ସାହୁ	"	୬୪ କାଶୀନାଥ ପଲ୍ଲ ବିଦ୍ୟାଧରପୁର	୨୨
୧୫୦ ସେନ୍ତ୍ରମୋହନ ଶିର ଅନଳଅ ବାଲେଶ୍ଵର		"	୬୫ ପ୍ରଜାଦ ସାମଲ	୨୨
		"	୬୬ ଦଳଶ୍ୟାମ ସାମଲ	୨୨
		"	୬୭ ଦତ୍ତବର ମିଶ୍ର ବାବାବଳପୁର	୨୨

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ।

ତା ୨୫ ରାଜ ଅପ୍ରେଲ ୧୯୧୮ ମସିହା

୨୮ ଭୃଗୁର ଗୁରୁତ୍ୱ	ନାମଦାସ	କଟକ	୧୧୦ ଜଗବନ୍ଧୁ ଦାସ ସାହାସୁର ବାଲେଶ୍ୱର	୧୫୬ ଅର୍ଜୁନକୁ ମିଶ୍ର ସହାଗିବଧୂର ଗଢ଼ଜାତ
୨୯ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ	ଗୋପାଳ ଜ ପଟ୍ଟଣା	"	୧୧୧ ଶ୍ୟାମାଥ ମହାନ୍ତି	୧୫୭ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଦାସ ପାଟଣୁର
୩୦ ପ୍ରଭାବ ମହାନ୍ତି	ଅଳକଣା	"	୧୧୨ ଲାଲ ଗୋବିନ୍ଦପ୍ରସାଦ ଶ୍ୱପ୍ତ ଛତ୍ରଗମଦଳ	୧୫୮ ଜଗନ୍ନାଥ ମିଶ୍ର
୩୧ କୃଷ୍ଣ ବାରିକ	ପଦ୍ମପୁର	"	୧୧୩ ମଣିଚରଣ ପରିଡ଼ା ଦୟାଚାମନ	୧୫୯ ମିତ୍ର ମହାପାତ୍ର
୩୨ କୃଷ୍ଣମୋହନ ମୁଖର୍ଜି	ମାଲକଣ୍ଠପୁର	"	୧୧୪ ଗୋପୀନାଥ ଦାସ ପଦାଗୀ	୧୬୦ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ପାତ୍ର ସେରଗଡ଼ ବାଲେଶ୍ୱର
୩୩ ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣ କାନୁ	ବାଣକୁନ୍ଦା	"	୧୧୫ ବ୍ୟକ୍ତାଥ ପାଣିଗ୍ରାହୀ ଭୂମପୁର	୧୬୧ ମଦନମୋହନ ମହାପାତ୍ର ଶିବପୁର
୩୪ ପଦ୍ମନାଭ ନାୟକ	ଲତ୍ତାପୁର	"	୧୧୬ ଶ୍ୟାମାନନ୍ଦ ଦାସ ମହାପାତ୍ର କୋରୁର	୧୬୨ ସେନ୍ତମୋହନ ଗିରି ବଳବଲିଆ ଗଢ଼ଜାତ
୩୫ ନଟବର ଧଳ	ଜମପଡ଼ା	"	୧୧୭ ବଂଶୀଧର ପଣ୍ଡା	୧୬୩ କାଳପ୍ରସାଦ ଦାସ ଦଦାଗୀ
୩୬ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଓଡ଼ା	ଧର୍ମର	କଟକ	୧୧୮ ଲୋକନାଥ ପଣ୍ଡା	୧୬୪ ଭଜନମୋହନ ଗଢ଼ନାୟକ ମନ୍ଦା
୩୭ ନଟବର ବେଦେବ	ତୁଳସୀପୁର	କଟକ	୧୧୯ ଗୋବିନ୍ଦପ୍ରସାଦ ଘୋଷ	୧୬୫ ନରେନ୍ଦ୍ର ସାମଲ
୩୮ କୃପାସିଦ୍ଧି ସାହୁ	ପାରପୁର	"	୧୨୦ ବୈକୁଣ୍ଠନାଥ ଦାସ ମହାପାତ୍ର	୧୬୬ ରୁକ୍ମିଣୀ ଦେବୀ ମଠସାହା ମିସନ ବାଲେଶ୍ୱର
୩୯ କୁଞ୍ଜବିହାରୀ ନାୟକ	ଗୋପୀନାଥପୁର	"	୧୨୧ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ନାୟକ ଗୟାଳପୁର	୧୬୭ ଭୁବନୀନନ୍ଦମହାନ୍ତି ରଘୁନାଥପୁର
୪୦ ବନମାଳୀ ପଧାନ ବୈଦେହ୍ୟର	"	"	୧୨୨ ଗୋକୁଳାନନ୍ଦ ଦାସ	୧୬୮ ହରିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର ଶିର କଲେଶ୍ୱର ମିସନ
୪୧ ଗୋପୀନାଥ ଦାଶିର କାକଟପୁର	ପୁରୀ	"	୧୨୩ ବଳରାମ ମହାନ୍ତି ମଢୋ	୧୬୯ ପୂର୍ଣ୍ଣମଣି ଦାସୀ ଯାକପୁର ବାଲିକା କଟକ
୪୨ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଦାସ ଚନ୍ଦ	ଟାଉନ	"	୧୨୪ ଶ୍ୟାମଧାମ ମହାପାତ୍ର ଅଗ୍ରାଲ	୧୭୦ ବିମଳାମଣି ଗୁପ୍ତ
୪୩ ଦାନବକୁ ମହାନ୍ତି	ମାଲୁଦ	"	୧୨୫ କଶୋରୀପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତି	୧୭୧ ଗଣେଶ୍ୱର ମହାନ୍ତି ଅଳକଣା
୪୪ ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରଦତ୍ତକ	ବାବୁସାହି	"	୧୨୬ ରଘୁନାଥ ସିଂହ ଅନନ୍ଦପୁର ଗଢ଼ଜାତ	୧୭୨ ଶୃଣୁ ଶ୍ରେଣୀ ।
୪୫ ହାଲମୁକୁନ୍ଦ ପଟ୍ଟନାୟକ	"	"	୧୨୭ ଭୂପାଳୀ ପତି ବେକଗ୍ରାମ	୧ ରାମଦୟାଳ ସିଂହ ପଦ୍ମପୁର କଟକ
୪୬ ଶିଖାଣ ଦାସ ହରଚଣ୍ଡି ସାହା	"	"	୧୨୮ ଅନା ଦତ୍ତସନ ଭଦରଣ ବାଲିକା ବାଲେଶ୍ୱର	୨ ସେକ୍ ସେସନ ମହାନ୍ତି
୪୭ ଗଙ୍ଗାଧର ମିଶ୍ର ପ୍ରତାପପୁରୁ ଠାଉମପୁର	"	"	୧୨୯ ସେକ୍ କାନ ଗୁଳିଦରଡ଼ା	୩ ସାଧୁଚରଣ ମହାନ୍ତି ଜୟପୁର
୪୮ ପୁଷ୍ପକେଶ ମିଶ୍ର ଗୁରୁମ	"	"	୧୩୦ ସେକ୍ ଅକ୍ଷୟ ଉଦନ	୪ ଦିବାକର ପଟ୍ଟନାୟକ ରଘୁନାଥନଗର
୪୯ ଗୋପୀନାଥ ଗୁରୁଚର କାଇମାଟିଆ	"	"	୧୩୧ ଶ୍ୟାମାମ ଦାସ	୫ ମାୟାଧର ସାହେବ ସଲଲକଣା
୫୦ ଅର୍ଜୁନ ଗୁରୁଚର	"	"	୧୩୨ ହରେକୃଷ୍ଣନାୟକ	୬ ଭୃଗୁର ବିଶ୍ୱାଳ ଭୁବନୀ
୫୧ ତ୍ରିଲୋଚନ ପାଟିଯୋଗୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣପୁର	"	"	୧୩୩ ହରିହର ମହାନ୍ତି କେଶପୁର	୭ ଦୈତ୍ୟାରି ମିଶ୍ର
୫୨ ହରିକୃଷ୍ଣ ସମନ୍ତ	"	"	୧୩୪ ବ୍ରହ୍ମାନନ୍ଦ ମହାନ୍ତି କୁଅଁ ସ	୮ ନିଧିଚରଣ ମହାନ୍ତି ଅତୋଡ଼ା
୫୩ ନରସିଂହ ମହାନ୍ତି ବାଗଲପୁର	"	"	୧୩୫ ବିଦ୍ୟାଧର ମହାନ୍ତି	୯ ମଙ୍ଗରାଜ ମହାପାତ୍ର
୫୪ ବାହାଲିଧି ନାୟକ ବନମାଳୀପୁର	"	"	୧୩୬ ଭରତଚରଣ ମହାନ୍ତି ଭୂପାମହଲଶିଖର	୧୦ ପରମାନନ୍ଦ କାନଗୋର ପଣ୍ଡା
୫୫ ଜଗନ୍ନାଥ ଗୋଲ ଗିରିଖୋ	"	"	୧୩୭ ଦୁର୍ଗାକେଶଦାସ କେନ୍ଦୁଝର ଗଢ଼ଜାତ	୧୧ ସହାଗିବ ଦାସ ଲତ୍ତା
୫୬ ବାସୁଦେବପଣ୍ଡା ବ୍ରାହ୍ମଣପଡ଼ଙ୍ଗୀ	"	"	୧୩୮ ଜଗନ୍ନାଥ ମିଶ୍ର	୧୨ ପୁନାବନ ଦାସ
୫୭ ଗଗନଚନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର କଲେଶ୍ୱରମିସନ ବାଲେଶ୍ୱର	"	"	୧୩୯ ଜଗନ୍ନାଥ କୁଅଁର	୧୩ ଭାମଦେବ ମହାନ୍ତି [ବ] ନୋଦା
୫୮ ଭୈଷଜ ମହାନ୍ତି ଗୋପ	"	"	୧୪୦ କୃପାସିଦ୍ଧି ପଣ୍ଡା ଦଶପଲ	୧୪ ଭାମଦେବ ମହାନ୍ତି [ଖ] ନୋଦା
୫୯ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ ବାଳପୁର	"	"	୧୪୧ ତ୍ରିଲୋଚନ ପଣ୍ଡା ଗାଲଗାଁ	୧୫ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର ଅନନ୍ଦପୁର
୬୦ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା ଛଣପୁର	"	"	୧୪୨ ଦୈତ୍ୟାରି ସିଂହ କୋଷ୍ଠା	୧୬ ଅନାଦି ଚୌଧୁରୀ ରେବା
୬୦୧ ରାଧାକୃଷ୍ଣଦାସ କଲ୍ୟାଣୀ	"	"	୧୪୩ ମଧୁସୂଦନ ଜନ କୁଅଁ ମର	୧୭ କରୁଣାକର ପରିଡ଼ା
୬୦୨ ରଘୁନାଥ ଜେନା ନାସୋ	"	"	୧୪୪ ସୁହର୍ଷନବଲଅର ସିଂହ	୧୮ ରଘୁନାଥ ମିଶ୍ର
୬୦୩ ରାମନାରାୟଣ ତ୍ରିପାଠୀ	"	"	୧୪୫ ଗୋପୀନାଥପାଣିଗ୍ରାହୀ ବାହାରଖଡ଼	୧୯ ଭଗବତ ମହାରଣା
୬୦୪ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦତ୍ତ	"	"	୧୪୬ ବିଭକ୍ତମହାନ୍ତି	୨୦ ବାମଚରଣ ଘୋଷ
୬୦୫ ଦାମୋଦର ପତି ପାଣିଚିତ୍ର	"	"	୧୪୭ ଦାଶରଥ ନାୟକ	୨୧ ବାସୁଦେବପଣ୍ଡା କାଠଦାର
୬୦୬ ଦୁର୍ଗାପ୍ରସାଦ ଦାସ ଗୋଡ଼ିଖାଲ	"	"	୧୪୮ ଚତୁର୍ଭୁଜକୃଷ୍ଣ ଗୋପାଳପ୍ରସାଦ ହାଲଚେର	୨୨ ଶ୍ୟାମାଥ ସିଂହ
୬୦୭ ଭଦ୍ରନାରାୟଣ ମହାନ୍ତି ବରନାୟାଦା	"	"	୧୪୯ ହର ସାହୁ ପାଲହଡ଼ା	୨୩ ଦୁର୍ଗାଚରଣ ମହାନ୍ତି
୬୦୮ ଦାନବକୁ ଜେନା ହଟିତ୍ତ	"	"	୧୫୦ ମଧୁସୂଦନ ପଣ୍ଡା ଭାଉପୁର	୨୪ ନାକରମହାନ୍ତି ମାନସିଂଘାଟିଣା
୬୦୯ ଗଙ୍ଗାଧର ଗୁରୁତ୍ୱ ଅଗ୍ରଅପଡ଼ା	"	"	୧୫୧ ରଞ୍ଜିତ୍ତ ପଣ୍ଡା ଖଡ଼ଗପ୍ରସାଦ	୨୫ ଦୟାଳିଧି ଚୌଧୁରୀ ଜଗତପୁର

୧୬ ମଧୁସୂଦନ ପଟ୍ଟନାୟକ ଉତ୍କଳ କଟକ

୧୭ ନିନୋଦମହାରଣା " " "

୧୮ ଧର୍ମଭୂମାର ଭୃଷ୍ଟ ନଗରପୁର " " "

୧୯ ଭୁବନେଶ୍ୱର ବେଦେଶ " " "

୨୦ ଗୋପୀନାଥ ପାତ୍ର ସୁଜାନଗର " " "

୨୧ ଗୋପୀନାଥ ସାହୁ ବରସିଦ୍ଧପାଲସେକଳ " " "

୨୨ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ପଲ୍ଲେର ଦୁରପୁର " " "

୨୩ ବାସୁଦେବୀ " " "

୨୪ ବାହାନ୍ନସୁରପତ୍ନୀ ବଳସୁ " " "

୨୫ ଭଗବାନ ନନ୍ଦ " " "

୨୬ ଭବଗ୍ରାଣ୍ଠ ସାମଲ ବରପଦା " " "

୨୭ ସୁମତନୁସାମଲ " " "

୨୮ ଷେଷପୋଦନ ମିଶ୍ର ବାହାବଳପୁର " " "

୨୯ ବଳମାଳୀ ମହାନ୍ତି ବାଲତନୁପୁର " " "

୩୦ ସୁଦର୍ଶନ ମହାରଣା " " "

୩୧ ସେତୁ ମଦନ ଅକ୍ଷୟ ଚନ୍ଦନପୁର " " "

୩୨ ସେତୁ ଅବଦୁଲ ଅଲମ " " "

୩୩ ଶଙ୍କରଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି ଅଲକଶା " " "

୩୪ ନାଥନାୟକ କଣିକାଳ " " "

୩୫ ଜଗବନ୍ଧୁ ମହାନ୍ତି " " "

୩୬ ସିଦ୍ଧଚରଣ ମାୟୁର " " "

୩୭ ଗିରିଧାର ସୋମ ରାଜପୁର " " "

୩୮ ନାରାୟଣ ମିଶ୍ର କୁଅନ୍ଧଅକ୍ଷୟ " " "

୩୯ ବୈଷ୍ଣବଚରଣ ଦାସ ରାଜାପୁର " " "

୪୦ ଷେକ୍ସପିର କର ଧାଣୀପୁର " " "

୪୧ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ମିଶ୍ର ଭ୍ରମପତ୍ନୀ " " "

୪୨ ଭଗବତ ପଣ୍ଡା ଧର୍ମର " " "

୪୩ ଅର୍ଜୁ ସାହୁ ସାହପୁର " " "

୪୪ ବିଦ୍ୟାଧିକ ମାର୍କଣ୍ଡ ସାହି " " "

୪୫ ମାଧବ ଦାଶରାଜ କାକଟପୁର " " "

୪୬ ରଘୁନାଥ ମହାନ୍ତି ଟାଉର " " "

୪୭ ଦାମୋଦର ମିଶ୍ର ବାଲସାହି " " "

୪୮ ସଦ୍ୟବାଧା ମହାନ୍ତି ଦରକଣି ସାହି " " "

୪୯ ମାୟାଧର ମହାରଣା ସଧାନସାହି " " "

୫୦ ସୋଗିନାଥ ସାମନ୍ତରା ଶିଶୁପାଳ " " "

୫୧ ଫକୀରଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ କୁକୁଡ଼ି " " "

୫୨ ଫକୀର ମହାନ୍ତି ବାହାବଳପଟଣ " " "

୫୩ ପାଣୁ ସାହୁ ଭୁବନେଶ୍ୱର " " "

୫୪ ଗୋପାଳ ସାମନ୍ତରା ବାଲସପୁ " " "

୫୫ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ମହାପାତ୍ର ବ୍ରାହ୍ମଣଗଜପା " " "

୫୬ ଦୈବଧାର ଚୈତ୍ୟୁଣୀ ସାମନ୍ତରା ବାଲେଶ୍ୱର " " "

୫୭ ଭଗବତଚନ୍ଦ୍ର ସଧାନ ଗୋପ " " "

୫୮ ହରେକୃଷ୍ଣ ବେଦେଶ ବାଜପୁର " " "

୫୯ ଫକୀରଚରଣମହାନ୍ତି ସୋର ବାହାରପୁ " " "

କାଲେଶ୍ୱର

୬୦ ସୋମନାଥ ଦାସ କଲ୍ୟାଣି " " "

୬୧ ସୁମନାୟକଦାସମହାପାତ୍ର ଗୋରୁଖାଲ " " "

୬୨ ରଞ୍ଜନର ଜେନା ଦୁତୁଡ଼ି " " "

୬୩ ଦାମୋଦର ଜେନା " " "

୬୪ ଶ୍ରୀରାମଦାସ ମହାପାତ୍ର ଶ୍ରୀରାମପୁର " " "

୬୫ ଅନ୍ନଦାସଦାସ ଦାସ ପଦାଗା " " "

୬୬ ବାବୁସମ ବେଦେଶ ସୁମଧୁର " " "

୬୭ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଦାସ କୋରୁର " " "

୬୮ ଜଗବନ୍ଧୁ ପରଜା ଗୟନପୁର " " "

୬୯ ଗୋବିନ୍ଦ ସାହୁ " " "

୭୦ ରାମକୃଷ୍ଣ ସାହୁ ସୋର ମାଡ଼ାସ " " "

୭୧ ବୀରଚନ୍ଦ୍ର ବନ୍ଦୁରଥ ମଣିକାଥପୁର " " "

୭୨ ଚନ୍ଦ୍ରଧର ନାୟକ କାଶୀମପୁର " " "

୭୩ ନାଗାର୍ଜୁନ ନାୟକ କାଶୀମପୁର " " "

୭୪ ସେକହଲଲ ଉଦାନ ଗୁଜୁଦରଜା " " "

୭୫ କୃଷିବନ୍ଧୁ ମହାନ୍ତି କେଶପୁର ବାଲେଶ୍ୱର " " "

୭୬ ସାଗାର ଶିଖର କୁବେର " " "

୭୭ ନିଧୁ ପାତ୍ରି " " "

୭୮ ରାମକୃଷ୍ଣ ପଟ୍ଟନାୟକ ଭୃଷ୍ଟମହଳ " " "

୭୯ ବ୍ରହ୍ମାନନ୍ଦ ମହାନ୍ତି କୁଆଁ ସିଦ୍ଧବଦ " " "

୮୦ ରାଜବନ୍ଧୁ ଦାସ ଅହରପଦା " " "

୮୧ ଗଦାଧର ଦ୍ୱିବେଦୀ କେନ୍ଦୁଝର ଗଜୁଜାଳ " " "

୮୨ ଗୋକୁଳଚନ୍ଦ୍ର ରାଉତ " " "

୮୩ ବାସୁଦେବ ଦ୍ୱିବେଦୀ ମୁଖାଗଜ୍ଜିୟା " " "

୮୪ ଜଗନ୍ନାଥ ଜେନା " " "

୮୫ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଜିତ ପାଲଲହତା " " "

୮୬ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ସଧାନ " " "

୮୭ କପିଳେଶ୍ୱର ସତ୍ତା ରାଜପୁର " " "

୮୮ ବୈଷଣ୍ୟ ମିଶ୍ର କାଲପତା କଟକ " " "

୮୯ ମଥୁରସାହି ବାଗଲୁନା " " "

୯୦ ମହେଶଚନ୍ଦ୍ର ଦେ ରାଜାପୁର " " "

୯୦୧ ସୁସ୍ନେହର ପଣ୍ଡା ସଂପର " " "

୯୦୨ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାଶରାଜ କାକଟପୁର ପୁରୀ " " "

୯୦୩ କାର୍ତ୍ତିକଚରଣ ଜେନା ଶୁପଳା " " "

୯୦୪ ବିଶ୍ୱନାଥନାୟକ ଶୁକ୍ଳପାହାଣିଷକବାଲେଶ୍ୱର " " "

୯୦୫ କୃଷ୍ଣଚରଣ ମହାନ୍ତି ମୌଦା " " "

୯୦୬ ନାରାୟଣ ମିଶ୍ର ଦୟାସାମନ୍ତପୁର " " "

୯୦୭ କାଳୀଚରଣ ସାହୁ ଟାଳମଟ୍ଟଳା " " "

୯୦୮ ମାଗଣିଚରଣ ପାଣିଗ୍ରାହୀ " " "

୯୦୯ ଦାଶରଥୀ ଦୈତ୍ୟୁଣୀ ପାଟପୁର ଗଜୁଜାଳ " " "

୯୧୦ ନାରାୟଣପ୍ରସାଦ ମହାପାତ୍ର କେନ୍ଦୁଝର " " "

୯୧୧ ଫକୀରପୋଦନ ଗିରି ବଳଚରଣ " " "

୯୧୨ ଦୈବଧାର ଆର୍ତ୍ତସୁଧା ସୁଜାନା " " "

H. N. RAY,
Joint Inspector of Schools Orissa Division

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ପାଦ ।

ଏ ସପ୍ତାହରେ ଶ୍ରୀମୁଖ ନିମାଣେ ବହି ହୋଇଅଛି ଶ୍ରୀମୁଖ ପ୍ରଦାନ ଅପରାଧ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଯେଉଁ ଦେଖା ଦେଉଥିଲେହେଁ ଏ ନକରରେ ବହି ହୋଇ ନାହିଁ । ଗତ ମଙ୍ଗଳବାରଠାରୁ ଏଠା ନକଲେଦିଏ କଲେଦିଏ ସବାଳୁଣ ଦେବୀର ଅବସ୍ଥା ହୋଇଅଛି ।

ଅଗାମୀ ଦୁଇଦିନ ସତ୍ୟ ଯ ୨ ଶା ସମୟରେ ଲୁଚିତ ଭୁମଧ୍ୟବାସ ସଭର ଗୋଷ୍ଠିଏ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିବେଶନ ନିଶ୍ଚୟିତ କମାଳକ ବୋଠାରେ ହେବାର ନିଶ୍ଚୟ ହୋଇଅଛି । ଅଧିକାଂଶ ମାନେ ଭରଣା କର୍ମ ଏଥର ଜଗତୀରମାନେ ଏ ସମୟରେ ରପଣିତ ହେବାକୁ ସଦ୍‌ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେବେ ।

ବାଲିକୁ ଏକଦା ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଶ୍ରୀ ଚର୍ଚ୍ଚା ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ମଣ୍ଡପ ମଧ୍ୟରେ ପୁରୁଣ ସକଳମଣ୍ଡପର ବସିରତନାନ ପଠାଏ ଓ ମୁକ୍ତିସ୍ନାନ କଲେକଲକ ସଙ୍ଗେ ସାତ୍ରା ଦେଖି ଦୁଇ ଦିନରୁ ଦେବମାନେ ଦରଜ ହୋଇ ଦିଶାର ସକଳପୁଷ୍ପିକୁ ଜଣାକାରେ ସୁଦ୍ଧା ସକଳରେ ବାହାର ପଲେ ନାହିଁ । ସାମା ସମୟରେ ହୁଏ ଦେବାଳୟ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରୀରତନା ଚିତ୍ତିତ ହୁଏ ସୁରମକର୍ମରତ୍ନକୁ ନିପୁଣ ବରଦା ଲଭତ ।

ସମ୍ଭଲପୁର ହୃଦିଷିଣୀର କରପତ୍ର ସମାପଦା ନେତ୍ର-ଅକ୍ଷର କି ଗତ ବୃଷିକାଳରେ ଗ୍ରାମମୁଣ୍ଡରେ ଗୋଷ୍ଠିଏ ବୃତ୍ତ କରକା ପତନ ହେବାରୁ କି ୨ ଶ ଦେବ ସେତୁ କରକାକୁ କୁଠାରରେ ଶ୍ରୀମୁଖ କର ରକ୍ଷଣାରେ ନିତ୍ୟାବଲେ ମାତ୍ର ହେଉ କଷ୍ଟ ଯେ ସେତୁ ନିତ୍ୟା ସେମାନଙ୍କର ମହା-ନିତ୍ୟା ହେବ । ବଡ଼ ଅଶୁଭକଥା ।

ସମ୍ଭଲପୁର ହୃଦିଷିଣୀରେ ଯାଠ ନରୁ କି ଗତ ଦିନ ଅଗ୍ରଣିତ ଭେଷମ ଗ୍ରାମରେ ବକ ଗଣାଭର ଗୋଷ୍ଠିଏ ହିଅ ଅଛି ତାହାର କଷ୍ଟ ବ ୨୦ ଶ ଏକ ଶା ଦ ଗ୍ରାମ ହୋଇ ଅଛି ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ବକ ବହେ ନଡେରୁ ଅଳ୍ପ ସବୁ ବସ୍ତୁସମେ ଭଲ କରୁ ଅର୍ଥରେ ଏହି ଯେ ସେ ଦେବେ ଲୁଗା ଠିକେ ନାହିଁ । ତାହାର ପିତା ଦୋଷପୁଣ୍ୟରେ ତାହାକୁ ବନ୍ଧି ଦିଆଇ ନ ପାରି ପଲେ ବାହା ରହିଅଛି । ଯେତେ ଜାଣିଲୁକା ତାହାକୁ ଦିଆଇ ଦେଲେ ସୁଦ୍ଧା ସେ ଚାଉରେ ନରୁକା ମାଗିଲେ କାମୁଡ଼ି ଚଳୁ ପକାଏ । ସମ୍ଭକର ବ ସଞ୍ଜି ପାଉଇ ଅଛି ।

କଲକତା-ଗୋଲକଟ ।

ସବୁ କାଉପଦ ମୂର୍ତ୍ତୀ ଲେଖି ମାହେଶ୍ୱର ଓ ହେର କଲେକର କର୍ତ୍ତୃ ପ୍ରମଣୀକୁ ବଦଳ ହୋଇ ସେହି ଜଣାଭ ବାହାଗ ସକଳପୁଷ୍ପିକା ଦାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରଦାନ କରଣାର୍ଥ ନିସ୍ତ୍ର ହେଲେ ।

କଟକ ଭେଉଟଣା କଲେକର ଅଭବ ଶ୍ରୀରାମ ବାହୁ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ ବରଦମାସ ରା ୪ ରକ୍ଷଠାରୁ କରାକେ-ରକରେ ୨୮ ଦିନର ରୁଣି ପାଉଲେ ଓ ବାହୁ ଯୋଗେସର ଭଦ୍ର ସମ୍ଭ, ବ, ନ, ପ, ଚାକ ଶାଳରେ ନିସ୍ତ୍ର ହେଲେ ।

ନୁଆରାଣ ଶ୍ରୀମୁଖ ଶ୍ରୀରାମଚର ମୁନିସଂସ ବାହୁ ମତ-ସାସର ପ୍ରସ୍ତ ସୁଭଜଣାର ମୁନିସଂସ ସ୍ତ୍ରୀ ଲସ୍ତ୍ର ହେଲେ ଓ ୧୮୮୧ ପାଳ ଅ ୨ ଦିନର ୨୭ ଯାବର ୧ ରପ୍ରାଣ-ନୁଆରେ ହୁଅ ଅବାଳକର ଶ୍ରୀରାମାପ୍ର ହେଲେ ।

ସୁଧ ମୁନିସଂସ ବାହୁ ଯୋଗେଶ୍ୱରୀୟ ସବୁ ସୁଭାସ-ମରେ ବାହାଳ ହେଲେ ।

ସର୍ବଜନେଶ ମଙ୍ଗଳପୁର ମି ଶି, ଏ ହୁଅଇକୁ ସୁଭାସୀ-ଦୈବିନୀ କରଣକୁ ଶ୍ରୀନାଗରୁ ହେଲେ ।

ଲେ କଲେକର ଅଧୀପକ ବାହୁ ଦେବେଶ୍ୱରୀୟ ନା-ଗୁଣି ମାର୍ତ୍ତମାସ ନା ୩୯ ସମେ ନିବନ୍ଧି ଦେହପତି-ବାହୁ ଦାବର ହୁଅ ଅବଶ୍ୟାନ୍ତ ନିବନ୍ଧ ହେବ ।

ପ୍ରତିପ୍ରେରକପତ୍ର ।

ଅନର୍ଥକ ପ୍ରଶଂସାପୁସ୍ତକ ପଦ୍ୟ ପ୍ରକାଶ
କରବାକୁ ଅପ୍ରେମାନେ ସହଯୋଗ ଅନୁରୋଧ ।
ସମା କରବା ଦେବେ ।

ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ସାହୁ—ବୁଝିଗିରର ମେଲଣ
ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ବାବୁ ଫକର ସହୁନାସୁକ ଲହରୀଲଦାର
ବାବୁ ଅନନ୍ତ ଅରୁଣ୍ୟ ସୁଲ ମାଷ୍ଟର ବାବୁ ରଞ୍ଜିତ
କାଳନ ମହାନ୍ତି ତେଜମାନ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କ ସହଭୈ
କର୍ମଶୈଳୀରେ ନିବନ୍ଧ ଦୋଇଥିବାର ଲେଖି
ଅଛନ୍ତି ।

ମୂଲ୍ୟପତ୍ର ।

ବାବୁ କାଳୀଧର ଦାସ	କଟକ	ଟ ୧୧
ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମହାନ୍ତି	ପୁରୀ	ଟ ୧୧
ବାବୁଦେବ ମହାପାତ୍ର	ଦେଈବାଳ	ଟ ୩୧
ମୁକ୍ତଶା ସେଣାହାର	କଟକ	ଟ ୩୧
ବାବୁ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଅଚ୍ୟୁତ	କଟକ	ଟ ୩୧
ବିଭକ୍ତଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ	ଘାଟପୁର	ଟ ୩୧

ବିଜ୍ଞାପନ ।

NOTICE.

Wanted a Graduate Head Master
for the Jajpur Entrance School on
Ra. 55 a month. Apply to the under-
signed on or before the 15th of May
next.

JAJPUR } RAJANI NATH GHOSE
Munsif of Jajpur and
15-4-91 } Vice-President of the
School, the District
of Cuttack.

Wanted a Head Clerk for the Road
Cess Collection Office, Pooree, on a
salary of Rs. 40 rising to Rs. 50 by
biennial increment of Rs. 2 and also
a 2nd Clerk at Rs. 30 for the said
office.

Candidates are invited to send in
their applications with copies of testi-
monials to the undersigned up to the
8th proximo. None need apply who
is not well up in accounts and
who does not possess a competent
Knowledge of English and Road Cess
Office work.

Pooree } D. B. ALLEN
21st. April }
1891. } Collector.

ଖୋରାସା ସବଡ଼ିକନରେ ଗୋଟିଏ ଲୁନ-
ପେଟ୍ ପଣ୍ଡିକର୍ମ ସୂଚ୍ୟ ଅଛି, ମାସିକ ଦେଉନ

ଟ ୧୧ କା ଓ ଗସ୍ତଖର୍ଚ୍ଚା ଟ ୨ କା ହୁଲୁମ
ଦେଲେ ନିୟୁତ ବ୍ୟୟିକ ସୁସଜ୍ଜିତ ଅନୁଗ୍ରହ
ବାଣସୁରୁ କିମ୍ବା କାଳକ୍ରମେ ଲଲକାରେ ନାର୍ଯ୍ୟ
କରବାକୁ ଦେବ । କର୍ମପ୍ରାପ୍ତିମାନଙ୍କ ଚରଣାପୁ
ମରମାସ ରା ୪ ରାଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗ୍ରହଣ ଦେବ ।
ଇଚ୍ଛା ।

ରା ୧୫ ରାଜ ଅପ୍ରେଲ } ଶ୍ରୀ ଦୟାବିହାରୀ ସେନା
ପୁରୀପୁରୀ ସମ୍ପଦର
ସନ ୧୮୯୧ ମସିହା } ଡେପୁଟି ମାଗିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍

NOTICE.

Wanted for Raj Mourbhunj, the
following men for a branch dispensary
at Panchpir Sub-Division.

	Salary
1 Hospital Assistant.	50 p. m.
1 Componnder	10 p. m.

None but passed and competent
men need apply Applications to be
sent to undersigned on or before
April 30th. After which date none
will be received.

H. WILLY,
Manager.

Baripada

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ।

ବ ନ ବା ନା ନା ଟ କ ।
କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସରେ ଉତ୍କଳ-
ସ୍ମାର୍ତ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଖଣ୍ଡକୁ ଟ ୦ ୩
ବାଇଅଣା ମାତ୍ର । ମୋଟସଂଖ୍ୟା ସହାୟେ ତାଙ୍କ-
ମାସୁଲ ଟ ୦୯ ୨ ଲାଗିବ ।

ସେହେତୁ ଦୁଇଜଣ ପୁସ୍ତକ ଲେଖକ ଯେଉଁ
ମାନଙ୍କର ହୁଲୁଅ ନିମ୍ନରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଗଲା
ସେମାନେ କଟକଠାରୁ ୧୫ ମାଇଲ ଦୂର ଗଞ୍ଜାମ-
ଗସ୍ତାର ଆର୍ତ୍ତରେ ମାର୍ଚ୍ଚ ପଞ୍ଚମୀର ସନ ୧୮୯୧
ସାଲ ମାର୍ଚ୍ଚମାସର ରା ୨୨ ରାଜ ପ୍ରାଜ୍ଞକାଳରେ
ଦେଖା ଦୋଇଅଛି । ଦୋଷ ହୁଏ ସେମାନେ
କଳାଳ ସୁଭାମୋକାମକୁ ମାତ୍ର କି ସ୍ଵରୂପେ କିମ୍ବା
ଉତ୍ସାହୋଷ୍ଟି ରେଳ ଏକାକାର କନଟ୍ରିକ୍ଟର
କେବା ରୂପରେ ଯାଉଥିଲେ, ଯଦି କେହି
କିମ୍ପା ସେମାନଙ୍କର ବିବରଣୀ ଜାଣନ୍ତି ଓ
ଜଣେଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ତେବେ ପୁସ୍ତକ-
କଲର ଉକ୍ତକୁ ପୁଲିସ୍ ସୁପରଫିକ୍ସେସନ୍ ଅଥବା
ଖୋର୍ଦ୍ଧା ମୋକାମ ସବଡ଼ିକନ ଅଧିକାରୀ ସାହେ-
ବଙ୍କ ନିକଟରେ ଜଣେଇ ପାରନ୍ତେ ।

୧ । ଦୁଇଲେଖକ ଜଣେ ନାମ ଯାମ ବ ପିତା
ନାମ ଜଣା ନାହିଁ ଗସ୍ତମଧ୍ୟକୁ ବସ୍ତୁସବ ୫୦ ଶ
ମୁଣ୍ଡରେ ଖଣ୍ଡିବାଳ ରହି ମଧ୍ୟରୁ ଦେଲେଇ
ପାତ ଅଛି ଓ ସାମନା ଭଗ୍ନତା ଗୋଲକର ଦକ୍ଷ-
ମର ଦୋଲ ଅଛି ମଧ୍ୟ ଅକୃତ ପତଳ ଶଗର
ଦାଡ଼ୀ ମୂଳ ଦକ୍ଷମର ହୁଏ, ଦେଲରେ ଭିନ୍ନ
ଲହର କାଠର ମାଳ ଅଛି । ଉପର ପାଖର
ଦାନୁ ଦୁଇ ଭିନ୍ନଗୋଟା ପତ୍ତ୍ୟାୟ ଅଛି, ଆନ-
ଫଜା ଯୋଡ଼ି ପିକ୍ ଅଧେ ଅଧାରେ ବାଜି ଅଛି,
ଦୁଇ କାନ ଫୋଡ଼ା ବେହେସ୍ କଳାକାର
ଲେଖି ପରି, ନିକଟରେ ଗୋଟିଏ ଶ୍ଵେତ ହୁକା
ଓ ଗୋଟିଏ ବଜାଲାଦେଶର ଭଲମ ।—

୨ । କୁବା ପୁରୁଷ ଜଣେ ନାମ ଯାମ ବ
ପିତାକାଳ ନାହିଁ । ବସ୍ତୁସବ ଅନାଳ
କ ୩୦ ଶ ବନାବସ୍ତୁ ମୁଣ୍ଡରେ ଖଣ୍ଡିବାଳ ଆଇ
ସାମନାରେ ଗୋଲକର ଦକ୍ଷମର ଦୋଲ ଅଛି
ନାଳ ପତଳା ମୂଳ ଅଛି ଦାଡ଼ି ଦକ୍ଷମର ହୁଏ
ଦେଲରେ ଭିନ୍ନ ଲହର କାଠର ମାଳ ଶ୍ଵେ
ଆନଫଜା ଯୋଡ଼ି ପିକ୍ ଅଧେ ଅଧାରେ ବାଜି-
ଅଛି, ପତଳା ଶଗର ମଧ୍ୟ ଅକୃତ, ବା ୧୦୦
ଅନୁରରେ ଗୋଟିଏ ଶ୍ଵେତ ହୁକା ଓ ବଜାଲ-
ଦେଶର ଭଲମ ଅଛି, ୩୦ ଶ ମାର୍ଚ୍ଚ ସ ୧୮-
୯୧ ମସିହା ।

Khorda } P. W. DUKE
The 1st April } Sub-Divisional
1891. } Magistrate Khorda.

ମହାଶୟ ।
ମୂଲ୍ୟକୁ ଅନୁବାଦର ସତତ ।
ପ୍ରଥମଗଣ ଅବ ପଞ୍ଚ ପ୍ରତା ଦୋଇଅଛି ।
ଅକାର ରବଳ ୮ ପେଜ ପୃ ୨୦୩ ପୃ ।
ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୮ ଅଣା ଅଗ୍ରାମ ଦାଦବକ ନିମିତ୍ତ
ଟ ୦ ୩ ବର୍ତ୍ତମାନ କ୍ରେତାଙ୍କୁ ଏ ଦେଶାନ୍ତ ସେକ-
ଶର୍ୟନ୍ତ ଟ ୧ କାରେ ବ୍ୟୟିବ ।
ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଟ ୦ ୨ ଗର୍ଭ ପତ୍ରିକ
ଅବଶିଷ୍ଟ ସବମାଳ ଦୁଇ ଭାଗରେ ବାଦା-
ରବ, ବିଶେଷ ବିବରଣ ବହୁ କେଲେ ରହିବୁ
କିମ୍ବା ଅମ ନିକଟକୁ ଫଣ୍ଡ ଲେଖିଲେ ଜାଣି
ପାରବେ । ଅମ ନିକଟରେ ଓ ସୁସୁକୋ-
କାଳମାନଙ୍କରେ ବହୁ ମିଳବ ।
୩୩୯ } ଶ୍ରୀମୁଖନିଧି ଦାସ
କଟକ } ଜଗନ୍ନାଥପୁରୀ
ଦେଶାନ୍ତର ନିକଟ ପ୍ରତିକଟକ

କଟକ ପୁସ୍ତକାଳୟରୁ ମୂଲ୍ୟ କଟକ ଦରଦରଦର କଟକ
ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସରେ ପ୍ରକାଶପୁରୀ ମୂଲ୍ୟ ଓ ପ୍ରକାଶ ଦେବା

Handwritten notes in the top left corner, possibly initials or a signature.

ଉତ୍କଳ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ

137

ସାମ୍ରାଜ୍ୟସମ୍ଭାବନା

ପୃ ୨୨
୧୯୮୩

ଉତ୍କଳ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ସମ୍ଭାବନା ଓ ବିକାଶ ବିଷୟରେ ଉପଲବ୍ଧ ସମ୍ବନ୍ଧ

ଅଗ୍ରମ ବାଣିଜ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ୫
ପଦ୍ମାବେଷ୍ଟ ୫

ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ-ସନାତନଧର୍ମରକ୍ଷଣୀ ସଭାର ଏକ ଅଧିବେଶନର ବିବରଣରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରର ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାପାଳ ସେବକମାନେ ସେ-ବକସମ୍ପର୍କନାନାମରେ ଏକସଭା କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରଧାନାଧ୍ୟକ୍ଷମାନେ ଉଚ୍ଚର ସଭାପତି ଓ ସମ୍ପାଦକ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏ ସଭାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ନାହିଁ ।

କରିଅଛନ୍ତି । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କାରଣାଦିରେ ପ୍ରକାଶନ ୪୦୦୦ ଟଙ୍କା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅଇ । ବଡ଼ ଅନୁଭବ ବିଷୟ ଯେ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଏହି କାରଣାଦି ଲାଭକରକ ହୋଇଅଛି । ବର ଜାଣିଲେ ଅଧ୍ୟୟନରେ କେମନ୍ତ ଲାଭର ବ୍ୟବସାୟ ହୋଇ ଯାରେ ଏ କାରଣାଦି ଉଚ୍ଚର ଗୋଟିଏ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଟଇ ।

ଉତ୍କଳସେନା ଠାରେ ଯୁଦ୍ଧ କରି କମାଗଣ ଅଗ୍ରସର ହେଉଅଛନ୍ତି ଏଥିରେ ଉତ୍କଳର ଦୁଇ ଏକଜଣ ସରଦାର ଏବଂ କେତେକ ସିପାହୀ ଦଳ ହୋଇଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଶତ୍ରୁପକ୍ଷେ ଅନେକଲୋକ ମରାହତ ଅଛନ୍ତି । ଏସର ପ୍ରାୟ ବାସିନ୍ଦର ବିପୁଳ ସଂଖ୍ୟା ହୋଇଅଛି କାରଣ ଉତ୍କଳସେନା ଏକ ପ୍ରାୟ ଖୋଜି ହେଉଅଛନ୍ତି । ଉତ୍କଳ ଶତ୍ରୁମେଘ ମିରଜାପାଲଙ୍କ ଦେଶବାଟେ କାବୁଲକୁ ଶତ୍ରୁକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିବାରୁ ସେମାନେ ଏସ୍ତକରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି କାରଣ ସେମାନେ କୋଶସିମରେ ଅପ-ଣା ସକ୍ୟକୁ ଉତ୍କଳକୁ ଶତ୍ରୁଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ଯେ ଉତ୍କଳ ସେମାନଙ୍କ ସୁଧ୍ୟମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ ଉଚ୍ଚ ଅନିଷ୍ଟ ହେବ ।

ଉତ୍କଳର ନଗରରେ ବାସ କରୁଥିବା ଉତ୍କଳସେନା ଏବଂ ଉତ୍କଳସେନା ଅର୍ଥାତ୍ ବିଭିନ୍ନ ମଧ୍ୟରେ ବରଦ୍ୱାରା ବୁଦ୍ଧି ହେଉଅଛି କି ନାହିଁ ଏବଂ ବୁଦ୍ଧି ହେଉଥିଲେ କପରମାଗରେ ହେଉଅଛି ଏଥିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ମାନବବର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲକ୍ଷ ଗୋଟିଏ କମିଟି ନିୟୁତ କରିଅଛନ୍ତି ରେବନ୍ଧୁକୋର୍ଡର ମେମ୍ବର ଶ୍ରୀମନ୍ତ ମାନବର ଦ୍ୱାରସନ ସାହେବ ଏ କମିଟିର ସଭାପତି ଏବଂ ଗୋମେସ ସାହେବ ସମ୍ପାଦକ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଅଗାମି ନବମ୍ବର ମାସ ଉ ୧ ଲକ୍ଷରେ ରିପୋର୍ଟ ନିଶ୍ଚୟ କାର୍ଯ୍ୟ କମିଟିପ୍ରତି ଅଦେଶ ହୋଇଅଛି ।

ପଶ୍ଚିମରୁ କି ୨୨ ଶ ସାବଣୀବନ ଦ୍ୱୀପାନ୍ତର-ଦୁର୍ଗ ପାଇଥିବା କରୁଆ ରେଳଗାଡ଼ିରେ କଲିକତାକୁ ଅସ୍ଥିଲେ । ଏମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ପହଞ୍ଚି ଦେବାକାରଣ କି ୨୦ ଶ ବନେଷ୍ଟବଲ ଦୁଇଜଣ ହେଉକିନେଷ୍ଟବଲ ଓ ଜଣେ ସରକାରୀ ଥିଲେ । ତୁନାରଖେସନ ନିକଟରେ କରୁଆମାନେ ଗାଡ଼ି ଚାଲୁଥିବା ସମୟରେ ମେଳ କରି ପହଞ୍ଚିବାଲାଗୁ ପ୍ରଦାର କରି କି ୧୭ ଶ କରୁଆ ଗାଡ଼ିରୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲେ । ଉତ୍କଳର ଉଲ୍ଲେଖି ମରଗଲେ ମାତ୍ର ଅବଶିଷ୍ଟ ପଲ୍ୟୁନ କଲେ । ଏଥିମଧ୍ୟରୁ ଉତ୍କଳର ଧରାପଡ଼ିଅଛନ୍ତି ବାକୀ କରୁଆକ ଠିକଣା ମିଳି ନାହିଁ । ଜଣେ ବନେଷ୍ଟବଲ ଏମାନଙ୍କ ସହରେ ଗାଡ଼ିରୁ ଡେଇଁପଡ଼ିଥିଲେ ମାତ୍ର କିଛି କରୁଆର ଲ ନାହିଁ ପଶ୍ଚିମା ବଦମାୟସଙ୍କର ସାହାସ ସାମାନ୍ୟ ନୁହେଁ ।

ଗତ ବୃଥବାର ଗୁଡ଼ି ଉ ୨ ଖା ସମୟରେ ଏନଗର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀ କୋଠାରେ ନୂତନ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ଓଡ଼ିଶା ସୁଧ୍ୟକାରୀସଭାର ଏକ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିବେଶନ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରାୟ ୪୦-୨୦ ସଭ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ମୋଦ୍ୟଲର ଅନେକ କମିଟାର ପ୍ରତିନିଧି ପଠାଇ ସଭାରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ସଭାପତି ଶ୍ରୀ ଚୌଧୁରୀ କୃତ୍ତିବାସ ଦାସ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ କରୁଥିବା କେତେକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଉତ୍କଳୁ ସ୍ଥିର ହେଲେ ଯେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀକ କମିଟି ସଭାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟସାଧନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରୟୋଜନୀୟ

ଉତ୍କଳସମ୍ଭାବନା ଉପରେ ସିରଜାପାଲ ସହର ଉତ୍କଳସେନାର ଯୁଦ୍ଧ ଲାଗିଅଛି ।

ସକଳକାର୍ଯ୍ୟ ନିଜାହ କରବେ ଏବଂ ଉତ୍ତର
ବ୍ୟୟ ନିର୍ବାହାର୍ଥ ସାଧାରଣ ସଭାର ପୂର୍ବନିର୍ଦ୍ଧା-
ରିତଅନୁସାରେ ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଥିବା ସୀମାମଧ୍ୟରେ
ଆବଶ୍ୟକତା ହେବା ଉପସ୍ଥଳ କରବେ । ଉପସ୍ଥିତ
ଥିବା ଜମିଦାର ଓ ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ଏକତାରେ
ହେବା ଦେବାକୁ ସମ୍ମତ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଓ
ସଭାପତିଙ୍କ ଧନ୍ୟବାଦ ବିଜ୍ଞାପାର ପୂର୍ବ ପ ୧୩।
ସମୟରେ ସଭା ଭଙ୍ଗ ହେଲା ।

ଶ୍ରୀ ଶେଷର ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ମନ୍ଦି-
ରସ୍ଥାର ନିମିତ୍ତ ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
ଗତମାସ ୩୧ ରଖରେ ବାଲେଶ୍ଵରରେ
ଗୋଟିଏ ସଭା ହୋଇଥିଲା । ସଭା ବୈକୁଣ୍ଠ-
ନାଥ ଦେ ବାହାଦୁର ସଭାପତି ହୋଇଥିଲେ ।
ଜଗନ୍ନାଥମନ୍ଦିରସ୍ଥାୟୀ ଶାଖାସଭା ନାମରେ
ଗୋଟିଏ ସଭା ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଗଠିତ ହେଲା
ଓ ଉତ୍ତର ସଭାପତି ନିନୋମାତ ହେଲେ ।
ଏ ସଭା ପୁଣ୍ୟ ଓ କଟକର ସଭାସଙ୍ଘେ ଏକ-
ଯୋଗ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରବେ । ସଭା ବୈ-
କୁଣ୍ଠନାଥ ଦେ ବାହାଦୁର ଏ ସଭାର ସଭାପତି
ଏବଂ ବାବୁ ସତ୍ୟନୁଜାଥ ଦେ ସମ୍ପାଦକ ଓ
କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ ହେଲେ । ଏ ସଭାର ନିର୍ବାହ-
ମଧ୍ୟରେ ଯୋଜିଏ ଅଲ୍ଲନବ କଥା ଦେଖିଲୁ ।
ଗୋଟିଏ ଏହିକ ବାବୁ ରାଜନାରାୟଣ ଦାସ
ଶାଖାସଭାର ସଭ୍ୟ ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ ହେଲେ
ବୋଲି ସଭା ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି । ଦ୍ଵିତୀ-
ୟତ୍ଵି ଏହି ସେ ଖୁଲିଆଦେବା ଅଦାୟ ନିମିତ୍ତ
ଖଜଣାଖାନା ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ନୂତନ କଠେଣୀ
ଘରଠାରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ବାକସ ରଖି-
ବାକୁ ଅନୁମତି ଦେବା ବାରଣ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍
ଓ ମୁନସିଫଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ ହୋଇଅଛି ।

ମଣିପୁର ।

ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରଲ ବାହାଦୁର
ଗୋସାଇଁ ପ୍ରଭୃତ ନିରାପଣ କି ମଣି-
ପୁର ସକ୍ଷ୍ୟ ଇଣ୍ଡିଆ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ
ବିଦ୍ରୋହ ଦେବାକୁ ସେଠାର ସରପ୍ରତିନିଧିଙ୍କର
ନିମନ୍ତା ବିଳମ୍ବ ହେଲା ଏବଂ ସେ ସକ୍ଷ୍ୟର
ସମ୍ପର୍କକୁ ସେନାପତି ଗ୍ରହଣ ସାହେବଙ୍କୁ
ସମ୍ପର୍କ ଦେଲା । ମଣିପୁରର ସକ୍ଷ୍ୟମାନେ
ଅବସ୍ଥିତ ନିରା ବାରଣ, ବୃତ୍ତି ସ ପ୍ରଜାମା-
ନଙ୍କ ଦୁର୍ଦ୍ଦାକାରମାନଙ୍କର ଦଣ୍ଡବିଧାନାର୍ଥ ଏବଂ
ବିଦ୍ରୋହମାନଙ୍କ ଦମନାର୍ଥ ସମ୍ମତ ହେଇ ବୃତ୍ତି

ସର୍ବେନ୍ଦ୍ୟ ମଣିପୁରସକ୍ଷ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାକୁ
ଉଦ୍ୟତ ହୋଇଅଛନ୍ତି କେହି ସେମନ୍ତ ଉତ୍ତର
ପ୍ରତିରୋଧ ତେଣୁ ନ କରବେ । ଏହି ଘୋ-
ରଣା ପଦପ୍ରସାର କରୁ ବୃତ୍ତିସର୍ବେନ୍ଦ୍ୟ ମଣି-
ପୁର ସକ୍ଷ୍ୟକୁ ଯାତ୍ରା କରିଅଛନ୍ତି ।

ଏହି ଘୋରଣାପଦରୁ ପାଠକମାନେ ଜା-
ଣିବେ ଯେ ମଣିପୁରର ସକ୍ଷ୍ୟପ୍ରତିନିଧି ସଦସ୍ୟ
ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଉକ୍ତସକ୍ଷ୍ୟ ବୃତ୍ତିସର୍ବେନ୍ଦ୍ୟ
ମେଣ୍ଟଙ୍କର ସୈନ୍ୟ ଶାସନାର୍ଥୀକ ହୋଇ
ସେନାପତି ଗ୍ରହଣସାହେବ ସର୍ବ କର୍ତ୍ତୃତ୍ଵରୁ
ପାରାହୁଣ୍ଡି । ଉତ୍ତରରେ କୋହମା, ପଶ୍ଚିମରେ
ସିଲଚର ଏବଂ ପୂର୍ବରେ ବ୍ରହ୍ମଦେଶାନୁଗତି
ଭାମୁ ଏହି ଭିତ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ବୃତ୍ତିସର୍ବେନ୍ଦ୍ୟ
ମଣିପୁରକୁ ଯାତ୍ରା କରିଅଛନ୍ତି । କୋହମାଠାରୁ
୧୦୪୦ ଗୁଣ୍ଠାସିମାସ୍ତ, ଏକଗଡ ବଙ୍ଗାୟ ପଦା-
ଭିକ ଏବଂ ୨୦୦ ନାଗା ପୁଲସ, ୪ ଗୋଟା
ତୋପ ସହଜ ଯାତ୍ରା କରିଅଛନ୍ତି । ଜେନରଲ
ବଲେଟ୍ ଏହି ସେନାର ଅଧିନାୟକ ହୋଇ
ଅଛନ୍ତି । ସିଲଚରଠାରୁ ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ବାଉଲି
ସୁ ସୈନ୍ୟ ଯାତ୍ରା କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତାମୁଠାରୁ
ସୁୟଂ ଜେନରଲ ଗ୍ରହଣ ସୈନ୍ୟ ସେନା
ଚଳାଇ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ସେନା
ସୈନ୍ୟ ଦିବାର ଅଦେଶ ଦୋଇଅଛି ଉତ୍ତର
ସଖାପ୍ରାୟ ୨୦୦୦ ଦେବ । ଏହା ଛଡ଼ା ୧୨ ଟା
ତୋପ ଏବଂ ଏକଗଡ ଅଧାସେନା ସୈନ୍ୟ
ପ୍ରେରଣ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଯେ
ସମ୍ଭାବନା ଅସିଅଛି ଉତ୍ତର ଜଣାଯାଏ ମଣି-
ପୁରସ୍ଥାନରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଘାଟି ମାଜକରେ
ଯୁକ୍ତ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି । ଥୋକାଏ
ଇଂରାଜ ସୈନ୍ୟ ମଣିପୁର ସକ୍ଷ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ପଦ୍ମ
ସକ୍ଷ୍ୟମାନ ବିଗଳ ଅଗସର ଦେଉ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ
ବାଟରେ ମଣିପୁରୀୟଙ୍କ ସଙ୍ଘେ ଦେଟ ହୋଇ
ଅଛି ମାତ୍ର ଅବଧ ପ୍ରକୃତସୃକ କମ୍ପା ଦୁର୍ଗରୁପେ
ବାଟ ଓଗାକବାର ତେଣୁ ହୋଇ ନାହିଁ ।
ଜମାଗର କି ୩୨ ନ ବୃତ୍ତି ଦେବାରୁ ଗରାୟୁତ
ବନ୍ଦ ହୋଇ ଥିଲା ଏବଂ ନୟ ପାରି ଦେବାର
ମଧ୍ୟ ବଡ଼ ଅସୁବିଧା ହୋଇ ଥିଲା କିନ୍ତୁ ସଖର
ନିଷୟ ଯେ ସୈନ୍ୟଙ୍କ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟପ୍ରତି କୌଣସି
ବ୍ୟାଧୀର ହୋଇ ନାହିଁ । ସେମାନେ ଅନ-
ନ୍ଦରେ ଉପସର ଦେଉ ଉଛନ୍ତି ।

କୁମ୍ଭ-ମେଳା ।

ଦରଦାରର କୁମ୍ଭ-ମେଳା ଶେଷ ହୋଇଅଛି

ଏବଂ ଏଥିର ଯେଉଁ ବିବରଣ ସମ୍ଭାବ୍ୟମାନଙ୍କ-
ରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ତହିଁରୁ ଜଣାଯାଏ
ଯେ ଏହା ଗୋଟିଏ ଅନୁପମ ମେଳା ଅଟେ ।
ମେଳାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗଜାନାଥପୁର ବ୍ରହ୍ମକୁଣ୍ଡରେ
ପଶାସକାନ୍ତିଦନ ସଭା ଦେଇ ପଦକି ଦେବା ।
ଏଥିପାଇଁ ଯାତ୍ରିମାନେ ଏକମାସରୁ ଜମାଗର
ଉଲ୍ଲ ସ୍ଥାନକୁ ଆସୁଥିଲେ । ଯାତ୍ରିକ ସଖା ଅନୁ-
ମାନ ଏକକୋଟି ଅଥବା ଶାଠିଏଲକ୍ଷରୁ ଊଣା
ନୁହଇ । ଏହେ ଯାତ୍ରି ଏକସ୍ଥାନରେ ଠକଦେବା
ସାଧାରଣ କଥା ନୁହଇ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ
ଓ ଧନ ପ୍ରାଣଭୟର ବିନୋବସ୍ତ ନରବା ନି-
ତାନ୍ତ କଠିନ କଥା ମାତ୍ର ଅପ୍ରେମାନେ ଅନ-
ସହ୍ୟ ଅବଗତ ହେଲୁ ଯେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ
ଏକସପ୍ତରେ ଏମନ୍ତ ତମଜାର ବିନୋବସ୍ତ
କରିଥିଲେ ଯେ ହୋଣସି ଅନିଷ୍ଟା ହୋଇ ନାହିଁ
ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟରକ୍ଷା ନିମିତ୍ତ ୨୦୦୦ ମେହନୁର ନିୟୁକ୍ତ
ହୋଇ ଦବାସ୍ତ ଖଟୁଥିଲେ । କୌଣସିସ୍ଥାନରେ
ଗୋଟିଏ ଶୁଖିଲାପତ୍ର ପଡ଼ିଲେ ତତ୍ତ୍ଵକ୍ଷେତ୍ର
ଉଠାଇ କେଉଁଥିଲେ । ଚକ୍ରସା ନିମିତ୍ତ ପାଞ୍ଚ-
ଗୋଟା ତପ୍ତୋଳୟ ପ୍ରାପିତ ହୋଇ ତାକୁର
କମ୍ପାଜିରୁ ଇତ୍ୟାଦି ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ
ମାତ୍ର ଏମାନଙ୍କୁ ବିଶେଷକାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ହୋଇ
ନାହିଁ । ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା ନିମିତ୍ତ ଦେଉଦଜାର ପୁଲସ
ଏବଂ ଏକପଲଟନ ସିପାହି ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ
ଏବଂ କମିଶନର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ପୁଲସପ୍ରପଣ୍ୟ
ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର୍ମଚରିମାନେ ଅଧାଶ୍ଵେତଶୁକ୍ଳ
ଜମାଗତ ଭ୍ରମଣ କରୁଥିଲେ । ଯାତ୍ରିମାନଙ୍କ
ରହିବା କାରଣ ଅସଖ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟୁକ୍ତୀର ନିର୍ମିତ ଓ
ଶରୀ ସୁରୁଟି ଟଣା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ମଠବାଜି
ସେବେ ଅଛି ତହିଁରେ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥାନ ଖଣ୍ଡା ହୋଇ-
ଥିଲା ଇତ୍ୟାଦ ଅନେକ ଲୋକ ପଦାରେ ଯତ୍ରି
ରହିଥିଲେ । ପ୍ରତିଦିନ ୫୦୦ ଟୁ ଅଭିଭକ୍ତ
ରେକଗାଡ଼ିଶ୍ରେଣୀ ଯାତ୍ରି ବହିବାରେ ନିୟୁକ୍ତ
ଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକଦିନରେ ଏଠା ଅଳ୍ପ ଗାଡ଼ିମାନ
ଯାବାୟୁତ କରୁଥିଲା ।

ଯାତ୍ରିକ ମଧ୍ୟରେ ଏକା ସନ୍ଧ୍ୟାସିକ ସଖ୍ୟା
୨୦ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ଥିଲା ଏବଂ ନାନାସମ୍ପଦାୟୁର
ସାଧୁ ସମବେତ ହୋଇଥିଲେ । ମଥା;—ପୁଣ୍ଡି-
ଗୁଣ୍ଡ, ବଣ୍ଡା, ପରମହଂସ, ଅବଧୂତ, ଦମନାମା
ସନ୍ଧ୍ୟାସୀ, ନାଗା, ଅଲେଖିଆ, ବୈଶ୍ଵାଣୀ, ନା-
ନକପଣ୍ଡିତ୍ଵାସୀନ, ଉଦାସ ଓ ନିର୍ମଳା, ଦା-
ପନ୍ଥା, କମାରପନ୍ଥୀ, ଗରବଦାସୀ, ରେଡ଼ା-
ଦମାନକ, ଦୈରବଢ଼େଇକ, ଗୋରସନାମା,

ସେବା, ଅଭୋଗ, କୈଫି ଓ ଅଭ୍ୟୁ । ଦେ-
ଉଠାରେ ଦେବପଠ, ଦେଉଳରେ ବଜନ,
ଦେଉଳାରେ ଗୀତାପାଠ, ଦେଉଳରେ ସା-
ମନ୍ତେଦ ସାଧୁନରେ ଏମାନଙ୍କୁ ମତ୍ତ ଦେବର
ଦେଖି ଦର୍ଶନଙ୍କ ମନ ଅନନ୍ଦରେ ପରପୁଣ୍ଡ
ଦେଉଥିଲା ।

ସମସ୍ତେ ସେବକ ଓ ଶ୍ରୀ ସମସ୍ତଙ୍କୁ
ଦେଲି ୧୦୦ ଦଣ୍ଡା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁପ୍ରମାଣକର
ସକ ଦେବା ଭଣ୍ଡାରକୁ ସାଧୁମାନେ ଏକ
ଦଳ ଦେଇ ବାହାରିଲେ । ଏମାନଙ୍କମଧ୍ୟରେ
ନାଶା ଓ ନାକବନ୍ଧୁଙ୍କ ଦୁଗ୍ଧ ଅନ୍ତ ମନୋ-
ହର ହୋଇଥିଲା । ଏମାନେ ଦୁର୍ଗା ଚୋଡ଼ା
ଓଟି ଅପାସୋଠା କୁଡ଼ି ମହୋତାବା ତଳା
ଲକ୍ଷ୍ୟ ସଙ୍ଗେ ଦେବ ବଡ଼ ସମାସେପରେ
ସନକବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ଚାହାନ୍ତିଥିଲେ । ବନ୍ଧୁ ବୁଦ୍ଧପ୍ରବର
ହୁଣ୍ଡରୁ ଏକ ଚଣ୍ଡା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏମାନଙ୍କ ମନଦର୍ଶିଲ
ଏକ ଚର୍ଚ୍ଚି ହୁଣ୍ଡରୁ ଅପରଲୋକଙ୍କ ମନ ଡାସୁ
ସମ୍ପାଦୟନ୍ତୁ ନାଗିଥିଲା ସନକାଳ ଅରମ୍ଭଠାରୁ
ଶେଷପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ପ ଓ ନାନାବାଦ୍ୟ ଥିଲରେ
ତୁଳ୍ଲିକ ପରପୁଣ୍ଡ ଉଦ୍ଭୁଥିଲା ଓ ଏତେଲୋକ
ଏମନ୍ତ ଅପରମୀମ ଅନନ୍ଦରେ ମଗ୍ନ ଥିଲେ ଯେ
ସ୍ତାନଟି ବିନାସୁଟି ଜାଣନ୍ତ ଥିଲା । ମେଳାସ୍ତାନଟି
ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଏକ ସେଠାରେ ସ୍ତାପ୍ତ୍ୟ ଓ
ସାନ୍ତରଣାର ବ୍ୟସ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଯାତିମାନଙ୍କ-
ଠାରୁ କଣପ୍ରତି ଏକଥଣା ଲେଖା ଏ ବିକସ
ନେବାର ବନୋବସ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଏପରି
ସାମାନ୍ୟ ଟିକସଦ୍ୱାରା ଏମନ୍ତ ବାହୁଲ୍ୟ ଅସ୍ତ୍ରୋ-
ଜନର ବ୍ୟସ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ସାମାନ୍ୟ
ବ୍ୟାପାର ନୁହଇ କେବଳ ଯାତିସିଦ୍ଧ୍ୟା ଅଧିକ
ଦେବାରୁ ଏପରି ହୋଇଥିଲା । ଯାତିଙ୍କମଧ୍ୟରେ
ପ୍ରଥମା ଅଧିକ ଓ ନେପାଳ ଜାଣିର ପ୍ରଭାବର
ସ୍ତାନମାନେ ମଧ୍ୟ ଅସିଥିଲେ । ବନୋକକ
ବନ୍ଧ୍ୟା ଅଧିଅନ୍ତୁ ଥିଲା ।

ଶୁଭ୍ରବ୍ୟା ।

ଏଠାରେବନସା କଲେକରୁ ଗରବର୍ଷ ବିବା-
ଡ଼ିକ ଦୋଇଥିବା ଦୁଇଜଣ ଶୁଭ୍ରବ୍ୟାଧୁ ଏକ-
ଜଣର ଅଧିକ ଶୁଭୁଳ୍ ତାଲରେକର ସାଦେବ
ପଦ ସଂସ୍ପର୍ଶର ମାସରେ ନିଷ୍ଠା କରଥିବାର
ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛି । ଅପର ଗ୍ରନ୍ଥ ଶୁଭ୍ର
ମଦାପାଡ଼ି ସେହିସମୟରେ ଅପିଲ କରିଥିଲେ-
ଦେ ଗାହାର ଦରଶାସ୍ତ୍ର ଯଥାସମୟରେ ପଢ଼ୁଥିଲେ
ନାହିଁ । ଦରଶାସ୍ତ୍ରକାଣ୍ଡ କରିବାକୁ ଯାଉ

ସଦାର କରିବାରେ ତାଲରେକରଙ୍କ ଚାକିରି-
ମତେ କଲେକର ଅଧିକ ଉପୋକ୍ତ ପଠାଇବା
ରେ ପ୍ରାୟ ଏକମାସ ଦେଲି ସେ ମାମଲ ନିଷ୍ପତ୍ତି
ହେଲା । ତାଲରେକରଙ୍କ ନିଷ୍ଠା ଅପେମାନେ
ଦେଖି ନ ଥିବାରୁ ଘଣ୍ଟର ମର୍ମ ପାଠକମାନଙ୍କୁ
ଜଣାଇ ଯାଇଲୁ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ଶୁଭ୍ରସମ୍ପର୍କରେ
କଲେକର ଅଧିକମଦାଗସ୍ତ ସାଧାରଣଙ୍କ ଗୋନ-
ସାଧେ ସେମନ୍ତ ସଦୟ ହୋଇ ତାଲରେକ-
ରଙ୍କ ନିଷ୍ଠାର ପ୍ରତିଲପି ଅପମାନଙ୍କୁ ଦେଇ-
ଥିଲେ ଏଥର ଗାହା କରିନାହାନ୍ତି । ସମ୍ପର୍କର
ପୁଲଥରର ସମାଲୋଚନା ପ୍ରତିକର ନ ଦେବା-
ରୁ ଏପରି ହୋଇଥିବ । ଯାହା ହେଉ ତାଲ-
ରେକରଙ୍କ ଶେଷ ନିଷ୍ଠା ଏହି କ ସେ କଲେ-
କର ଅଧିକ ଉପୋକ୍ତ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି
କୌଣସି ଅନୁସନ୍ଧାନ ବିନା ଗାହାକ ଅଦେଶ
ସ୍ଥିର ରଖିଲେ ମାତ୍ର ଶୁଭ୍ର ମଦାପାଡ଼ି ଅପସା-
ସତରଠିକାର ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନସାପତ୍ର ଦେଖାଇ-
ବାରୁ ଗାହାକୁ ରେବନସାକଲେକ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ
ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପଢ଼ିବାକାରଣ ତାଲରେକର
ସାଦେବ ଅନୁମତିପତ୍ର ଦେଲେ । ଭଦନସାରେ
ସେ କଲେକର ଜେନରଲ ଅସେବ୍ ବ୍ଲୁ କ-
ଲେକରେ ଭରଜ ହୋଇ ଅଛି । ଶୁଭ୍ର ଯେ
ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନସାପତ୍ର ତାଲରେକରଙ୍କ ଦର୍ଶାଇଲ
ଗାହା ଏ ନଗରର ଅନେକ ପଣ୍ୟ ମାନସ
ବ୍ୟକ୍ତିକର ପ୍ରଦତ୍ତ ଅଛି । ଏ ପର୍ବରେ ଅଧିକ
ମଦାଗସ୍ତ ଅଦୌ ଅସ୍ତାନ କର ବରଂ ଶୁଣି-
ବାରେ ଘଣ୍ଟ ବରୁଣରେ ଶକ୍ତର ଦୁଷ୍ଟରଠି-
କାର ବେତେଖଣ୍ଡ ନିଦର୍ଶନପତ୍ର ତାଲରେକର-
ଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇ ଥିଲେ ମାତ୍ର ତାଲରେ-
କର ମଦାଗସ୍ତ ଅନ୍ୟତ୍ରରେ ପଢ଼ିବାର ଅନୁମତି
ଦେବାରୁ ଶୁଭ୍ର ଜଣାଯାଉଅଛି ଯେ ସେ ସବୁ
କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅସିଲ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟଥା ଗାହାର
ଦୁଷ୍ଟରଠି ପ୍ରତି ବିଶ୍ୱାସ କରିଥିଲେ ସେପରି ଅନୁ-
ମତି ଦେଇ ନ ଥାନ୍ତେ । ଫଳତଃ ତାଲରେ-
କରଙ୍କ ବରୁଣ "ସାପ ନ ମରୁବାଡ଼ି ନ ହୁକୁ"
ପ୍ରକାର ଦୋଇଅଛି । ସେ ଅଧିକ ଟେକରଖି-
ବାକାରଣ ଗାହାକ ଅଦେଶ ସ୍ଥିର ରଖିଲେ
ଅଥକ ଶୁଭ୍ରପ୍ରତି ଅନ୍ୟାୟ ଦୋଇଥିବାର ଜାଣି
ଘଣ୍ଟର ପ୍ରତୀକାର ପ୍ରଦାନ କଲେ । ଏପରି
ନିଷ୍ଠା ଅବଶ୍ୟ ଦୁର୍ବଳତାବୁଦ୍ଧ ଅଟଇ ଏକ
କୌଣସିମତେ ସମାଜର ଘୋଷଣ ନ ଥାଇ
ବରଂ ଘୋର ଅନା କର ଅଟଇ । କାରଣ
ପିଲାମାନଙ୍କ ନାଉଣିଆ ଅଧିକ ଏବଂ ଅଧ୍ୟାପକ-

ମାନଙ୍କ ସୁମାତ୍ର ଓ ସୁବରୁ ଉପରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ
ନିର୍ଭର କରଇ । ଏଥିପାଇଁ ଏମାନଙ୍କ ଚରଣ-
ପ୍ରତି ଅତି ଖସ୍ତୁ ଦୁଷ୍ଟି ରଖିବା ଉଚିତ ମାତ୍ର
ଯେବେ କେହି ଅଧିକ-ବରୁଣରେ କେହି ଶୁଭ୍ର
ଗୁହାରି କଲେ ଗାହା ନ୍ୟାୟ ଦେଉ ବା ଅନ୍ୟା-
ୟ ଦେଉ ଅଧିକର ଦୋଷ ଧରୁ ଯିବ ନାହିଁ
ବରଂ ଗୁହାରି କଲେକୋଲି ଶୁଭ୍ରଦୋଷୀ ଦେବ
ତେବେ ଘଣ୍ଟର ଫଳ ଏତକ ଦେବ ସେ
ଅନ୍ୟାୟକାଣ୍ଡ ଶିକ୍ଷକ ଅଧିକ ଅନ୍ୟାୟ କରିବାକୁ
ଉତ୍ସାହିତ ଦେବେ ଏକ ଶୁଭ୍ରମାନେ ଦୁର୍ଗା
ହୋଇ ମନେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ଦୁର୍ଗା କରିବେ
ଓ ହୁକୁ ଶ୍ରଦ୍ଧାସହଜ ଗାହାକ ଶିକ୍ଷା ଓ ଅଦର୍ଶ
ପ୍ରଦର୍ଶ କରିବେ ନାହିଁ ।

ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଅପେମାନେ ଅନୁର ଶୁଣି-
ଅଛି ଯେ ଗଲ କୁନ ମାସରେ ଶୁଭ୍ରଦୁଷ୍ଟଙ୍କୁ ବିବା-
ତର କରି କଲେକର ଅଧିକ ମଦାଗସ୍ତ ସେ
ଅଦେଶର ପ୍ରତିଲପି କିଏକ୍ଷ ଇନସ୍ପେକ୍ଟରଙ୍କ
ନିକଟକୁ ପଠାଇ ଦେଲେ ଓ କିଏକ୍ଷ ଇନସ୍ପେ-
କ୍ଟର ଗାହା ଏକ ସରଲ୍ୟୁଲର ଚିଠିଦ୍ୱାରା ଅପସା
ଏଲକାର ଇଂରାଜୀ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଜଣାଇ
ଦେଲେ । ଏକ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶୁଭ୍ର ଅନ୍ୟ ବିଦ୍ୟା-
ଳୟରେ ପଢ଼ିବ ସମ୍ପର୍କୀୟ ବିଦ୍ୟାଳୟକୀ ଜାଣି
ହୋଇଥିବା ଓ ଭଦନସାରେ ବିନା ସାହିତ୍ୟ-
ଟିରେ ଏକ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶୁଭ୍ର ଅନ୍ୟ ବିଦ୍ୟା-
ଳୟରେ ଭରଜଦେବାର ନିଷେଧ ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟ-
କ୍ଷେ ଏପରି ସରଲ୍ୟୁଲଅରର କୌଣସି ଅବଶ୍ୟ-
କତା ନ ଥିଲା । ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ପାଠକମାନେ ଅପେ ଅନୁମାନ କରିପାରନ୍ତି ।
ବାସ୍ତବରେ ଓଡ଼ିଶା ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର ଏକ କାଣ୍ଡ
ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଶେ ତନୟ । ଦୁଃଖର ବିଷୟ ସେ
ଏଥିର କୌଣସି ପ୍ରତୀକାର ହେଉ ନାହିଁ ।

ଗରବର୍ଷର ବକେଟ ।

ଗରବର୍ଷର ଅଧିକାଂଶ ଦେବୀନ ଗର-
ମାର୍ଚ୍ଚିକ ଗାହା ୧୯୧୫ର ସରକାରୀ ବକେଟରେ
ବାହାର ଅଛି ମତ୍ର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଲୋକଙ୍କ
ମନକୁ ଅଧିକ ଆକର୍ଷଣ କରିଥିବାରୁ
ଏସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେଉ ବଦରଣ ପାଠକମାନଙ୍କୁ
ଜଣାଇବାକୁ ଅଧିକ ଦୋଇ ଅଧ୍ୟ ପ୍ରକାସ
କରୁଅଛି । ଏଥର ବକେଟସମ୍ପର୍କରେ କୌଣସି
ନୁଇନକଥା କି ନୁଇନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ ।
କେବଳ ଏତକ ସୁଖରବିଷୟ ଦୋଇବାକୁ
ହେବ ସେ ଅଛି କିଛି ଟିକସବୁଦ୍ଧିର ପ୍ରସ୍ତୋତକ

ଦୋଇ ନାହିଁ ଏବଂ ବର୍ଷା ନିରାପଦରେ
ଫିଟିଯିବାର ଅଶ୍ୟା ଅଛି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ ବକେଟ ପ୍ରକାଶିତ ଦୋଇ
ଅଛି ତହିଁର ସମ୍ପେଦ ବିବରଣ ଏହି ଅଟେ ।

ସନ ୧୮୮୩-୧୯୦୦ ସାଲର ଅପ୍ଟ ୫ ୮୩୭୩
୧୩୦୦୦, ବ୍ୟୟ ୫ ୮୮୨୭୦୦ ଓ ପ୍ରତି
୫ ୧୮୦୯୭୦୦୦ ଦେବଦୋଲ ଗରବର୍ଷ
ଅନୁମାନ ଦୋଇ ଥିଲା ବନ୍ଧୁ ଏବର୍ଷ ଦେଖାବ
ସେହି ଦେବାରୁ ଉଲ୍ଲବର୍ଷର ଅପ୍ଟ ୫ ୮୩୦
୮୩୭୦୦୦, ବ୍ୟୟ ୫ ୮୩୭୩୯୭୦୦ ଓ
ପ୍ରତି ୨,୨୧,୨୦,୦୦୦ ଶୁଦ୍ଧ ଦେଲ । ଅପ୍ଟ-
ବୃଦ୍ଧିର କାରଣ ପ୍ରଥମ ଶୁକ୍ଳ ସୂଚି ଓ
ଶୁକ୍ଳଶୁକ୍ଳ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ଅଦାୟ ଦେବା
ଅଟେ । ବ୍ୟୟ ଉ-ପତନାର କାରଣ ବଳର
ବ୍ୟାଞ୍ଜର ଉତ୍ତାଦେବା ଅଟେ । ସେହିକ ବ୍ୟୟ
ମଧ୍ୟ ଉଦା ପଠିଅଛି ।

ସନ ୧୮୯୦-୧୯୧୨ ସାଲର ଯେଉଁ ବକେଟ
ଗରବର୍ଷ ବାବରପ୍ରମ ଉପରେ ଉଲ୍ଲବର୍ଷର
ଅପ୍ଟ ୮୫,୯୩,୨୧,୦୦୦, ବ୍ୟୟ ୫ ୮୫୭୭-
୧୭୦୦୦ ଓ ପ୍ରତି ୧,୨୭,୦୫,୦୦୦ ଦେବ-
ଦୋଲ ଅନୁମିତ ହୋଇଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଉଲ୍ଲ
ବର୍ଷର କେତେକମାସର ଫଳ ଦେଖି ଯେଉଁ
ସମ୍ପେଦ ଦେଖାବ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ତଦ-
ନୁସାରେ ଉଲ୍ଲବର୍ଷର ଅପ୍ଟ ୫ ୮୫୩୩୩୦୦୦,
ବ୍ୟୟ ୫ ୮୫୨୭୦୦୦ ଏବଂ ପ୍ରତି ୫ ୨,୨୧-
୨୧,୦୦୦ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଇଅଛି । ଏଥିରୁ ଦେ-
ଖାଯାଏ ଗରବର୍ଷାପେକ୍ଷା ଏବର୍ଷର ଅନୁମାନକ
ଅପ୍ଟବୃଦ୍ଧି ୫୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାକୁ ଅଧିକ ନୂତନ
ମାତ୍ର ବ୍ୟୟ ଦୁଇକୋଟିରୁ ଅଧିକ ଉଦା ହୋଇ-
ଅଛି । ସତରଂ କେବଳ ଉଲ୍ଲବର୍ଷର ଗୁଡ଼
ଚଢ଼ା ଦେବା ଏ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟର କାରଣ ଅଟେ ।
ଗରବର୍ଷ ଉଲ୍ଲବର୍ଷ ଅଧିକ ହୋଇଥିଲା ଏବର୍ଷ
ଲକ୍ଷ୍ୟରୂପେ ସମ୍ପେଦ ଦୋଇଅଛି 'ଶୁକ୍ଳ'
ସବଦାସ, ଉତ୍ସୁମ ଏବଂ ଉତ୍ତମେଶନର ଅପ୍ଟ
ବଢ଼ିଅଛି ।

ତଳର ଅର୍ଥାତ୍ ସନ ୧୮୯୩-୧୯୧୨ ସାଲର
ଅପ୍ଟ ୫ ୮୭୦୨,୫୩,୦୦୦ ବ୍ୟୟ ୫ ୮୯୯୦-
୯୭୦୦୦ ଓ ପ୍ରତି ୫ ୧୧,୫୭,୦୦୦ ଅନୁମାନ
ହୋଇଅଛି । ୮୭ ବୋଟି ଟଙ୍କାର ଅପ୍ଟ ବ୍ୟୟ-
ପ୍ରତି ୧୧ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଉଦ୍ଧୃତି ଦେବା ଅଦୌ
ଅର୍ଥବ୍ୟ ନୂତନ । ସତରଂ ଅପ୍ଟ-ବ୍ୟୟ ସମାନ
ହୋଇଅଛି ବୋଲିବାକୁ ଦେବ । ପୂର୍ବବର୍ଷଅ-

ପେକ୍ଷା ଅପ୍ଟ ଏକକୋଟିରୁ କିଛି ଅଧିକ ଉଦ୍ଧ-
ଦେବାର ଅଶ୍ୟା ଅଛି ମାତ୍ର ଗରବର୍ଷର ବ୍ୟୟ-
ଠାରୁ ଏବର୍ଷର ବ୍ୟୟ ଏକକୋଟି ୨୫ ଲକ୍ଷ
ଅଧିକ ଅନୁମାନ ଅଛି । ଡାକ୍ତର ସମସ୍ତପ୍ରକାର
ସ୍ୱଳ୍ପ ବୃଦ୍ଧିଦେବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି କେବଳ
ଅପ୍ଟ ବେଲକାଟ ଓ ସେନକହୁଗୁଣର ଅପ୍ଟ
ଉଦା ଦେବାର ସନ୍ଦେହ ଅଛି ଏବଂ ତଟ୍ଟାର
ଦରମଧ୍ୟ ଉତ୍ତାପତ୍ତକାର ଶକ୍ତି ଅଛି ଫଳରେ ସତ
ଦୁଇବର୍ଷର ଫଳ ଦେଖି ଦେଖାଯାଇଅଛି
ଅର୍ଥାତ୍ ଅନୁମାନ ଅପେକ୍ଷା ଅପ୍ଟ ଅଧିକ ଓ
ବ୍ୟୟ ଉଦା ହୋଇଅଛି ଏବର୍ଷ କୌଣସି
ନୂର୍ଦ୍ଧନା ଯଥା ଦୂର୍ଭିଷ ବା ଯୁକ୍ତ କ ଦେଲେ
ସେହିପରି ଘଟଣ ଏବଂ ଚଳୁ ଟଙ୍କା ଉଦ୍ଧୃତି
ରହିବ ପ୍ରଥମରୁ ତାହା ଅଶ୍ୟା କର ନ ଥିବାରୁ
ଧରମପତ୍ତକର ବାସ ଦେଲ ନ ଯାଉଁ କରଣ
ଅପ୍ଟବ୍ୟୟ ବିସୟରେ ଅଦାୟ ନିଶ ଶୁଦ୍ଧି
ଉପର ଏଥିରେ ସେଥିରୁ ଉଦ୍ଧୃତି ଟଙ୍କା
ରହିଲେ ତାହା ଉପରମତେ ବ୍ୟୟ କରବାର
ଅନେକ ବାଟ ଦଶିବ ।

ଗର ଦୁଇବର୍ଷର ଦେଖାବରେ ସବୁପ୍ରକା
ପ୍ରାପ୍ତ ୫ ବୋଟି ଟଙ୍କା କଳପତ୍ତକାରୁ ସେସମସ୍ତ
ଦୂର୍ଭିଷସ ହାସ୍ୟଯାଗ୍ରେ ରେ କମା ହୋଇ ପ୍ରତ୍ତ-
ବର୍ଷ ପେସର ଦେବଦୋଲ ଟଙ୍କା ଏହି ଧାର୍ଯ୍ୟ-
ରେ ବ୍ୟୟିତ ଦେବାର ପୁଣି କଳନା ହୋଇ-
ଅଲା ଏବର୍ଷରୁ ତାହା କର୍ମ୍ମ-ଚରୁପେ ଦେବ ।
ଏହିଟଙ୍କା ରେଲକାଟ ଏବଂ କଳପତ୍ତକ ଧାର୍ଯ୍ୟ
କର୍ମ୍ମରେ ବ୍ୟୟ କେବଳ ଏହିସବୁ କର୍ମ୍ମରେ
ସନ ୧୮୯୦-୧୯୧୨ ସାଲରେ ସତେ କଳକୋଟି
ଏବଂ ସନ ୧୮୯୩-୧୯୧୨ ସାଲରେ ସତେ କଳ-
କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟିତ ଦେବ । ଏ ଟଙ୍କାରେ
ଯେଉଁ ରେଲକାଟ ଏବଂ ଯେଉଁ କଳପେ-
ତନକର୍ମ୍ୟ ଦେବ ତହିଁର ବିପ୍ରାପ୍ତିର ବିବରଣର
ଏକ ଉଦ୍ଧିକା ସମ୍ପ୍ରଦାୟଅଛି ଏବଂ ତହିଁରେ
ଦେଖାଯାଏ ଯେ କଳକୋଟି ରେଲକାଟରେ
ଏବର୍ଷ ସେସମସ୍ତ ଦେଲକୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ
ଦେବାର ମଞ୍ଜୁର ଯାଇଛି । ଉଦ୍ଧୃତି ଟଙ୍କା ଉତ୍ତ-
ପତ୍ତକୋଷ କରବାରରେ ବ୍ୟୟ ମିଳି ଉଦ୍ଧୃ-
ତିରୁ ଦେବ ଉଦା କରଣ ଧାର୍ଯ୍ୟରେ କରାଉ-
ବାର ବିଶ୍ୱର ମତ ନୁହଇ ଏବଂ ସେସମସ୍ତେ
ରେଲକାଟରେ ଏକୋଟିଟଙ୍କା ଖତ ଦେବ ସେପ୍ଟ-
ଲେ ଅଶ୍ୟା ଦେଉଅଛି ଯେ ଓଡ଼ିଶା ରେଲକାଟ-
ସଭାରେ ସତେଷ୍ଟ ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଅଛି ।

ଗରବର୍ଷର ବ୍ୟୟମତ୍ତ ଅପ୍ଟ ସତେଷ୍ଟ
ସୁଦ୍ଧି ଏବଂ ଦୂର୍ଭିଷ ପ୍ରାପ୍ତିଦ୍ୱାରା ରେଲକାଟ-
ଇତ୍ୟାଦି କର୍ମ୍ମରେ କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରୟୋଗନାୟ ଅର୍ଥର
ସତାବ ସୁଦ୍ଧା ଏବର୍ଷ ଉଦ୍ଧିବର୍ଷରେ କିଛି
ଟଙ୍କା ରଖି ଦେବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏହା ଦୋଇ
ସରବାର ଏପରି ଅର୍ଜୀଭାର କରୁନାହାନ୍ତି ଯେ
ଏବର୍ଷ କଦାଚ ଉଦ୍ଧି କରବେ ନାହିଁ ଅଳଗାତ୍
ପ୍ରୟୋଗନ ପତଲେ ତାହା ନରବାକୁ ଦେବ ।
କେବଳ ପୁଣିର ଉଦ୍ଧି ପରମେଧନାର୍ଥେ କର-
ତରେ ଏବର୍ଷ ୨କୋଟି ୨୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଉତ୍ତ-
ଦେବ ।

ତଳବର୍ଷ ଓ ଅଗାମିବର୍ଷର ଅର୍ଥର ଅବସ୍ଥା-
କେବଳ ବଟାର ଉଦ୍ଧି ଏବଂ ସେନକ ବ୍ୟୟିତ୍ତ-
ପରେ ନିର୍ଭର କରଇ । କଦେଶୀୟ ଅନୁମ-
ଣରୁ ଦେଖି ରୋକରବା କରଣ ସେ ପରମା-
ଣରେ ଗତି ଦୁଇବର୍ଷ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟିତ୍ତରୁ
କଳନା ଥିଲା ଏବର୍ଷ ଯହିଁରୁ ଉତ୍ତାଟଙ୍କା ଦୟା-
ଯାଇଅଛି କାରଣ ଅନୁବଦ୍ଧିର ଦେଖାଯାଉ-
ଅଛି କି ସେକୋଟିଟଙ୍କା ବାର୍ଷିକ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇ-
ଥିଲା କେତେଟିଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ।

ଉପରଲିଖିତ ବିବରଣରୁ ପାଠକମାନେ
ଦେଖିବେ ଯେ ଗରବର୍ଷପେକ୍ଷା ଅର୍ଥର ଅଦା
ପ୍ରାପ୍ତି ଉଦ୍ଧିତ ଟଙ୍କା କେବଳମତେ ଲକ୍ଷବଦ୍ଧି
ଉଦା କରବା ଏବଂ ଉଦ୍ଧିବର୍ଷ ଟିକସ ଉଦ୍ଧାର
ଦେବା ବିସୟରେ ଯେଉଁ ଅନେକନ କର-
ଥିଲେ ତାହା କିଛି ଫଳପ୍ରଦ ଦେଲ ନାହିଁ
କିନ୍ତୁ ଯେବେ ଗର ଦୁଇବର୍ଷ ପର ଏବର୍ଷର ଅପ୍ଟ
ବୃଦ୍ଧିଦେବ ତେବେ ଅଗାମିବର୍ଷ କରବାର
ଉତ୍ତାବଦ୍ଧିର କୌଣସି ବନୋବସ୍ତ ଦେଲ-
ପାରେ । କାରଣ ଦୂର୍ଭିଷସାହାଯ୍ୟ ପାପି ପୁଣି
ପ୍ରାପ୍ତିର ଦେଲହୁଡ଼ିରୁ ଅଧିକ କିଛି ସାଧାବନ-
ବ୍ୟୟ ଦେବାର କଥା ନାହିଁ ।

ସାପ୍ତାହିକ ମସ୍ୟାଦ ।

ଏ ସପ୍ତାହିକେ ୧୯୦୨ ମେସ୍ତ ଦୋଇପତ ମାତ୍ର ବୃଦ୍ଧି
ହୋଇ ନାହିଁ ।
ଦେବଦୋଲର କର୍ମ୍ମସ୍ତ ବନୋବ ସମାପ୍ତ ହୋଇ
ଅଛି ।
ତଳର ଦୂର୍ଭିଷବର୍ଷର କରଣ ଟଙ୍କା ସେ ଏପ୍ରକାରେ
ମଞ୍ଜୁର ୧, ୨, ୩, ୪, ୫, ୬, ୭, ୮, ୯, ୧୦, ୧୧, ୧୨, ୧୩, ୧୪, ୧୫, ୧୬, ୧୭, ୧୮, ୧୯, ୨୦, ୨୧, ୨୨, ୨୩, ୨୪, ୨୫, ୨୬, ୨୭, ୨୮, ୨୯, ୩୦, ୩୧, ୩୨, ୩୩, ୩୪, ୩୫, ୩୬, ୩୭, ୩୮, ୩୯, ୪୦, ୪୧, ୪୨, ୪୩, ୪୪, ୪୫, ୪୬, ୪୭, ୪୮, ୪୯, ୫୦, ୫୧, ୫୨, ୫୩, ୫୪, ୫୫, ୫୬, ୫୭, ୫୮, ୫୯, ୬୦, ୬୧, ୬୨, ୬୩, ୬୪, ୬୫, ୬୬, ୬୭, ୬୮, ୬୯, ୭୦, ୭୧, ୭୨, ୭୩, ୭୪, ୭୫, ୭୬, ୭୭, ୭୮, ୭୯, ୮୦, ୮୧, ୮୨, ୮୩, ୮୪, ୮୫, ୮୬, ୮୭, ୮୮, ୮୯, ୯୦, ୯୧, ୯୨, ୯୩, ୯୪, ୯୫, ୯୬, ୯୭, ୯୮, ୯୯, ୧୦୦ ।

ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ପ୍ରକୃତ କରଣ ପରମାନନ୍ଦର
କରଣରେ । ଇତି ।

ନିବେଦନ

ବ୍ରଜନାଥ ପ୍ରକାଶକ

ମହାଶୟ !

ଓଡ଼ିଆ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଜମିଦାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନୂତନ
କଥା, ସର୍ପାତ୍ର ପାଠୀ କେବେ ଶୁଣା କ ଦେଖା
ନ ଥିଲା ତାହା ଦୋଳସୁବାର ଦେଖି ସହସା-
ଧାରଣରେ ତାହା ପ୍ରକଟ କରାଯାଇ ବହୁତ
ଜାଣି ଅପଣଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକାରେ
ପ୍ରକାଶ କରିବାକାରଣ ନିବେଦନ କରୁଅଛୁ ।

କଟକ ଜିଲ୍ଲା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣା ପ୍ରଗଣା ଭେଡ଼ା ମୌ-
ଜା ନିଦାସୀ ବଖାରି ଜମିଦାର ଭୋଳାନାଥ
ଚୌଧୁରୀଙ୍କର ଲୋକାନ୍ତର ଗତି ହୁଅନ୍ତେ
ତାହାଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି ଚୌଧୁରୀ ଶ୍ରୀ ବୈଦ୍ୟନାଥ ସମ୍ପ-
ତ୍ତରୁ ମହାପାତ୍ର ଆଶାର ଗ୍ରାଣ ଚୌଧୁରୀ ଶ୍ରୀ
ସୋମନାଥ ପ୍ରହରାଜ ଓ ରଘୁନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ
ସହର ପିତୃଙ୍କର ଶ୍ରୀକ ଜିୟାଙ୍କ ଅଧିକ ସମାନ୍ତ-
ତ୍ତରେ ମୁକ୍ତହସ୍ତ ହୋଇ ସମାଧାନ କରାବାର
ଦେଖାଗଲା । ଅଥଚ ସେହି ପିତୃଜିୟାରେ
ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ମହାପାତ୍ର ମହାଶୟ ବଙ୍ଗଦେଶର
ସାହ୍ୟନିଧି ପଣ୍ଡିତ ଓ ପାଠାପାଠିୟା ପ୍ରାୟ
କ ୩୦୦ ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପତ୍ରଦ୍ୱାରା ନିମନ୍ତଣ
କରି ଅଣି ସେମାନଙ୍କୁ ସମାବେଦନ ସମ୍ମାନ-
ସୁଦ୍ଧା ଦୁଇଲକ୍ଷବିନପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରଖାଇ ଉତ୍ତମ
ଚର୍ଚ୍ଚା କର ସମାଧାନ ସମ୍ପର୍କରେ ବିଦା-
ୟ କଲେ । ଏପରି ଅନିଧାନ୍ୟ ବିନିମାନଙ୍କରେ
ଅନେକ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଓ ଅଗଣ୍ଡକ ଦୁଃଖି ରକ୍ଷିମା-
ନଙ୍କୁ ପ୍ରଭୋକନଦ୍ୱାରା ସମ୍ପତ୍ତି କରାଇ ଥିବାର
ଶୁଣାଯାଇ ଗ୍ରହଣ କେବଳ ଏକାଦଶ ଦିନ ପ୍ରାୟ
ବ୍ରାହ୍ମଣ ଓ ଅଗଣ୍ଡକ ଅନ୍ତର୍ଥ କଳ୍ୟାଣକସହର
ପ୍ରାୟ ଛଅ କ ସାତଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇ-
ଥିଲେ ଯେ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖାୟ ଯାଏରେ
ତୃତୀ ଦିନ ଗ୍ରହ ଓ କେନ୍ଦ୍ର ମିଷ୍ଟାନ ପ୍ରଦାନ କରି
ଏପରି ସରଳାନ୍ତକରଣରେ ଭୋଜନ କରି
ଲେ ଯେ କେହି ଚହୁଁରେ ଅସମ୍ଭବ ନ
ହୋଇ ବରଂ ସମସ୍ତେ ଭୃତ୍ୟ ପ୍ରଶଂସା କରି-
ବାରେ ଗ୍ରହଣ କରି ନାହାନ୍ତି । ଏପରି ବ୍ରାହ୍ମଣ-
ମାନଙ୍କୁ ଭୋଜନ ଦିଆଯାଏ ଯେ ଦେବେଦୁରକୁ
ଅସିଥିଲ ତାହା ବରୁର ଅଣାକଠାରୁ ଦୁଇଅଣା-
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଦାଳ ପ୍ରଦାନ କରି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବିଦାୟ
ଦେଲେ, ଏପରି ଅନିଧାନ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତି ଉଦ୍ଭବ-

କ୍ରମାନଙ୍କ ଅପଣା କ୍ରମପର୍ଯ୍ୟାୟାନୁସାରେ ଭୋ-
ଜନ ଓ ମର୍ଯ୍ୟାଦାବ୍ୟବହାରରେ ସମ୍ପତ୍ତି କର-
ାଇ ବେ ଇଦେଶାୟ ସାଧାରଣ ଉଦ୍‌ଗ୍ରହଣରେ
ବିଶେଷ ଧ୍ୟାନବାଦ ଲାଭ କରି ଅଛନ୍ତି । ଓଡ଼ି-
ୟା ବ୍ରାହ୍ମଣ ଜମିଦାର ଓ ଧନୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ବ୍ରାହ୍ମଣସମ୍ପତ୍ତି ନିମନ୍ତଣ କରାଇ କ ସ୍ୱାସମାଧାନ
କରାବାର ଏହି ନୂତନ ଦେଖାଗଲା, ଅରବ
ଭବର ଉନ୍ମୁ ଶ୍ରୀ ଚୌଧୁରୀ ବୈଦ୍ୟନାଥସମ୍ପ-
ତ୍ତରୁ ମହାପାତ୍ରଙ୍କର ଏହି ସଭାକୁ ଉଦ୍‌ବେ-
ତ୍ତର ଉନ୍ମୁ କରାଇ ଅନ୍ୟ ଓଡ଼ିୟା ଧନୀ ଓ
ଜମିଦାର ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଦର୍ଶ ସମ୍ପ-
ତ୍ତେ ଲୋକରେ ବିଖ୍ୟାତ କରନ୍ତି । ଇତି ।—
। ନ । ଜଣେ ଦର୍ଶକ

ଦୋଳସୁବାର ବା ଦୋଳସୁବାର ।

ଏ ଦେଶରେ ଦୋଳସୁବାର ବହୁକାଳରୁ
ସେପରିକ୍ରମରେ ପଳଇ ହୁଏ ତାହା ପ୍ରାୟ
ଅଧିକାଂଶଲୋକଙ୍କୁ ଅବଦତ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଏହି
ପଦ ଉତ୍ପତ୍ତି ଦେଖି କାରଣ ଓ କେଉଁ
ସମୟରୁ ହୋଇଅଛି ତାହା ସହସାଧାରଣଙ୍କୁ
ଅବଗତ ନାହିଁ । କଥିତ ଅଛି ଯେ ଅଜ୍ଞପୁଷ୍ପକା-
ଳରେ ପୁତ୍ରନାଶରୁ ଜଳଭସ୍ତରେ ସ୍ତ୍ରୀପୁତ୍ରପ୍ରାପ୍ତି
ହୋଇ ନ ଥିବା ସମୟରେ ହିରଣ୍ୟ ନାମକ
ଏକ ଦାନକ ଉକ୍ତ ମନ୍ତ୍ରକୁ ଅବଦରଣ କଲା ।
ଏଦେଇ ମହାପୁତ୍ରମାନଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନାନୁସାରେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଯଜ୍ଞବଲ୍‌କୃଷ୍ଣରେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ
ପ୍ରୋକ୍ତ ଦାନକକୁ ବ୍ୟବହରଣାନନ୍ତର ପୁତ୍ରନାଶ-
ଶୁକ୍ଳ ତାହା ଦସ୍ତରୁ ମୁକ୍ତ କଲେ । ହିରଣ୍ୟର
ହିରଣ୍ୟବିଶୟ ନାମରେ ଗୋଟିଏ ଅନୁଜ
ଥିଲା ଶ୍ରୀପୁତ୍ରପ୍ରାପ୍ତିରେ ଉଦ୍‌ଗ୍ରହଣ ଅଛି ଯେ ହିରଣ୍ୟ-
ବିଶୟ ଅନେକଦିନସାଧ୍ୟ ହୋଇଅସମାଧାନ
ହୋଇ ପ୍ରାଣ କରାଇ ଅଜ୍ଞମତ ପ୍ରାର୍ଥନାନୁସାରେ
ଅଜ୍ଞକ ଅଭାବରେ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଥିଲା କି ସହି-
ରେ ବିଧାତାର ମୁଖ କୌଣସି ପ୍ରାଣିର ହସ୍ତରେ
ଅଛି ଓ ଶହସ୍ରାଣ ଅପଣାରେ ମୃତ୍ୟୁ ଦେବ ନାହିଁ ।
ଅପରି ଅଧ୍ୟାୟରେ ଅବା ବସିର୍ଣ୍ଣରେ ବସ
ବା ବସିରେ ଭୂମି ବିନ୍ଦୁ ଅନୁଷ୍ଠାନଦେଶରେ
ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଭବ୍ୟ ଅନ୍ୟ କେହି ତଥା ଅପ୍ରାଣ ବା
ସପ୍ରାଣ କର କମା ମୃତ୍ୟୁ ଦେବ ବା ଅପରି
ଅଥବା ମହୋରଣପ୍ରଭୃତି କେହି ଅନୁଷ୍ଠାନସା
ହୋଇ ନ ପାରିବେ । ଏପରି ବରଦ୍ୱାରା ହିର-
ଣ୍ୟବିଶୟ ଦୁର୍ଭଦ୍ର ହୋଇ ଉକ୍ତଲୋକରେ ଅଧ-
୍ୟାୟପ୍ରବଣ କରିଥିଲା । ହିରଣ୍ୟବିଶୟ ପ୍ରକାଦ

ନାମକ ଏକ ପୁତ୍ର ଥିଲା । ସେଜଣେ ବସୁଦେବ ।
ହିରଣ୍ୟବିଶୟ ହିରଣ୍ୟବିଶୟ ବସୁଦେବ ବାଧା-
ଲମ୍ପୀ ଅବସ୍ଥା ସମାଧାନସାରେ ପ୍ରକାଦକୁ ସପ୍ତକ
ନ ଦେବା ଦେଖି ତାହାପ୍ରତି ମତ୍ତହସ୍ତୀ ଓ
ମହାସର୍ପାଦିଦ୍ୱାରା ପ୍ରାଣହସ୍ତୀ ନାନାପ୍ରକାର
ଯାତନାମାନ ବିଧାନ କଲା ତଥାପି ପ୍ରକାଦର
କିଛି ବାଧା ଅବା ଦରବଳ୍ପର ଦ୍ୱାସ ଦେଲା
ନାହିଁ । ପରଶେଷରେ ହିରଣ୍ୟବିଶୟ ହୋଇ-
ଲା ନାମରେ ଗୋଟିଏ ବିଶିଷ୍ଟ ଥିଲା । ସେ
ନାନାବିଧି ଅସୁଖଲାଳା ଜାଣେ । ଉକ୍ତ ଦାନକ
ପ୍ରାଚୀର ମହାନୁସାରେ ଗୋଟିଏ ଗସ୍ତର ନିଶାତ
ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ଚହୁଁରେ ଭୂରୁ ତାକୁ ସହସ୍ର-
ପୁଷ୍ପକ ଉତ୍ତାଗ୍ନି ରତନା କଲା ପରେ କୌଣସି
କୈତବରେ ପ୍ରକାଦକୁ ଦେବ ସେହିପ୍ରକାମଧ୍ୟ-
ରେ ପ୍ରକେଶ କରିବାରେ ଦେଖା ଗଲା ଯେ
ଉତ୍ତାବିଶିଷ୍ଟ କଲେବରରେ ରହିଅଛି ମହାପୁ-
ତ୍ରକାଦର ଗସ୍ତର ପ୍ରକପ୍ରକାଶନ ଉକ୍ତ ଦେବା-
ଧ୍ୟମାନ ଦେଉଅଛି । ହିରଣ୍ୟବିଶୟ ସକଳମତ-
ରେ ଦେବୋଦ୍ୟମ ହୋଇ ଅବଶେଷରେ ପ୍ରକା-
ଦକୁ ସକପ୍ରତି ଅହାନ କର ଶତ୍ରୁଦ୍ୱାରା ବସୁ
ଓ ବିର୍ଜନ ଦେଖାଇ ଉଚ୍ଛାଦି ବଳ କ ଗୋଦର
ଉପାସଦେବ କିଏ ଓ ବାହାନ୍ତି । ପ୍ରକାଦ
କାଶକାଳରେ କରାଯାଏ ଯେ ମହାଦ୍ୟାଅଦ
ବିଷ୍ଣୁ ଅମ୍ଭର ଉପାସ୍ୟ ସମସ୍ତପ୍ରକାରେ ଅଛନ୍ତି ।
ଅପରିତଦ୍ୟ ନାହିଁ ଶ୍ରୀବର ଅପଣା ଭଳିର
ପ୍ରକାଦତନ ଯେମିତି ପ୍ରକାଦତ ଦେବ ମଧ୍ୟ
ପ୍ରକାଦି ବର ସପ୍ରାଣ ଦେବ ସେହିପରି ଶତନା-
ବିଧାନରେ ସନ୍ଧ୍ୟାସମୟରେ ଦାନକର ସକଳମତ-
ପରି ଏକପ୍ରମୁଦ୍ଧ ନରସଦ୍ୱ ଦୈବିଶକ୍ତି ହୋଇ
ଅବିର୍ଭୁତ ଦେବା ମାତ୍ର ସ୍ୱାୟ ନିଶାତଦ୍ୱାରା ହିର-
ଣ୍ୟବିଶୟ ନିଶପ୍ରକାଦ ବାହାରପ୍ରକାଦ ବାହାର
ଅନ୍ତମାନାମାନ ଅପଣାର କେତେକଦେଶରେ
ମାକାରୂପରେ ଦୋଳାପୁମାନ କରାଇଲେ ଏହି
ଲାଳାର ମୁରଗଳମିତ୍ତ ଏବ ଧୀର ବୁଦର
ଧର୍ମରେ କସ୍ତୁରକାର୍ଯ୍ୟ ମହାପୁତ୍ରମାନେ ଦୋ-
ଲସୁବାର ଅର୍ଥ କରଥିବା ପଦବଦ୍ଧ ପ୍ରକାଦ-
ମାନ ଦେଉଅଛି । ଦେଶକୁ କଥିତ ଇତିହାସରେ
ଦୋଳକା ଦାନକା ଯେଉଁ ଚିତାନ୍ତ ରଚନା
କରିଥିଲା ତାହା ଉକ୍ତପଦରେ ଦୋଳକାବିଜା-
ଗ୍ନିରୂପରେ ସକେତପୁତ୍ର କବଚୁତ ଦେଉ
ଅଛି ।

ଉକ୍ତଶିଳ୍ପକସମ୍ପଦ ଶାସ୍ତ୍ରସଙ୍ଗତ ବ କା ସଦ
ଦୋଳ ନ ଧାଏ କେବେ ଦୋଳସୁବାର ଅବ

ଅନ୍ୟ କି କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଦେବେ ଦେଲ ଏବା
 ଅପରାଧ କରନ୍ତୁଣୀ ପଢ଼ିବାର ପାଠକରୁକଳ
 ମଧ୍ୟରୁ କେହି ଅନୁଗ୍ରହପୁସ୍ତକ ଅବକୋଧ
 ବସାଇଲେ ତତ୍ତ୍ୱେପକୃତ ହେବୁ । ଇତି ।

୧୦୪୩୯୧ } ଅପରାଧର
 ବସମୁକ୍ତ
 ଶାନ୍ତିପ୍ରଦାନାର୍ଥେ ଶମ୍ଭୀ

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି ।

ବାବୁ ଏ ମାଗବାନୀପତ୍ର କଟକ	୪୨୫
ସମା କହେ ନୟାଗଡ଼	୪୦୫
ମୁକ୍ତି ଅବଦୁଲ ମଜିଦ୍ଦୀ ଗରୁଡ଼ା	୪୧୫
ବାବୁ ଉମେଶଚନ୍ଦ୍ର ମଣ୍ଡଳ କାଲେସର	୪୩୫
କୌଣସି ବିଦ୍ୟାଳୟ ଉପସ୍ଥର ମହାପାତ୍ର ରେଡ଼ା	୪୫୫
ବାବୁ ମାଧବଚନ୍ଦ୍ର କର କରଗଡ଼	୪୬୫
ବାବୁ ଶିବପ୍ରସାଦ ପ୍ରସାଦ ଦାସ କାଲେସର	୪୭୫
ଶ୍ରୀ ଶକ୍ତିଧର ବାବୁ ଭବାନୀପୁର	୪୮୫

ବିଜ୍ଞାପନ ।

NOTIFICATION No. 234.

Some vacancies having occurred and more being likely to occur soon in the Civil Courts of the Cuttack, Puri and Balasore districts, a competitive examination will be held in the Court premises of the District Judge at 7 A. M. of Friday and Saturday the 15th and 16th May next of all candidates for employment in Civil Courts as Clerks and Muhurirs, the initial pay of the posts being 20 per mensem. The following qualifications will be required.)

A fair knowledge of English and Ooryah.

Neat and good hand writing in both those languages.

Good character (for which certificates signed by two gentlemen of position must be produced.

Must be of 25 years of age. Date of birth should be stated in the application.

If the candidate has passed any University or public examination the fact should be mentioned in the application.

Candidates who may have passed the First Arts Examination will be given preference and selected without

any examination provided they possess a sufficient knowledge of Uriya and their hand writing is good.

No outsider will be appointed Clerk or Muhurirs as above or as Copyist so long as a selected candidate under the age of 25 remains available. A list of the selected candidates will be published shortly after the examination, and appointments will be given in order of that list as vacancies occur.

Cuttack Judge's office } B. L. GUPTA,
 The 26th April, 1891. } District Judge.

NOTICE.

Wanted a Graduate Head Master for the Jajpur Entrance School on Rs. 55 a month. Apply to the undersigned on or before the 15th of May next.

JAJPUR } RAJANI NATH GHOSE
 15-4-91 } Munsif of Jajpur and
 Vice-President of the
 School, the District
 of Cuttack.

Wanted a Head Clerk for the Road Cess Collection Office, Pooree, on a salary of Rs. 40 rising to Rs. 50 by biennial increment of Rs. 2 and also a 2nd Clerk at Rs. 30 for the said office.

Candidates are invited to send in their applications with copies of testimonials to the undersigned up to the 8th proximo. None need apply who is not well up in accounts and who does not possess a competent knowledge of English and Road Cess Office work.

Pooree } D. B. ALLEN
 21st. April }
 1891. } Collector.

ଅଜ୍ଞ ସ୍କୁଲର ମୂଲ୍ୟ ।

ଧୂସରସଂଗୀତ

ବା

ନାଟକଗୀତ ।

ଏହି ପୁସ୍ତିକାରେ ସ୍କୁଲର ଉତ୍କଳମତ୍ତର ଓ ଅଧିକାଂଶ କଳା ଓ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନୀୟର ଅନୁ-କରଣରେ ଉପର ନୂତନ ପ୍ରକାର ସର୍ବାଦମାନ

ସମ୍ପର୍କ ହୋଇଅଛି । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀର ପତ୍ତନାଳୟରେ ବକ୍ତିୟତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୯ ଭୁଇଁଆଣା ମାକ ।
 କଟକ } ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ପୁସ୍ତକ
 ୨୮୧୧୧୧ } ସମ୍ପାଦକ ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ।

ବ ନ ବା ନା ନା ଟ କ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀର ପତ୍ତନାଳୟରେ ବକ୍ତିୟତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଖଣ୍ଡକୁ ଟ ୦ ୩ ବାରିଆଣା ମାକ । ଚୋପାସଲ ସକାଶେ ଜାଲ-ମାସୁଲ ଟ ୦ ୧ ୨ ଲାଗିବ ।

ମେହରୋଗ ।

ଉଷଧୀମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ଜ୍ଞାନା ସଂଗ୍ରହକୁ ନି-
 ତ୍ତ ହେବ । ତୁରନ୍ତ ପ୍ରମେଦବ୍ୟୟ ସେହିମାନଙ୍କୁ
 ଅନୁମୋଦନ କରୁଅଛୁ ସେମାନଙ୍କର ଜିନାର୍ଜି ଗୌ-
 ଶକରବାର ଉପର ନୂତନ ସାମାଜ୍ୟ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ-
 ସକାଶେ ଜାତକର ମାଣ୍ଡୁ ପରିଦର୍ଶନ କରୁନୁହେ ।

ଏହି ଉଷଧ ସମାଗରରେ ଏତଦପ୍ରାୟ ସେବା
 ବଳେ ନୂତନ ରୋଗ ଏକ ଭଳି କୁର ସପ୍ତା
 ତରେ ସୁସଂଗଠିତ ଅବଦ୍ୟ ଅବେଶ୍ୟ ହେବା
 ସେହିମାନେ ଅବେଶ୍ୟ ନ ହେବେ ନିଷ୍ଠୁ
 ବକ୍ତିୟତେ ଏ ବ୍ୟାଧି ସେମାନଙ୍କ ସଂଗ୍ରହରେ ସକା-
 ହୋଇ ଜାତକର ଶେଷସମସ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ ।
 ସମସ୍ତ ଉଷଧଗଣରେ ପରିଗଣ ନ ହେଲେ ଅତ୍ତ
 ଯିବ ତାହି ଅଲେକ ରୋଗୀ ଅବେଶ୍ୟ ଲଭ
 କର ପ୍ରମୋଦାପକମାନ ଦେଇଅଛୁ, ସେ ସମସ୍ତ
 ଅବଦ୍ୟରେ ପୁସ୍ତକାଳରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ
 କରକଳା ଅବେଶ୍ୟୋଲ ନିମ୍ନର ବଦନରେ
 ସ, କେ, ରଜ, କୁମ୍ଭାଜିବଂଶରେ ଏବ କଟକ
 ଦରଦାବଜାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକାଳୟରେ
 ଏହି ଉଷଧ ବକ୍ତିୟତେ ହେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏତଦର୍ଥ-
 ହକୁ ଟ ୨୫ ବା । ପୁରୀ ଓ ଜାଲଶର୍ତ୍ତା ପ୍ରସକ

Watches! Clocks! Time pieces!
 Repaired by an efficient workman
 the premises of the Cuttack Printing
 Company. Charge moderate.

ଘଡ଼ିମରମତି ।

କାଳାପ୍ରକାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବଜ୍ର ଶୁକ୍ଳ୍ୟକର୍ତ୍ତି
 ଉତ୍କଳରେ ମସ୍ତକ ହେବା ଓ ଯଥା ସମ-
 ସ୍ତରେ ପାଣ୍ଡୁପିତାକର ହଲ ବନୋବସ୍ତ ଏ
 ଜଗରରେ ନ ସୁବାରୁ ଅପ୍ତେ ଘଡ଼ି ମସ୍ତକର
 କାର୍ଯ୍ୟାତ୍ମକ ହେଉଅଛି । ଯାହାକର ବରଦାଉ

ହେବ ଶ୍ରୀଯାତ୍ରାଳୀନରେ ଭରୁ ବଲେ ସମସ୍ତ ଲାଗି ପାରବେ ।

ଗଡ଼ର ଅବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ଏମାଣରେ ମୁଖ୍ୟ ଭୂର୍ଗ ଶରଣ୍ୟକୁ ଶେଷେଣି ଅର୍ଥାତ୍ ଅଧିକ ମଉ- ମଳ ଦୋଷରୁ ନିର୍ମୂଳ ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଘଡ଼ କି ଖୁଲିଲେ ସୁନବୀର ଦୂରସ୍ତ ବରଫଅଧିକ ।

ଗିଲଟି

ଘଡ଼ିର ତେଲକ ଦେଶ, ମୁକ୍, ପୁଲ୍ଲସ- ସୁବର୍ଣନଖେକ୍ତର ଓ ଉନଖେକ୍ତର କମର- ଦେବାଳ ଓଗେର ସାଜ, (କମାର ଓ ଶିଳ୍ପକର ନାନାକଥ ଅଲଙ୍କାରର ମୁଖ୍ୟ ଅବା ସୁନାଭେ; ଚୁଣ୍ଡା ମଧ୍ୟ ଓଗେର ଅଲଙ୍କାର ସୁନାଭେ) ଗିଲଟି କରି ଦିଆଯିବ ।

କଟକ } ଶ୍ରୀ ଗୋଷ୍ଠସଦର ସମ୍ପ୍ରଦାୟ
୧୮୯୧/୯୨

ଅପୁଷ୍ପଦୋଳ

ନୁଲକ

ନାଳୁବଜାର, କଟକ ।

ଏଠାରେ ନାନାପ୍ରକାର ଦେଶୀୟ ଉତ୍କଳ- ମାନ ଅକ୍ତିମ ଓ ଶାସ୍ତ୍ରସଙ୍ଗତମତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ସୁଲଭ ମଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଦରଦ୍ରମାନକୁ ବିନା ମୂଲ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ଯେଉଁମାନେ ଚିକିତ୍ସିତ ହେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ସେହି ପୂର୍ବକ ସେମାନଙ୍କର ଚିକିତ୍ସାକରଣକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁ । ବିଦେ- ଶାସ୍ତ୍ରମାନେ ଯତନପୂର୍ବକ ସେଗର ଦୁର୍ଗନ୍ଧ କର୍ମ- ରୁଲେ ବ୍ୟବହାର ବିଧି ସହିତ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ି ଉତ୍କଳ ଶ୍ରୀୟମି ।

ଅମୃତ ଚିକିତ୍ସା ଏବଂ ଉତ୍କଳର ସୁଖ ସଂସ୍କାର କରବାକୁ ସମସ୍ୟାଧାରଣକୁ ଅନୁଗ୍ରହ କରୁଅଛୁ ।
ଶ୍ରୀ ଗଦାଧର ଦ୍ଵିତୀୟ ।

ବାଲିକାଗଜ ।

ଉତ୍କଳଜାତି ଶ୍ରୀୟା ବଲରେ ସର୍ବତ୍ର ବିଷୟ ଶୈଳ୍ୟ ବଜାର ବାନ୍ ଗୋଷ୍ଠସଦର ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଦେଖା ନିକଟେ ବାନ୍ ଅର୍ଥକଥର କରି ନିମ୍ନାକର ଦୋଷାତରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉ ଅଛୁ ଶ୍ରୀୟା—

୧୭ ଚନ୍ଦ୍ର ମଇ ୧୮୯୧ ୩୩୭ ୦ ୧୮ ୧୮୯୧
୧୮ ଚନ୍ଦ୍ର " " ୧୮୯୧ " ୩୩୭ ୧
୧୯ ଚନ୍ଦ୍ର " " ୧୮୯୧ " ୩୩୭ ୨
୨୦ ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରମାସପୂର୍ଣ୍ଣିମା ୧୮୯୧ " ୩୩୭ ୩

ଶ୍ରୀୟତ ବାନ୍ ଗୋଷ୍ଠସଦର ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଉତ୍କଳସମ୍ଭାଷଣର ଦଶା ନିକଟସ୍ତ ଅନୁମୋଦିତ ଦୋଷାତରେ ତଳରଦୋଷା ଓ ବିଲଗ ଓ ରେଷମାତ୍ରରେ ଲୁଗା ଓ ଷ୍ଟେସନର ଓ ଲିଲ- କରା ତମାଣ୍ଟ ସତରଫର ବିକ୍ରୟ ହେଉ ଅଛି ଛାଡ଼ା ସମସ୍ତ ସ୍ଵାଦକରଣର ମଧ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ଅଛି । ଭଦ୍ରଭର ଅଛି ଦେତେକ ସେଷକ ବିକ୍ରୟର ବିକ୍ରୟ ସବାଣେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ଛାଡ଼ା କମ୍ପ ଉପରେ ଲେଖାଗଲି ଯାକାବର ଯାକା ଅବଶ୍ୟକ ଛୁକୁ ଗୋଦାନରେ ଅନୁ- ଶୟନ କଲେ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ- ଶାସ୍ତ୍ରରେ । ଏଉଡା ଅନୁମୋଦିତ ବିକ୍ରୟର ଛାଡ଼ି ବିକ୍ରୟ ସବାଣେ ଦୋଷାତରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରୁଖି- ଅଛି । ଦେହ ଶରୀର ଦରବାକୁ ଚୁକ୍ତିଲେ ତାକୁ ବିକ୍ରୟ କରାଯିବ । ଏହ ଉକ୍ତ ଶାସ୍ତ୍ରମାନ ବିକ୍ରୟ ଦେବା ପୂର୍ବ ଅପଣା ମନକର ସବାଣେ ତତ୍ତା ନୁହାନ୍ତି ତେବେ ଏକ ସୁଖକୁ ପି ତତ୍ତା ୧୦୯୯ ହସାବରେ ବିଚାର କଲେ ଯାଏ ପାରବେ । ମାତ୍ର ବାବର ସତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣତର ଭର ବାକ ଉପରେ ପୁର । ଯଦି ଦେଲେ ଛାଡ଼ି ପୁର ମଲ୍ୟ ତାକ ବିକ୍ରୟ ହେବ ।

ବ୍ରତକାଳ ।

ମୁକ୍ତ ହେଉଣା ଦେ	ବରାହରାଜ
ଚନ୍ଦ୍ରରେ ସୁଖ ହେଲେ	ଦୋଷାତକାଳ
ବୃଷା	ବାଦ ପବନ ଓ
ବସନ୍ତରାଜ	କର ରକ୍ତ ଓ ଶରୀ
ବସନ୍ତରାଜ ଚେଲ ଚରଣ	ଦଶା
ଶେର ଗାଡ଼ ଓ ଦୋଳ	ଭକ୍ତ ସୁଇଗ୍ରହ
ହେଉ ।	ଏବଂ ପରା ହେବ
୧୦୦ ଶୀତଳ ଚରଣ	ଦେଉଳର ପଦୋକ ସମ
ଚନ୍ଦ୍ରବାଜର ଚେଳ	ଦେବରାଜ ସଂସଦ
ଲେ ଓ ବିଲମ	ଏ. ବୋଷର ମନଦେତ
ଦେବପ୍ରଦ କାଶୀନା ପଦ	କାଶୀ ଓ ବିକ୍ରା ।
ମାମା ପଦାପର ପଠି	ବିଷୟ ଉପରୋକ୍ତ
ବାସତ ଓ ଲଗା	ଏକକ କାଳ ।
ହେଉ ଶେ	ଅନୁମୋଦିତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ
ଚେତ ଚକ	୧୫ ବ ବୋଷରାଜ
ଶିବରାଜ ପ୍ରାଣ୍ଟ	ଲେ ଓ ବିଲମ ପେଟ
ବାବାଦ ଗ୍ରାହକ ଶର୍ତ୍ତରେ	ଗନ୍ଧ ଉପରାଜ ହେବ
ନୁହା ପଦସ୍ତାଦ ହେବ	ପୋଷିଲ୍ଲ୍ ଲେଖା କ
ପୋଷା ଦେବ—ପର୍ଷାଚ	ଏରେ ଦେତ ଦୋଷ
ସୁଖାଣ୍ଡ ଦେବ ।	ଦୋଷାତରା ଦେ
ସଂସଦ ହେଉ ।	ଲି ଗବେ
୧୫୫୫ ବୁଦ୍ଧ ମତା ।	

ସୋମବର କ ଓ ପରଦେ
ବେଶର ମେତ ଓ ଦରଦ
ଉଚ୍ଚେ ଚରଣ
ପୁରାଣ ବାଦ ସଂସଦ
ଲେଖାଦେଲେ କର
ଓ ସୂଚିଲେ କରା
ଦେବ ।
ଅଧିକା ଦକ୍ତ
୧୨ x ୧୦ ଚା
୧୪ x ୧୨ ଚା
୧୬ x ୧୪ ..
ନୋକା ଓ ନୋକାଚକ
ଉତ୍ତମ ଓ ଅନୁଶୟା
ଲେଖାଗାଧର କରା ଓ
ସୁକରା
ଦେବପ୍ରଦେବ ।

ପିତତାର ।

ଏ ଚାକକୁ ଦେଉଣୀ ସାଧରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉ ଉଲ୍ଲାନ ଦୋଷାତର ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଦେଲେ ପାଣିଗରା ବର ଦେବ ଦରବ ମଧ୍ୟ ଅଲେ ଲେପିଦେଲେ ମନୁଷ୍ୟ ଦେବ ଓ ଭର ଧରଣ କାହି ।

ଚରିର ଚନ୍ଦ୍ର ଓ ସାତରେ ଲକ୍ଷ୍ୟଦୀର ଲାଗ ମଧ୍ୟ ଅଛି ।

ଅରାଧ୍ୟାଦେବ କର ଦମ୍ପାନ

ଉତ୍କଳସମ୍ଭାଷଣରେ ଉଲ୍ଲଖନ ଶ୍ରୀୟାଦାର ଖଣି ତରଳଣିର ରୂପେ ଯାଏ ଦୋଷାତର ସଂସା —

ପ୍ରଥମପକ୍ଷ ସବାଣେ
ଧାତୁପକ୍ଷ ୧୦୯
ଶଞ୍ଜସୁମ୍ଭୁ ୧୫୫
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ସୁମ୍ଭୁ ୧୫୫
ମତ୍ର କୋଣପି ବିକ୍ରୟ ଯେତେ ଶ ଓ ଦେଲେ ରୁଦ୍ଧ ଖଣି ୧୫୫ ରୁ ଲଗା ଦେବ ଲାହି ।
ପୁଷ୍ପ ଓ ବିଗ୍ରହ ସବାଣେ ଖଣି ସୁମ୍ଭୁ ଅରର ଦୋଷା ଓ ବିଗ୍ରହ ସଂସଦମେ ଦେବ ।
ଅଧିକ ବିକ୍ରୟ ସବାଣେ ପ୍ରତର ବିକ୍ରୟକୁ ଦୋଷାଗର ।
ବିକ୍ରୟର ମୂଲ୍ୟ ବିକ୍ରୟରେ ପଠାଇ କାଳ ଦେବ ।

୧୫୫ ବୁଦ୍ଧ ମତା ସଂସଦ ହେଉ ଉଲ୍ଲଖନର ଦେବ ବ୍ୟବସାୟ ଶ୍ରୀୟାଦାନୁମୋଦିତ ଶ୍ରୀୟା ଦେବ

7/10/15/15

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାହାଯ୍ୟକ୍ଷମାଦପତ୍ରିକା ।

ପୃ ୨୭ ଗ ବ ୧୧୧ ଗ୍ୟା	ଗା ୧ ରୁଚିମାତେ ମତା ସତ ୧୧୧୧ କେତା । ମୁଁ ଦେଶୀୟ ତ ଯା ନ ଧର ୧୨୧୩ ଗାଳ ଶରକାର	ଅଗ୍ରମ ବାଣିଜ ମଲ୍ୟ ପଞ୍ଚାଦେୟ	ଟ ୩ ଟ ୨୧
-----------------------	---	------------------------------	-------------

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନ ବଡ଼ଲଟ ଲଢ଼ି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଜାତୀୟ ବାହାଦୂର ପୁଣି ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ହାଲ ଏଠାରେ ନ ରହି ଗାଁର ବାହାର ଯିବେ ବୋଲି କେତେଥର ଜନରତ ହୁଅ ଥିଲୁ । ସମ୍ଭବତଃ ସେ ଜନରତ ସତ୍ୟ ଦେବାପର ଜଗା-ଯାଉଅଛ କାରଣ ସମ୍ପର୍କରୁ ଏକଦାକ୍ରି ଲେଖି-ଅଛନ୍ତି କ ଏହିବର୍ଷ ଶେଷ ନ ଦେଉଣୁ ସେ ଏଠାରୁ ବାହାର ଯିବେ । ଶାସ୍ତ୍ରର ଅପସ୍ତରା ଏଥିର କାରଣ ବୋଲି କଥିବ କୁଅର ।

ପୁର ମୁନସଫି କତେକ୍ଷରେ ବଜ୍ରପାଦ ଦୋଳ ବାଉନାରୁ ଖଣ୍ଡେ ଗୋଡ଼ିଗଲ ଗ୍ରାମକୁ ବାସ-କସରୁ ବହୁ ନଷ୍ଟ ଦୋର ନାହିଁ କେବଳ ବରାସଲଗି ଅନେକ ଗଛ ଉଲଟମାଲଟ ହୋଇଗଲା ।

ମିରଞ୍ଜାଇଅରୁ ଯେ ସମ୍ଭବ ଅସୁଅଛୁ ରହିବୁ ତ୍ରୁଣାସ ଯେ ଇଂରାଜମାନଙ୍କ ସହର ଶହୁପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟ ୧୮୦୦ ଶ ସେନାଙ୍କର ଆଉ ଏକ ଲଢ଼ାଇ ହୋଇଥିଲା । କେତେକଗଣ ଯୁଦ୍ଧ ଭୃତ୍ୟୁ ଶହୁପକ ହାରି ପଳାୟନ କଲେ । ସେ-ମାନଙ୍କର ଅନେକଲେନ ନଷ୍ଟ ଦୋର ଅଛନ୍ତି । ଇଂରାଜଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଗୋଟିଏ ଦଳ ଓ ଗୋଟିଏ ଅଦଳ ହୋଇଥିବାର କଥିବ ହୁଏ । ପକ୍ଷରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଶହୁପକ ଉପତ୍ୟକାକୁ ଯାଆନ୍ତେ ସେ-ଠାରୁ ମଧ୍ୟ ଭୋପଯୋଗେ ଡାକ୍ତର ଚିଡ଼ି ହସ-ଗଲା । ଏଥିରେ ସେମାନଙ୍କର ଅତ୍ତ କେତେକ ଲୋକ ନଷ୍ଟ ଦେଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଇଂରାଜମାନେ ଏ ଅଞ୍ଚଳର ସର୍ବାଧିକ କସୁଲର କରୁ ଅଛନ୍ତି ।

ଅନ୍ଧାରଗ୍ରସ୍ତରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲକ୍ଷ୍ୟଦ ଦେବାର ଏକ ସର୍ପାଦ ବୁଲିବାର ଦେଖାଯାଏ । ଏଥିପାଇଁ ସେ ମନରର ମାନେକର ଏକ ଶ୍ରୀକିଦେବୀ-ନକ୍ଷୁ ମନରପଥରେ ଅଲୋକ ଦେବାର କନୋକସ୍ତ ବରଦା କାରଣ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଯୁକ୍ତି ସଙ୍ଗର ବୋଧ ଦେଉଅଛି । ଉପସା କରୁଁ ମନରର ଶ୍ରୀକ୍ରୀଷ୍ଣ ବର୍ମଶୂରମାନେ ଏ ବିଷୟରେ ମନୋଯୋଗୀ ଦେବେ ।

ସନ ୧୮୯୦ା୧୧ ପାଲର ଶରୀଫ ଅର୍ଥାତ୍ ବର୍ତ୍ତାକାଳର ଫସଲ ସମାପ୍ତେ ସରକାରୀ କାଳ-କଳ କ ପରିମାଣ ବ୍ୟବହାର ଦୋଇଥିଲା ଚହୁଁର ଭାଲକା ଦୁଖିରେ ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଷ୍ଠ-ଲଟ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି କ ଏଥି ପୁଞ୍ଜବର୍ଷ ମା ୫,୦୫,୭୦୨ ଶ ପୁଲେ ଏବର୍ଷ ମା ୪୮୫-୮୭୫ ଶ ରୁମିରେ କାଳକଳ ମାଡ଼ିଥିଲା । ଅତ-ଏବ ଶରକର ପ୍ରାୟ ମା ୪ ଶ ଲଗା ପଡ଼ିଅଛି । ସୋନକାଳମାନଙ୍କରେ ମୋଟରେ ମା ୧୦୯୭୧୩ ଏବ ଓଡ଼ିଶାକାଳମାନଙ୍କରେ ମା ୧୦୩୦ ଶ ଉଗା ପଡ଼ିଅଛି । ଏ ଉତ୍ପାଦନରେ ଉଗା ପଡ଼ି-ବାର କାରଣ ଗତବର୍ଷଠାରୁ ଅଧିକଦୁଷ୍ଟି ଅଛି । ମେଦନାପୁର ଅଞ୍ଚଳରେ ବୃଷ୍ଟି ଉଗା ହୁବାରୁ ମା ୧୧୦୭୧୩ ବୁକିହୋଇଅଛି । ସାହ-ବର୍ତ୍ତାପ୍ତା ବଦୁଲପୁରର ମାୟମ ନ ଥିଲେ ଓଡ଼ି-ଶାରେ ଅଧିକ ଅନେକ ଉଗା ହୋଇଥାନ୍ତା ।

ବଙ୍ଗଦେଶର ଶ୍ରେଷ୍ଠଲଟ ସର ଶୁଭଲକ୍ଷଣ-ଅଟ ବାହାଦୂର ପକ୍ଷର ବହାର ସମ୍ଭବରେ ଉତ୍ତମ ଅର୍ଦ୍ଧ ଦେଶୀୟ ଅଛନ୍ତି । ସେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶ୍ରେଷ୍ଠଲଟଙ୍କ ସର କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ଦାରଜଲରେ ବାସ ନ ହର ଏକମାସ ଅରମ୍ଭରେ ସେଠାରୁ ଯାତ୍ରା କଲେ ଏକ ଦୁଇ ମାସରେ ଲେଉଟି ଅପି ଗସ୍ତରେ ବାହାରଦେ । ଏହାଙ୍କର ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନଷ୍ଟା ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ଅଟଇ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶାସକବର୍ତ୍ତମାନେ ଶେଳକାସ କାଳଟା ଏହି-ପରି ଉଗା କଲେ କଡ଼ ସୁଖର ବସ୍ତୁ ଦେବ ।

ଗର ସୋମବାର ଅପରାଜ କାଳରେ ଏ-ମଗରରେ ଗୁଣା ଧୂଳିଅସବଳ ଦୋଇଥିଲା ଏବ ମେଘ ଉଠାଇ ସନ୍ଧ୍ୟାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୁଣା ଗର୍ଜନ ଚର୍ଚ୍ଚନ ଦୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ସାମାନ୍ୟ ବନ୍ଦୁପା-ଚରେ ଶେଷ ଦେଲା । ଶୁଣିଲୁ ଏବକ ସାଳ-

ପୁସରୁ ଏବବ୍ୟକ୍ତି ଲେଖିଅଛନ୍ତି କ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରର ମରୁମତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତେ ଦେହା-ମଧ୍ୟରେ ନାକାପ୍ରାଳରେ ପଥର କାଠ ଲକ୍ଷ୍ୟାଦ ଜମା ଦେଇଅଛି ଓ ଚହୁଁରେ ଅନ୍ଧାରଗ୍ରସ୍ତରେ ଶୁଣିପଡ଼ି କେତେମାତ୍ରି ଅପାତ ପାଉଅଛନ୍ତି । ଏପରି ବାହାବଟ ମୂଲିମଣ୍ଡପ ପ୍ରଭୃତି ସ୍ଥାନରେ

କଲକତା ନିକଟବାସ ମିତ୍ରନିଧିପାଳିକାରେ
 ଏକବ୍ୟକ୍ତିର ଦରଃିକସ ଅଭିରକ୍ତ ବୋଧ
 ଦେବାରୁ ତାହା ଉତ୍ତୀକସରଦା ଅଭିପ୍ରାୟରେ
 ମିତ୍ରନିଧିପାଳିକାରେ ଚେଅରମାନ ଏବଂ ଟିକସ
 ବନୋବସ୍ତୁ କରବା କମିଟାର ଦେହ୍ୟ ସଦ୍ୟକ୍ଷ
 ଦରସଙ୍ଗେ ଅପଣା ଦରର ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା
 ମୂଲ୍ୟ ତୁଳନା କର ଦେଖିଲ ଯେ ବାସ୍ତବରେ
 ତାହା ଦରରମୂଲ୍ୟ ଅଧିକ ଧର ହୋଇଅଛି ।
 ଏଥିପାଇଁ ସେ ଅଭିନୟନରେ ଚେଅରମାନ
 କଠାରେ ଦରଖାସ୍ତୁ କରୁଅଛି କି ଉପରଲିଖିତ
 ଦରମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ ନିତ୍ୟଶ କରବାବାରଣ
 ଜଣେ ପାସକରଥିବା ଲକ୍ଷିମାୟର ନିୟମ
 ଦେଉ ଏବଂ ଦରଖାସ୍ତୁକାର ତାହାଙ୍କ ଫିସଦେ-
 ବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ଏ ଉପାୟଟି ଅଭିନବ
 ହେଲେ ବେ କହିଲ ଅଟଇ । ଭରସା ହୁଅଇ
 ଟିକସବନୋବସ୍ତୁକାରମାନେ ଏଥିରେ ଉପ-
 ସ୍ତୁଳ ଶିକ୍ଷା ପାଇବେ ।

ପୁରୀର ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ମନ୍ଦିର
 ସମ୍ଭାର ବସନ୍ତରେ ଯେଉଁ ଉତ୍ସବ ଏଠାରେ
 ଲଗିଅଛି ତହିଁରେ ବନପ୍ରଦେଶର ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ
 ସମ୍ଭାଦସକ୍ରମ ସହାନୁଭୂତି ଦେଖି ଅନୁମାନେ
 ଅନଳକ ହୋଇଅଛି । ଯେଉଁମାନେ ହିନ୍ଦୁ
 ନୁହନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକ ଲୋକ
 ଉତ୍ସବର ଏହି ସୁନ୍ଦର ପ୍ରାଚୀନ କାର୍ତ୍ତିକ
 ରକ୍ଷାକରବା କାରଣ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସହବାନ୍ ଦେବା-
 ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏକାକୀ ଦେବୀମ୍ଭୂ-
 ଚଂସନା ସମ୍ଭାଦସକ୍ରମେ ଜଣେ ପଦପେରକ
 ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ କାର୍ତ୍ତିକସମ୍ଭା-
 ରର ଚେଷ୍ଟା ହେଉଅଛି ଏହା କାର୍ଯ୍ୟରେ
 ପରଗତ ଦେବାକାଳରେ ମନ୍ଦିରରେ ଥିବା
 ଅଶ୍ରୀଳ ମୂର୍ତ୍ତିମାନ କଠାରେଦେବାର ଉପତ ।
 ଏଥିସଙ୍ଗେ ଧର୍ମର କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ ଅଥଚ
 ଏହାସବୁ ଦେଖିବାବଞ୍ଚିଲକ୍ଷ୍ମୀକର ବିଷୟ ଅଟଇ ।
 ଏ ପ୍ରସ୍ତାବଟି ଅବଶ୍ୟ ସୁସଙ୍ଗତ ଅଟଇ ।

ଅନୁମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅନିନ୍ଦସହର ଅବ-
 ଗଲଦେଲୁ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ନୂତନ ଶେଷଲଟ
 ସର ଲକ୍ଷ୍ମଣ ବାହାଦୁର କଲକତାର ଏବଂ
 ସରବାସ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଶ୍ରମମାନଙ୍କୁ ପରେଟ
 ଶିକ୍ଷାଦେବାର ଅଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଭରସା
 କରୁ ସବୁ ସରବାସ ମୂଳରେ ଏହି ନିୟମ ଜାଣି
 ବରବାସ ଅଦେଶ ଦେବେ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଶ୍ରୀ-

ମାନଙ୍କର ଅନେକ ଉପକାର ଦେବାର ମଧ୍ୟ-
 ପ୍ରଦେଶରେ ଏ ନିୟମ ଅନେକଦଳରୁ ଜାଣି
 ହୋଇଅଛି ଏବଂ ସେ ପ୍ରଦେଶରେ ବରବାସ
 କରବାର ଅତି ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ନିୟମ ପ୍ରଚଳିତ
 ଅଛି । ମୋଫସଲର ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶ୍ରମମାନଙ୍କୁ
 ପରେଟ ବଦଳରେ ବରବାସ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟମ
 କରବ ଅଧିକ ହିତକର ଅଟଇ । କାରଣ
 ଏହାଦ୍ୱାରା ଶ୍ରୀକର ମୂଳମାନ ସଙ୍ଗେ ମାଟି-
 କାର୍ଯ୍ୟର ଅଭ୍ୟାସ ହେବ ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତରେ
 ଶ୍ରମମାନେ ନିଜାନ୍ତ ବାବୁ ହୋଇ ମାଟିକାର୍ଯ୍ୟ
 କରବାରୁ ଘୃଣା କରବେ ନାହିଁ ।

ନୋର ନିକଟରେ ରେଲଗାଡ଼ିରୁ ଯେଉଁ
 ଶୋଳଜଣକଏତା ଜେଇ ପଲାଇ ଥିଲେ ତହିଁ-
 ମଧ୍ୟରୁ ସାଧଜଣ ଧର ପଞ୍ଜିନ ଥିବାର ଏଥିପ୍ରକେ
 ଲେଖିଥିଲୁ । ଏମାନେ ସମସ୍ତେ ଧର ପଞ୍ଜିଅ-
 ଛନ୍ତି । ଏମାନେ ରେଲଗାଡ଼ିରୁ ପଲାଇ ମିତ୍ର-
 ଜାୟର ଜଙ୍ଗଲରେ ପଶି କେବଳ ଶୁକ୍ରରେ
 ବାଟିଗୁଲୁଥିଲେ ମାତ୍ର ପ୍ରାମବସିକଠାରୁ ବିଚ୍ଛି
 ସାହାଯ୍ୟ ନ ପାଇ ଖାଇବା କଷ୍ଟରେ ନିଜାନ୍ତ
 ଅସମର୍ଥ ହେଲେ । ଯୋଲିଷ ଏମାନଙ୍କୁ ଖୋ-
 ଜି ଗିରପ୍ରାର କଲ ଏବଂ ଏହାଦ୍ୱାରା ପୁଲସର
 ପ୍ରଥମ ଚୁଟର କଷ୍ଟର ପ୍ରାୟୁଡ଼ିତ ହେଲ । ଏମା-
 ନେ ଦାବମିଳ କରଣ ଅଟନ୍ତି ପୁରୀର ପଲ-
 ଇବା ଅପରାଧ ସକାଶେ ଅତି ବିଚ୍ଛି ଦଣ୍ଡ ଏ
 ମାନକପ୍ରତି ହୋଇ ନ ପାରେ ବୋଲି ନିର୍ଭ
 ଯୁରେ ଅଛନ୍ତି । ଏମାନେ ଏକ ବିଖ୍ୟାତ ଜବା-
 ଏଇ ଦଳର ଲୋକ ଅଟନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କୁ ଅନା-
 ମାନଦାପିଲୁ ଶାସ୍ତ୍ର ପଠାଇବାର ବନୋବସ୍ତୁ
 ଦେଉଅଛି ।

ଖ୍ରୀଷ୍ଟବିକେତାକହାସ ସରକାର ଯେଉଁ
 ପରସାବିଅ କାର୍ତ୍ତିକସକାରକ ବିକ୍ରୟ କରୁଅଛନ୍ତି
 ତାହା ଛାଡ଼ି ଅନ୍ୟ କୌଣସି କାଗଜରେ ଦର-
 ଖାସ୍ତୁ ରିଭ୍ୟାସ ଅଦାଲତରେ ଦାଖଲ କର-
 ବାର ପ୍ରଥା ନାହିଁ ବୋଲି ଏକ ଜଣ ଶଣ୍ଡେ
 ଫୁଲସାସ କାଗଜରେ ଦରଖାସ୍ତୁ ଲେଖି ଦା-
 ଖଲ କରବାରୁ ଶ୍ରୀମସୁରର ମୁକସଫ ତାହା
 ଅପ୍ରାଦ୍ୟ କଲେ । ଦରଖାସ୍ତୁକାର ଅଧିକ କର-
 ବାରେ ହୁଗଲର ଜିଜ ନିଷିଦ୍ଧ କଲେ କି ବାର-
 ଟିସ କାଗଜ ଉପ ଅନ୍ୟ କୌଣସି କାଗଜରେ
 ଦରଖାସ୍ତୁ ଲେଖା ହେଲେ ତାହା ନିଅସିବ
 ନାହିଁ ଏପରି ବିଚ୍ଛି ଅଭିନ ନାହିଁ । ଅତିଏକ

ମୁକସଫଙ୍କ ହୁକୁମ ରଦ କଲେ । ଏ ନିଷିଦ୍ଧିରେ
 ମାମଲକାରକର ଟିକସ ସୁଦିଆ ଦେବ । କିନ୍ତୁ
 ଦାଇବୋର୍ଟର ଅଦେଶ ଉପ ସକଳ ଦାବିମ
 ତାହା ମାନବେ କି ? ବାସ୍ତବରେ କୌଣସି
 ପ୍ରକାର ଭଲ ଓ ଟାଣ କାଗଜ ବ୍ୟବହାର
 ହେଲେ ସତେଖୁ ଦେବ ବୋଲି ହୁଗଲର
 ଜଜ ସାହା ବିଚ୍ଛିଅଛନ୍ତି ତାହା ସତ୍ୟ ଅଟଇ
 ଏବଂ ସେପରି କାଗଜ ଏକପରସାରେ ଦୁଇ-
 ଭଜଣକୁ ମିଳ ପାରେ ।

ବାଗୀରେ ସମଜକମଳର ରକ୍ଷା ଦେବା
 ବ୍ୟାପାର ଯେଉଁ ଗୋଲମାଲ ଉପସ୍ଥିତ
 ହୋଇଥିଲ ତାହା ଗାନ୍ତ ହୋଇଅଛି । ମିତ୍ର-
 ନିଧିପଳ କମିଶ୍ନରମାନେ ମନ୍ଦିର ଉପିବାର
 ପ୍ରସ୍ତାବ ରହିତ କରୁଅଛନ୍ତି । ଯେବେ ପ୍ରଥମରୁ
 ଏହି ବିଷୟ ହୋଇଥାନ୍ତା ତେବେ ଲୋକେ
 ଏପରି ଅଭ୍ୟାଗରରେ ମାଜ ନ ଥାନ୍ତେ ।
 ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ପୁଲସର ଅଭ୍ୟା-
 ଗର ଅଧିକ ଦେବାର ଶୁଣାଯାଏ । ଦୁର୍ଜାମା
 କରବାବ୍ୟକ୍ତି ଧରବାଉଲରେ ପୁଲସ ଅନେକ
 ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ ଲୋକଙ୍କୁ ଗୁଲନ କଲେ ଏବଂ
 ଅନେକ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ ଲୋକଙ୍କୁ ଗୁଲନ କରବା
 ରସ ଦେଖାଇଅଛା ପରେ ସେଜଗର କରେ ।
 ସଫସ୍ତକା ୧୮୯୪ ଶତ ଲୋକ ଗୁଲନ
 ହୋଇଥିଲେ ମାତ୍ର ମୋକଦମା ବିଷୟ ସମ-
 ସୁରେ ଚିତ୍ତି ନ ଦେବାରୁ ଅଧ୍ୟାପ ଲୋକ
 ଖଲସ ପାଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅଦୂର ଖଲସ ପାଇ-
 ବାର ବଥା ଶେଷ କେତେଜଣ ଦଣ୍ଡିତ ଦେବେ
 ଦେଖିବାରେ ଆସିବ । ମାତ୍ର ପୁଲସ ଯେଉଁ
 ଅଭ୍ୟାଗର କରୁଅଛି ତହିଁର ସତୋଚିତ ସାସ୍ତି
 ହେବ ଏହା ଅନୁମାନେ ଦେଖିବାକୁ ଆଗା
 କରୁ । ଭରସା କରୁ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ଦୂରଭୂମେ
 ଅପଣାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଳନ କରବେ ।

ଅଗାମିକାଲ ରବିବାର ସକାଳେ ଅକାଶରେ
 ଗୋଟିଏ ଅପୂର୍ବ ରକ୍ଷନା ଜେକ ଅର୍ଥାତ୍ ଚ୍ୟ
 ମହାଗ୍ରହ ସୂର୍ଯ୍ୟମଣ୍ଡଳର ଉପର ଦେଇ ଗୁଲ-
 ଯିବେ । ଏହାକୁ ଦୂଧାବିଦ୍ୟଦେହଯୋଗ
 ବୋଲିଯାଏ । ଏହା ଏକପ୍ରକାର ସୂର୍ଯ୍ୟପ୍ରହର-
 ପ୍ରାୟ ଅଟଇ ମାତ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟଚନ୍ଦ୍ର ଛାଡ଼ା ଅପର
 ଗ୍ରହମାନଙ୍କର ପରସର ବାରବିଯୋଗରେ ସନା-
 ଦର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନ ଥିବା ଏବଂ ଯଦ୍ୱ ସାହାସ୍ୟ
 ବିନା ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ନ ଦେବାରୁ ସାହାରଣ

ଲୋକେ ଏହାକୁ ବଡ଼ ଦେଖନ୍ତି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ
 କେହିକିଏ ଦୂ ପଣ୍ଡିତମାନଙ୍କ ଏହାକୁ ଅବଲୋ-
 କନ କରି ଗ୍ରହଣ କରିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଅବି-
 ଶ୍ଵର କରବାକୁ ସମର୍ଥ ନୁହନ୍ତି । ଗତ ସନ ୧୮୮୧
 ସାଲରେ ଏହି ଯେଉଁ ଲୋକମାନେ ସୂର୍ଯ୍ୟୋ-
 ଦୟାର ବୃତ୍ତ ପୂର୍ବେ ଦେଖିଲେ । ଏଥର ସୂର୍ଯ୍ୟୋ-
 ଦୟାର ୨୦ ମିନିଟ୍ ଉତ୍ତରୁ ଅର୍ଥାତ୍ ୩୫୦
 ସମୟରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦେବ ଏବଂ ଶେଷ ଉତ୍ତରୁ
 ଅର୍ଥାତ୍ ୩୫୦ ମିନିଟ୍ରେ ମୋଟ ଦେବ ।
 ଯଦି ସାଧାରଣରେ ଦେଖିଲେ କୋଟିଏ କୃଷି-
 ଗୋଲବାର ବସ୍ତୁ ସମ୍ପର୍କରେ ଏହାକୁ
 ଅନ୍ୟପ୍ରାନ୍ତକୁ ଜମାଗଣାରେ ଦେଖାଯିବ ।
 ଏହାକୁ ପଳ ୧୯୨୪ ସାଲ ମଇମାସ-
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏପରି ଗଣନା ଭାରତବର୍ଷରେ ଆଜି
 ଦେଖାଯିବ ନାହିଁ ।

ଗତସପ୍ତାହରେ ପ୍ରକାଶିତ ବିଜ୍ଞାନରୁ ପାଠ-
 କ୍ରମରେ ଜାଣିଅଛନ୍ତି ଯେ ଏଠା ଜଳ ଅଦା-
 ଲତ ଏବଂ ତହିଁ ଅଧୀନସ୍ଥ ମୁନସର୍ତ୍ତ ମହାନୁପା-
 ମାନଙ୍କରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ମୋଟରର କାର୍ଯ୍ୟ
 ଖାଇ ଥିବାରୁ ତହିଁପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ କର୍ମଗୁଣ
 ମନୋନୀତ କର୍ମସାଧକମାନଙ୍କୁ ଏଗାମି ଗୁଜରାଟ
 ଓ ସମ୍ଭାଳ ଏବଂ ତହିଁରୁ ଧନ ସାଗୁଣ୍ୟ
 ଦେବ । ସୋମନାରଦନ ପିଆଦାର୍ଦ୍ରର ପତ୍ନୀ
 ଦେବ । ଏପରି ଗଣନାରେ କର୍ମଗୁଣ ନିୟୁତ-
 ଦେବା ଅନେକକାଳକୁ ଦେଖାଯାଇ ନ ଥିଲା ।
 ଏଥିରୁ ଜଣାଯାଉଅଛି ଯେ ଅମ୍ବମାନଙ୍କର
 କୃତନ ଜଳ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ଗୁପ୍ତ ସାହେବ ଅଦାଲତ-
 ମହାନୁପାମାନଙ୍କରେ ଯୋଗ୍ୟ ଲୋକଙ୍କୁ ଭରଣ
 ଭରଣକୁ ବିଶେଷ ସିଦ୍ଧିବାନ୍ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ନମ୍ବୁ ଅଦାଲତମାନଙ୍କର ପରିଦର୍ଶନ ବିଷୟରେ
 ମଧ୍ୟ ସାଦେବ ପ୍ରଶଂସିତ ଅଧ୍ୟାୟ ମନୋଯୋଗୀ
 ଅଛନ୍ତି । ଦୁଇମାସ ପୂର୍ବେ ସେ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା-
 ମୁକ୍ତସିଦ୍ଧି ବିଦାରଣ କରିଥିଲେ । ଗତ ଶତକାର
 ଏବଂ ସୋମବାର ଏକଗରସ୍ତ ମୁନସର୍ତ୍ତ ବାହୁଲ୍ୟ
 ରୂପେ ଭବନ୍ତୁ କରିଅଛନ୍ତି । ଉପସ୍ଥଳ କର୍ମ-
 ଗୁଣ ନିୟୋଗ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ପରିଦର୍ଶନ
 ବିଦା କୌଣସି ମହାନୁପାର କାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ଵରୂପରେ
 ନିଦାଦ ଦେବାର ଅଧା କରାଯାଇ ନ ଥାରେ ।
 ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ଜଳ ସାଦେବ ଏବଂ ବିଷୟରେ ଭବନ୍ତୁ
 ଦେବାରୁ ଅନେକ ପ୍ରକାର ଅଧା ଦେଖିଅଛି ।

ଗତ ଲକ୍ଷବନ୍ଦୀ କାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ଵରୂପରେ ନିଜା-
 ହୁ ହୋଇଅଛି । ଏଥର ପ୍ରାୟ ଦେଢ଼ ଦିନର
 ମୁନସର୍ତ୍ତରୁ ମୋଟମାନଙ୍କୁ ବିଜୟ ଦେଇଛି
 ଦୋଇ ଅଛି । ଗତ ନବମ୍ବର ଲକ୍ଷବନ୍ଦୀରେ
 ଭଗବତ୍ତରୁ ଉତ୍ତରପୂର୍ବ ମନସର୍ତ୍ତର ଦୋଇ-
 ଥିଲା । ଏଥର ମନସର୍ତ୍ତର ସଖ୍ୟା ଉଣା ପଡ଼ି
 ବାର ଘଣ୍ଟା ଏହି କି ଗତ ଲକ୍ଷବନ୍ଦୀରେ
 ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭିନ୍ନ ଉତ୍ତରୁ ପ୍ରାୟ ୩୦ ମନସର୍ତ୍ତର
 ଦାଖଲ ହେବାରୁ ବୋର୍ଡ଼ିଙ୍ଗ ନିୟମାନୁସାରେ
 ସେ ମାଦାଲମାନ ନିଲମ୍ବରେ ଅଧିକ ଓ ପଶ୍ଚାତ୍
 ଖାରଜ ଦେବା ସମାପ୍ତେ ୫ ୧୫ କର୍ତ୍ତା ପଡ଼ିଲା ।
 ବୋର୍ଡ଼ି ଯେବେ ଜମିଦାରଙ୍କ ପ୍ରତି ଅନୁଗ୍ରହପୂର୍ବକ
 ସେମାନଙ୍କ ସୁବିଧା ସୁକାଶ ମନସର୍ତ୍ତର ପ୍ରଥା
 କଲେ ତେବେ ଅଳ୍ପକେ ସେମାନଙ୍କୁ ଭରଣ-
 ରରେ ପକାଇବାର ଭଲ ନୁହଇ । ଏବିଷୟର
 ସୁନବିଶ୍ଵର ସବାସେ ଅନେମାନେ ପୁନଃ
 ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ଆସୁଅଛୁ ମାତ୍ର ତହିଁରେ କେହି
 ଚର୍ଚ୍ଚିତା କରୁ ନାହାନ୍ତି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ଗୁଣକୁ ଶାସ୍ତ୍ର
 ଶବ୍ଦନ ସାଦେବ ଓଡ଼ିଶାର କମିଶନର ଦୋଇ
 ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ପକ୍ଷରେ ବିଶେଷ ବିଶ୍ଵର
 ଅବଶ୍ୟକ କାରଣ ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ଯୁଦ୍ଧକର୍ମ-
 ଦାଣ୍ଡ ସଂଖ୍ୟା ଅଧ୍ୟାୟ ଅଧିକ ଅଛନ୍ତି ଓ ମେ
 ଜମିଦାରମାନେ ଅତି ବଡ଼େ ଥିବାରୁ କାନ୍ଧ
 ଦୋଇ ଅଗତରୁ ଓପୁଲ କରିଥାନ୍ତି । ଏଣୁକରି
 ଲକ୍ଷବନ୍ଦର ଭଳି ଗୁରୁବନପୂର୍ବେ ଗଜପୁର
 ମନସର୍ତ୍ତର କରବା ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ବଡ଼
 କଷ୍ଟକର । ନବମ୍ବର ଲକ୍ଷବନ୍ଦରେ ଏକେ
 ଜମିଦାର ବରବର ଦୋଇଥିଲେହେଁ ଓ
 କଲେକ୍ଟର ସାଦେବ ବୋର୍ଡ଼ିଙ୍ଗର ଉପସ୍ଥଳ
 ବିଷୟକୁ ନୋ ଓ ମୋଟମାନଙ୍କ ଡାକ ଅମଲକ-
 ଦାସ ଜମିଦାରମାନଙ୍କୁ ବୁଝାଇ ଦେଇଥିଲେ-
 ହେଁ ଏଥର ଦେଢ଼ଶତରୁ ଅଧିକ ମନସର୍ତ୍ତର
 ଲକ୍ଷବନ୍ଦର ଦୁଇ ଭଗବତ୍ତର ଉତ୍ତରେ ଖଜଣା-
 ଖାନାରେ ପଶୁଅଛି । ପୁଣ୍ୟପ୍ରତି ଏହା ସନ୍ତୋ-
 ଶକନକ ଅଟେ ମାତ୍ର ଜମିଦାରଙ୍କ ପ୍ରତି
 ବିଶ୍ଵକର । ଖଜଣାଖାନା ଯେପରି ସରକାରଙ୍କର
 ସେହିପରି ଜାକପରମାନ ମଧ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର
 ଅଟେ ଓ ଲକ୍ଷବନ୍ଦର ଦୁଇ ଏକଦଳ ଉତ୍ତରେ
 ଖଜଣାଖାନାରେ ମନସର୍ତ୍ତର ପଶୁଥିଲେ କିନ୍ତୁ
 ଶର ବାଧକ ନାହିଁ । ଏପ୍ରକାର ଦିନକୁ ଯୁଦ୍ଧକର୍ମ-
 ଦାରଙ୍କ ପ୍ରତି ଅନୁଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରିବାର ଉଚିତ
 ବୋଧ ଦେଖିଅଛି । ଭରଣ କରୁ ଅମ୍ବମାନଙ୍କର

ଶବ୍ଦନ ସାଦେବ ବୋର୍ଡ଼ିଙ୍ଗର ଦୋଇ ଉତ୍ତ
 ବିଷୟ ଦେଖି କରାଯୁ ।

ମଣିପୁର ଯୁଦ୍ଧ ।

ମଣିପୁର ଯୁଦ୍ଧ ଶେଷ ହେଲା । ଗତମାସ
 ତା ୨୭ ରଖ ପ୍ରାତଃକାଳରେ ବୋହମା, ସିଲ-
 ତର ଓ ତାମ୍ବୁ ଏହି ଭିନ୍ନଭିନ୍ନରେ ଦେଉଁ ଭିନ୍ନ-
 ଦଳ ବ୍ରିଟିସ୍ ସୈନ୍ୟ ପ୍ରେସ୍ତର ଦୋଇ ଥିଲେ
 ସେମାନେ ମଣିପୁରଠାରେ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇ
 ଦେଖିଲେ ଯେ କ୍ଷମା ଓ ଗଜପ୍ରାସାଦ ଶୁକ୍ଳ
 ପଡ଼ିଅଛି ଏବଂ ଦୁବ୍ୟାଦି ଏଥର ବିଶୁଦ୍ଧିକାର
 ପଡ଼ି ରହିଅଛି ଯେମନ୍ତ କି ଅତି ଭରଣରେ
 ସେସବୁ ଶତ ମଦାସିକା ପଳାଇ ଅଛନ୍ତି ।
 ଇଂରାଜ ସୈନ୍ୟ ଅବାଧରେ ଗଜପ୍ରାସାଦ
 କଲେ । ମଦାସିକା ଭାଦାନର ଭିନ୍ନ ସୁବରକ
 ଅର୍ଥାତ୍ ସେନାପତି ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣ ତହିଁ
 ପୁଣ୍ୟ ଦଳ ଅର୍ଥାତ୍ ତା ୨୭ ରଖରେ ଉତ୍ତର-
 ପୁଣ୍ୟଦଳ ପଳାଇବାର ପ୍ରକାଶ ଯାଇଲା । ମଦା-
 ସିକାଙ୍କ ପୁଟ ଶୁଭରଦୁସିଦ୍ଧି ଓ ମୁଖ ଗୋଲଟକଲ
 ଏକତ୍ରକ ହେଡ଼ି ତରୁଣ ଏ ଦୁହେଁ ଏ ସମ୍ପାଦ
 କଲ୍ୟାଣ ସାଦେବକ ନିକଟକୁ ପଠାଇ ଥିଲେ
 ଏହିପରି ବିଦା ସୁଦ୍ଧରେ ମଣିପୁର ଇଂରାଜର
 ଦୁସ୍ତର ହେଲା । ମାତ୍ର ଏ ସାଥୀରେ ଅଦୌ
 ତହିଁ ଯୁଦ୍ଧ ଦୋଇ ନାହିଁ ଏମନ୍ତ ନୁହେଁ । ବା-
 ଠରେ ଦୁଇପ୍ରାନ୍ତରେ ଯୁଦ୍ଧ ଦୋଇ ଥିଲା ।
 ଯେଉଁ ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ବ୍ରିଟିସ୍ ସୈନ୍ୟ ସାଥୀ କରି
 ଥିଲେ ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ କୋହମା ବାଟ ପଡ଼ିଥିବାରୁ
 ସେବାଟକୁ ଶତଦେଇ ଅପର ଦୁଇବାଟ ଅର୍ଥାତ୍
 ସିଲତର ଓ ତାମ୍ବୁ ବାଟମାନଙ୍କରେ ବାଟ ଥିବାରୁ
 ସେଠାରେ ମଣିପୁରମାନେ ବାଉଁଶ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ
 କରି ଜଣିଥିଲେ । ସିଲତର ସୈନ୍ୟ ତା ୨୭-
 ରଖରେ ବିଶନ ପୁରକୁ ଗୁରୁମାଇଲ ଅନ୍ତର
 ନାଗପୁଣ୍ୟାନରେ ପ୍ରବେଶ ଦେବା ମାମିବେ
 ମଣିପୁରମାନେ ଅଗ୍ନିଗୁଣ୍ଠି କଲେ । ତହିଁକି
 ଉତ୍ତରରେ ଇଂରାଜସୈନ୍ୟ ଅବଳମେ ତୋଷ
 ସଜାଡ଼ ଗୁଳି ବୁଝି କରିବାରେ ମଣିପୁରମାନେ
 କ୍ଷମା ଶତ ପଳାଇଲେ । ଗୁରୁଖାମାନେ ବାହାବ
 ପକ୍ଷରେ ଧାବକ ଦୋଇ ସେମାନଙ୍କୁ ଦାଃତ୍ଵ
 ଅନ୍ତରକର ଦେଲେ । ସତ୍ୟାଳ ୧୯୧୩ ଠାରୁ
 ଅପସ୍ତଳ ୧୯୧୩ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯୁଦ୍ଧ ଦୋଇଥିଲା ।
 ଏଥିରେ ଅନେକ ମଣିପୁର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ମରାପଡ଼ିଲେ
 ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକାୟୁକ ବନ୍ଦୀ ହେଲା ।
 ଇଂରାଜଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ କେହି ମରା ପଡ଼ି ନାହିଁ ।

ସାମବାଣୀ କେନ୍ଦ୍ରର ପ୍ରେସମାନ ସେତୁ
 ସୈନ୍ୟଦଳ ଦେଇ ଯାଇଥିଲେ ଏମାନଙ୍କ ସହ
 ଉଦ୍‌ଘୋଷା ଗ୍ରନ୍ଥ ଲଢ଼ାଇ ଦୋଇଥିଲ । ୧୯୧୦-
 ୧୧ରେ କେନ୍ଦ୍ରର ପ୍ରେସମାନ ସମାପ୍ତ ପାଇଲେ
 ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗାଈ ଜଗି ବସି ଅଛନ୍ତି । ଉଡ଼ି
 ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବଳାବଳ କଲକା କଲକାର
 ଅଦେଶ ଦେବାରୁ ବସ୍ତାନ ଉତ୍ଥାପ କେତେ-
 ଜଣ ଗୁରୁଣା ସିଂହାଣ୍ଡ ଦେଇ ପାଲେଲ ନାମକ
 ସ୍ଥାନରେ ଶୁକ୍ଳ କେଟି ସୁକ ଅରମ୍ଭ କରିବାର
 ଅଦେଶ ପ୍ରାଥମା କଲେ । ୧୯୦୧ରେ ବହୁ-
 ସଂଖ୍ୟକ ମଣିପୁର ଗୁଣ୍ଡ ଦୋଇ ଥିଲେ କେନ୍ଦ୍ରର
 ଗ୍ରେହମ ଯୋଡ଼ାଏ ଭୋଷ ବସାଇବା ଏବଂ
 ଚାହିଁ ସାଧାଯାଏରେ ୨୦୦ ବନ୍ଦୁକ ନିୟୁତ ଦେ-
 ବାର ଅଦେଶ ଦେଲେ । ୧୯୦୦ ଗଜ ଦୁରରୁ
 ଭୋଷ ଫଏର ଦେବାର ଅରମ୍ଭ ଦେଲ ଏବଂ
 ବସ୍ତାନ ଉତ୍ଥାପ ଓ ବସ୍ତାନ କାରକେଲ ରାଉର
 ଓ ଦକ୍ଷିଣ ଦୁଇ ଦେଲ ଅଗ୍ରସର ଦୋଇ ଗଜ
 ମଧ୍ୟରେ ଯାଇ ପଡ଼ିଲେ ଏବଂ ଚାହିଁ ରାଉର
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁକ ଲାଗିଗଲା । ଗଜୁ ପକ୍ଷର ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ
 ସୈନ୍ୟ ଦାଣ ଶାଲଲେ ଓ ସେତୁମାନେ ଯଲା-
 ଲଲେ ସେମାନେ ଗୋଡ଼ପୁଅରକ ଦାଉରେ
 ମଗ୍‌ପଡ଼ିଲେ । ଗଜୁର ଦୁଇଜଣ ସରଦାର ବଦ
 ଦେଲେ ଏବଂ ଗୋଡ଼ପୁଅରକ ଦାଉରେ ଏଣେ
 ତେଣେ ସେତେ ମନେ ରାହାଛୁଡ଼ା ୧୨୮
 ସିଂହାଣ୍ଡ ମଗ୍‌ପଡ଼ିଥିବାର ଗୋବର । ଇଂରାଜିକ
 ପକ୍ଷରୁ ବସ୍ତାନ ଉତ୍ଥାପ ବସ୍ତାନକାରକେଲ ଓ
 ଲେଫ୍‌ଟନାଣ୍ଟ କର୍ମ ସରୁରର ଅପାତ ପାଇ ଅଛନ୍ତି
 ଏବଂ ଲେଫ୍‌ଟନାଣ୍ଟ ଗ୍ରାଣ୍ଡ ମଧ୍ୟ ଅଦେଶ ଦୋଇ
 ଅଛନ୍ତି । ମାଡ଼ି ଏମାନେ ସମସ୍ତେ ଦଲ ଅଛନ୍ତି ।
 ଜମାଦାର ବରୁଣ ଏବଂ ଜଣେ ସିଂହାଣ୍ଡ ଦଳ
 ଦୋଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସୁବେଦାର ମେଜର
 ଦଲପତ ଗୁରୁଜ ଜମାଦାର ସରକଳ ନଗର
 ଜାଣି ଜଣେ ଦୁଇଦାର ଏବଂ ଇନ୍‌ଜିନି
 ସିଂହାଣ୍ଡ ଅଦେଶ ଦୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏହି ସୁକରେ ଦାଉରୀର ସମାପ୍ତ
 ଫାଇ ମଣିପୁର ଗଜା ଜଗୁଲର ଅଗା ନ
 ଦେଖି ପଲ୍ଲୀୟୁକ କଲେ ।

ମାଉନର ଇତ୍ୟାଦି ସଂଖ୍ୟାର ଫଳ ।
 ମାଉନର ସଂଖ୍ୟା—ଗଜବର୍ଷ କ ୧୧ ଶ
 ପଞ୍ଚମସୀର୍ଷମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀରେ କ ୭ ଶ,
 ୨ୟରେ କ ୧୭ ଶ ଏବଂ ୩ୟରେ କ ୨୭ ଶ
 ଶାଏ କ ୨୦ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଦୋଇଥିଲେ । ଏ

ବର୍ଷ କ ୧୦୭ ଶ ପଞ୍ଚମସୀର୍ଷମଧ୍ୟରୁ ୧୨-
 ଶ୍ରେଣୀରେ କ ୧୨ ଶ, ୨ୟରେ କ ୨୫ ଶ,
 ଏବଂ ୩ୟରେ କ ୩୦ ଶ ଗାଏ କ ୨୭ ଶ
 ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଦୋଇଥିଲେ । ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ଓ
 ପାରଦର୍ଶିତାମଧ୍ୟରେ ଗଜବର୍ଷଠାରୁ ଏ ବର୍ଷର
 ଫଳ ଉତ୍ତମ ଦୋଇଥିଲେ । ଗଜବର୍ଷ ମଧୁରକେ
 ସଂଖ୍ୟାକ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିଥିଲ ଏ ବର୍ଷ
 କଟକର ମଡେଲସ୍କୁଲର ଜଣେ ସୁସଲମାନସନ
 ପ୍ରଥମ ଦୋଇଥିଲେ । ଗଜବର୍ଷ ପଞ୍ଚ ଜଣା
 ଶୋରଧା ୨ୟ ଦୋଇଥିଲ ଏ ବର୍ଷ ବାଲେ-
 ଷରର କୁକୁରସ୍କୁଲ ୨ୟ ଦୋଇଥିଲେ । ପ୍ରଥମ-
 ଶ୍ରେଣୀରେ ପାଗ କରିଥିବା କ ୧୨ ଶ କଟକ,
 ପୁରୀ, ବାଲେଶ୍ଵର ଓ ଗଞ୍ଜକାବରେ ସମାନ
 ଅଂଶରେ ବାଣ୍ଟି ଯାଇଅଛନ୍ତି । ଏ ବର୍ଷରେ
 ମୋଗଲଦଳ ସଙ୍ଗେ ଗଞ୍ଜକାବ ସର ଦେବାରୁ
 ଗଞ୍ଜକାବର ଟେକ ଅଧିକ ଦେଇଅଛି । ସମସ୍ତକା
 ଯେଉଁ କ ୨୦ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ଚାହିଁ-
 ମଧ୍ୟରୁ କଟକ ଜଣା କ ୩୭ ପୁରୀର କଟକ
 ବାଲେଶ୍ଵରର କ ୧୪ ଶ ଏବଂ ଗଞ୍ଜକାବର
 କ ୧୧ ଶ ଅଛନ୍ତି । ଗଞ୍ଜକାବମଧ୍ୟରେ ଚେକା-
 ନାଳ ପ୍ରଥମ ଦୋଇଥିଲେ । ଲେକସଂଖ୍ୟା ତୁଲ-
 ନାରେ ପୁରୀର ଫଳ ଏ ବର୍ଷ ନିକୃଷ୍ଟ ବୋଲି-
 ବାଲୁ ଦେବ ।

ଗଜବର୍ଷ ଏ ପଞ୍ଚମସୀରେ ଗୋଟିଏ ବାଳକା
 ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଦୋଇଥିଲ ଏଥର ରାହା ଦୋଇ
 ନାହିଁ ।

ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣକୂଳରପଞ୍ଚମସୀ—ଗଜବର୍ଷ କ ୨୧୫
 ଶ ପଞ୍ଚମସୀର୍ଷମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀରେ କ ୧୧ ଶ
 ଶ ୨ୟରେ କ ୩୩ ଶ ଏବଂ ୩ୟରେ କ ୪୨ ଶ,
 ଶ ଗାଏ କ ୧୫୧ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଦୋଇଥିଲେ ।
 ଏ ବର୍ଷ କ ୨୭୧ ଶ ପଞ୍ଚମସୀର୍ଷମଧ୍ୟରୁ ୧୨,
 ଶ୍ରେଣୀରେ କ ୩୭ ଶ, ୨ୟରେ କ ୨୭ ଶ
 ଏବଂ ୩ୟରେ କ ୨୫ ଶ ଗାଏ କ ୧୨୮ ଶ
 ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ ଦେଶାଧୀଏ
 ସେ ସଂଖ୍ୟା ଅନୁପ ଉରେ ଉତ୍ତମ ବର୍ଷର ଫଳ
 ପ୍ରାୟ ସମାନ ଦେଲେଦିଁ ଗୋବ୍ୟତାରେ ଏ
 ବର୍ଷର ଫଳ ଉତ୍ତମ ଦୋଇଥିଲ ଏବଂ ଗଜବର୍ଷ-
 ଠାରୁ ଏ ବର୍ଷ ପଞ୍ଚମସୀର୍ଷ ଓ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣସଂଖ୍ୟା
 ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ଦେବାରୁ ଏ ବର୍ଷର ଫଳକୁ
 ପ୍ରୀତିକର ବୋଲିବାକୁ ଦେବ ।

ମୋଟରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଦେବା କ ୧୭ ଶସଂଖ୍ୟ
 ମଧ୍ୟରୁ କଟକଜଣା କ ୨୫ ଶ ପୁରୀର କ ୩୮
 ଶ ବାଲେଶ୍ଵରର କ ୪୧ ଶ ଏବଂ ଗଞ୍ଜକା-

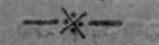
ବର କ ୩୦ ଶ ଅଛନ୍ତି ଗଜବର୍ଷ କଟକଜଣା
 ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର ପ୍ରଥମ ଦୋଇଥିଲ ଏ ବର୍ଷ ସେହି
 ଜଣାର ଫିମେଲ ଅର୍ଦ୍ଧନେକର ଜଣେ ଶ୍ରଦ୍ଧା
 ଅନୁପୂର୍ଣ୍ଣା ଦାସ ପ୍ରଥମ ଦୋଇଥିଲେ । ପୁରୀର
 ଚିଶାବିହାରୀ ଏଥର ଦ୍ଵିତୀୟ ଦୋଇଥିଲ ଏବଂ
 ବାଲେଶ୍ଵର ଅନେକ ପଞ୍ଚମ ଦେଇ ଯାଇଅଛି
 ଅର୍ଥାତ୍ ୧ମଶ୍ରେଣୀର କ ୨୦ ମର ପୁରୀ ଏ
 ଜଣାର ବାବୁର ନାମ ନାହିଁ । ଗଞ୍ଜକାବମ-
 ଧ୍ୟରେ ଲଳଗିର ଏଥର ପ୍ରଥମ ଦୋଇଥିଲ ।
 ଏଥର ପଞ୍ଚମସୀର୍ଷ ଫଳକୁ ସ୍ଵାସିତାର ଉତ୍ତମ
 ସଂଖ୍ୟା ଜଣା ଯାଇଅଛି । ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀରେ
 ପାଗ କରିଥିବା କ ୩୭ ଶ ମଧ୍ୟରୁ କ ୨ ଶ
 ବାଳକା ଅଛନ୍ତି । ବାଳକାସୁଲମଧ୍ୟରେ ଏ
 ନଗରର ଫିମେଲ ଅର୍ଦ୍ଧନେକ ୧୨ ବୁଦ୍ଧନ-
 ଚୌକ ନୃସିଂହ ଏବଂ ରେବକନ୍ଧା ବାଳକାସୁଲ
 ୩ୟ ଦୋଇଥିଲେ ।

ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଲମେଷ ପଞ୍ଚମସୀ—ଗଜବର୍ଷ ୧୨
 ଶ୍ରେଣୀରେ କ ୨୪ ଶ, ୨ୟରେ କ ୧୩୧ ଶ
 ଏବଂ ୩ୟରେ କ ୧୨ ଶ ଗାଏ କ ୩୨୩ ଶ
 ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଦୋଇଥିଲେ ଏବର୍ଷ କ ୨୨୫ ଶ ପ-
 ଞ୍ଚମସୀର୍ଷମଧ୍ୟରୁ ୧୨ ଶ୍ରେଣୀରେ କ ୧୦୫ ଶ
 ୨ୟରେ କ ୧୨୩ ଶ ଏବଂ ୩ୟରେ କ ୧୨
 ଶ କ ୪୦୨ ଶ ପାଗ କରିଅଛନ୍ତି । ପୁରୀର
 ଏ ବର୍ଷର ଫଳ ଗଜବର୍ଷଠାରୁ ଅନେକ ଉତ୍ତମ
 ଦୋଇଥିଲ ଗଜବର୍ଷ ପ୍ରଥମ ସୁରସ୍ତାନ ବାଳକା-
 ମାନେ ଅଧିକାର କରିଥିଲେ ଏ ବର୍ଷ ପ୍ରଥମ
 ଦଶମସୀ ବାଳକାମାନଙ୍କର ଏବଂ ଚାହିଁ ମଧ୍ୟରେ
 ଏ ନଗରର ଗଞ୍ଜମନର ସୁର ସଂଖ୍ୟା
 ଦୋଇଥିଲେ । ଗଜବର୍ଷ ମୋଟରେ କ ୩୧ ଶ
 ବାଳକା ଏବଂ ଚାହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ୧୨ ଶ୍ରେଣୀରେ
 କ ୨୩ ଶ ପାଗ କରିଥିଲେ ଏ ବର୍ଷ ଏକା
 ୧୨ ଶ୍ରେଣୀରେ କ ୨୫ ଶ ଅଛନ୍ତି ।

- ୧୮୧୧ ଥାଇ ନିମିତ୍ତ ଓଡ଼ିଶା ବରାଗରେ ।
- ବୁଦ୍ଧି ପାଇଥିବା ଶୁକ୍ରମାନଙ୍କର ନାମ ।
- ମାଉନର ଦୁଇ ।
- ଜଣା କଟକ ।
- ୧ ନିମିତ୍ତ ଦୁଇ କଟକ ମଡେଲସ୍କୁଲ
- ୨ ମଧୁସୁଦନ ସାର ବାପଟସ୍କୁ କେନ୍ଦ୍ରର
- ୩ ଅନୁକୂଳ ବାଲୁରୀ ସଙ୍ଗର
- ଜଣା ପୁରୀ ।
- ୧ ଗୁଗବତ ମହାନ୍ତି ଶୋରଧା

- ୧ ସଦାନନ୍ଦ ନନ୍ଦ ନିମାପତ୍ରା
- ୧ ଗଙ୍ଗାନାଗପୁତ୍ର ଦତ୍ତ ବାରବାଟି
- ୨ ଭରତଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ ଭକ୍ତୋତ୍ତମ ସୁବିଲ
- ୩ ଭୃଗୁକାନ୍ତର ବୃତ୍ତ ।
- ୪ ଜିଲ୍ଲା କଟକ ।
- ୧ ଅନୁପମ୍ନା ଦାସ ଫିମେଲ ଅର୍ପାନେକ
- ୨ ମଦନମୋହନ ପଟ୍ଟନାୟକ ଚର୍ଚ୍ଚିକା
- ୩ ପ୍ରିୟମତୀ ସାହୁ ଗୁନକାର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବାଳିକା-
- ୪ କ୍ରିଲେଚନ କର ମଦାସି ଦସ୍ତର
- ୫ ଜିଲ୍ଲା ପୁସ୍ତକ ।
- ୧ ବଲଭଦ୍ର ମିଶ୍ର ବିଶ୍ଵନାଥପୁର
- ୨ ସତ୍ୟବାଦୀ ନାୟକ ନିମାପତ୍ରା
- ୩ ଗୋପାଳ ମାହାପାତ୍ର ସାରଳାଚରଣ ଦସ୍ତର
- ୪ ଜିଲ୍ଲା ବାଲେଶ୍ଵର ।
- ୧ ନାଗପୁତ୍ର ପ୍ରସାଦ ଦାସ ବାଗୁରୁର
- ୨ ଅନନ୍ତପ୍ରସାଦ ଦାସ ଗୁପ୍ତ ବାରବାଟି
- ୩ ଗୁଣବନ୍ଦପରଶ ଦାସ ବାଲେଶ୍ଵର ମିଶନ
- ୪ ଗଜକାନ୍ତ ।

- ନମ୍ବର ବାଳକର ନାମ ସ୍କୁଲର ନାମ
- ୧ ମାଳମଣି ସିଂହ ମାଳଗିରି
- ୨ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ଦଶପଲ୍ଲୀ
- ୩ ଶର କ୍ରିପାଳୀ ନୟାଗଡ଼
- ୪ ଶତ୍ରୁଘ୍ନ ସାହୁ ବିଶିଷ୍ଟା
- ୫ ଲୋକନାଥ ସତ୍ତ୍ଵନାୟକ ବଡ଼ାମା

ଅସରପ୍ରଭମେଷା

ଜିଲ୍ଲା କଟକ ।

- ୧ ସରଳା ମାହାନ୍ତି ଗଙ୍ଗାମନ୍ଦର ବାଳିକା-
- ୨ ମୁକ୍ତା ଓଝା ଶୋଲାସାହି
- ୩ ଅର୍ଚ୍ଚବନ୍ଧୁ ମହାନ୍ତି ଦେଉଳ
- ୪ କମଳାଦେବୀ ରେଭନ୍ସା ବାଳିକା-
- ୫ ରଘୁନାଥ ମହାନ୍ତି ଦୋହଳୀ
- ୬ କୃପାସିନ୍ଧୁ ଗୁର୍ତ୍ତ ମାନସି ଦୁଇଟଣା
- ୭ ଦୈତ୍ୟାଚର ନନ୍ଦ କପିଳପ୍ରସାଦ
- ୮ ବାଳାମୂର୍ତ୍ତି ମହାନ୍ତି ଗିରିଜୋ
- ୯ ଚୈତନ୍ୟଚରଣ ମହାନ୍ତି କଣାସ
- ୧୦ ଧର୍ମ ମହାନ୍ତି ମୁକୁନ୍ଦଦାସପୁର

ଜିଲ୍ଲା ବାଲେଶ୍ଵର ।

- ୧ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ବେହେରା ବାଲେଶ୍ଵର ମିଶନ-
- ୨ ସଦରଘ ଦାସୀ ପରମେଷ୍ଠୀଟ
- ୩ ବିପିନବେହେରା ଦୋଷ ନୁଆପାସ
- ୪ ସେକ ନାଜର ଗୁଜବରତ୍ତା
- ୫ ଗଜକାନ୍ତ ।
- ୧ ମଣିଚରଣ ବିଶ୍ଵାଳ ଭୃଗୁପୁର
- ୨ କୁଞ୍ଜବରଣ ଦାସ ଗୁନପୁର
- ୩ ସବେଶ୍ଵର ସାସମଲ ଗୁଣୋଳ
- ୪ ଫୁଲମଣି ପଧାନ ଡେଙ୍କାନାଳ-
- ୫ ବିଭୁର ବେହେରା ଗୋପାଳପ୍ରସାଦ
- ୬ ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ଦ୍ଵିବେଦୀ ଷୋକଟଣା
- ୭ କ୍ରିଲେଚନ ପଣ୍ଡା ବୈଦସ୍ତର
- ୮ କୁଞ୍ଜବରଣ ନାୟକ ଗୋପାଳାଥପୁର
- ୯ କଟକ } ଅର, ଏନ, ଗୁପ୍ତ
- ୧୦ } ଡ଼ିଗ୍ରୀସ୍କୁଲ ସମୂହର
- ୧୧ } ଜିଲ୍ଲା ଇନସ୍ପେକ୍ଟର

ସନ ୧୮୯୧-୯୨ ଓ ୧୮୯୨-୯୩ ସାଲର ମଧ୍ୟମ ଛତ୍ରଦୁଇ ପରୀକ୍ଷାର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ।
 ଓଡ଼ିଆ ଗଦ୍ୟ ।—ଏମ, ଗୁର୍ତ୍ତ ପ୍ରବନ୍ଧମାଳା (ପୁରୁଷଭାବ ଓ ନାରୀଭାବ, ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଓ ରୂପ ଏବଂ ମାନବ ଜାତିର ଭବିଷ୍ୟ ଏହି) ବିଶିଷ୍ଟ ଗ୍ରନ୍ଥ ।
 ଓଡ଼ିଆ ପଦ୍ୟ ।—ଅର, ଏନ, ଗୁପ୍ତ ଓ ଏମ, ଏସ, ଗୁର୍ତ୍ତ କବିତାବଳୀ ୨ୟ ଭାଗ ।

ଓଡ଼ିଆ ବ୍ୟାକରଣ ।—ନିମାଇବସ୍ତର ଉଚ୍ଚାନ୍ତର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣୀତ ସର୍ବସାରବ୍ୟାକରଣ ଭବିଷ୍ୟତ, (ଶେଷ ଅକ୍ଷର ଗ୍ରନ୍ଥ)
 ଓଡ଼ିଆ ରଚନା ।—ଅର, ଏନ, ଗୁପ୍ତ ପ୍ରଣୀତ ଭୂଲ ରଚନା ।
 ଭୂର୍ତ୍ତ ଗଦ୍ୟ ଓ ପଦ୍ୟ ।—(ଲେକକ ମୁସଲମାନ ପଞ୍ଚମାଥୀମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ, ଓଡ଼ିଆ ବଦଳରେ) ଏମ, ଦସେନ ଅଲଙ୍କ କୁଆଟି ଫଏ ସଲ; ଏମ, ସର ମଲକ ଇନ୍ଦ୍ରପଦ ନୟାବ ।

ଭୂର୍ତ୍ତ ବ୍ୟାକରଣ ।—କାଏଦା ଭୂର୍ତ୍ତ ପୁସ୍ତକ ଓଡ଼ିଆ ଭବିଷ୍ୟ ।—ବାଲଚେର ଗୁଜାବ ପ୍ରଣୀତ ସମସ୍ତ ଗୁରୁଭବିଷୟ ।
 ଓଡ଼ିଆ ଭୂଗୋଳ ।—(ସାଧାରଣ) ଏସ, ଏନ, ଗୁପ୍ତ ଭୂଗୋଳପାଠ ।
 ଏକନ ।—[ପ୍ରାକୃତକ] ରଘୁନାଥ-ସିଂହ ପ୍ରଣୀତ ପ୍ରାକୃତକ ଭୂଗୋଳପାଠ ।
 କ୍ଷେତ୍ରଭର ।—ମଧ୍ୟମ ଶ୍ରେଣୀର ବଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ନିମନ୍ତେ ନିଦଖୁ କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରଭର ପ୍ରଥମକାଣ୍ଡ ଅଭିରକ୍ତ ସହଜ ।
 ଗଣିତ ।—ଉପେଷ୍ଠକ ବସଙ୍କ ୧ମ ଓ ୨ୟ ଭାଗ ପାଟାଗଣିତ ।
 କ୍ଷେତ୍ରପରମାଣ ।—ଉପେଷ୍ଠକ ବସଙ୍କ ପ୍ରଣୀତ ଭୂଲ ପରମିତି [ପ୍ରଥମ ନ ଅଧ୍ୟାୟ] ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ବିଷୟକ ।—ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ପ୍ରଣୀତ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟସାଧକ ।
 ସଦାର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନ ।—ଯୋଗେଷ୍ଠକ ଗୁପ୍ତ ସରଳ ସଦାର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନ, ୨ୟ ସର୍ବ-ରଣ, [ପ୍ରଥମ ଗୁରୁଆୟ] ଭୂଇଁ ଦବଦ୍ୟା ।—ଡାକ୍ତର ଶୁ ବାଟିଆଦେବଙ୍କ ଭୂଇଁ ଦବଦ୍ୟା ପ୍ରଥମକଣ୍ଠଅଧ୍ୟାୟ ବିଶେଷ କ୍ରମାବଳୀ ।—ସରସାଥୀମାନେ ସଦାର୍ଥ-ବିଜ୍ଞାନ ବା ଭୂଇଁ ଦବଦ୍ୟା ପଞ୍ଚମା ନିମନ୍ତେ ବାହୁ ନେଇ ପାରିବେ ।

କଲିକତା } ଏ, କ୍ରମ,
 ୧୯୩୧ } ସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷାବଳୀ
 ନାଲରେକ୍ତର ।
 —୦*୦—

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଏକର୍ଷ ଅମ୍ବ ଗାଡ଼ବା ବଡ଼ ପଞ୍ଚମେ । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ଵପ୍ନ ସମ୍ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ନାହିଁ । ନାଲରେକ୍ତର ନିଃସଂସାର ବଡ଼ ମିତ୍ର ମତ୍ତ ସ୍ଵପ୍ନ ହୁଏ ।
 ବଲିକତା-ନେକେଟି ।
 କାହୁ ବସନ୍ତ ବାହୁନୀ ବଡ଼କର ଶ୍ରେଣୀର ସମ୍ପ୍ରଦେଶ ସ୍ଵାଦ ପଦରେ ନିପୁଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ନମ୍ବରଣର ପଞ୍ଚମ ସ୍ଵପ୍ନ ସ୍ଵପ୍ନର ସ୍ଵପ୍ନର ସ୍ଵପ୍ନର ପଞ୍ଚମେ ନାବ୍ୟ ପଞ୍ଚମେ ନାବ୍ୟ ହୋଇଥିବାରୁ ବାକ୍ୟଗର୍ଭ ଉପାସ ଗ୍ରାସ ହୋଇଅଛି ଏମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷକ ଗୋପାଳାଥ ମିଶ୍ର ଅଛନ୍ତି ।
 ଲେକକ ମହାପାତ୍ର ପଣ୍ଡା ପ୍ରମାଣରଥ ପଣ୍ଡା ଦସେର ଶର୍ମା

ଉତ୍କଳମାନଙ୍କର ସାମ୍ବଲକ ପୁରୁଷାର ବିଭରଣ ହୋଇଥିଲା, ସୁଲଗୁଡ଼ି ସୁସଜ୍ଜିତ ହେଲା ପର ସେକେଟିଂ ମହୋଦୟ ସଭା ମଧ୍ୟସ୍ଥ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତେ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଲିଭିବୋଧୀୟାନୁ ଓ ମେମ୍ବରଗଣ କ୍ରମେ ସ୍ୱସ୍ଥ ଆସନରେ ଅର୍ଥୀନ ହେଲେ, କିଛିକ୍ଷଣ ଉତ୍କଳ ପ୍ରାୟ ଦୁଇଶତ ଦର୍ଶକ; ମୁକ୍ତାର ଅମଲ ଏବଂ ସେକେଟିଂକ ସମ୍ବଳରେ ଏକତାନ ମନରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ କି- ବାଣୀ ଶୁଣି କଲେ, ଯଥା ।—

“ଆନନ୍ଦରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଳ ନଗର ବିଦ୍ୟାମନ୍ଦିର ।
 ଆନନ୍ଦ ଗୋଳଚନ୍ଦ୍ର ଉଠୁଛନ୍ତେ ବାରମାର ।
 କି ସୁବୋଧ କି ନିବୋଧ ପାସୋର ବିଷୟବାଦ
 ମାତିଛନ୍ତି ସୁ ଶିକ୍ଷାରେ ଶ୍ରୀମତୀ ସୁଗାହଙ୍କାର ।
 ସୁବେଶେ ବାଳକଗଣ ହୋଇଣ ସାନନମନ
 ପ୍ରାଇଲ୍ ପାଇବା ଅଶାରେ ଚଞ୍ଚଳମତି ଅସ୍ଥିର ॥
 ଅଳ ଆମ୍ଭ ସେକେଟିଂ ସଭାସନେ ବିଜେ କରି
 ଦେଉଛନ୍ତି ଉତ୍କଳକୁ ବେଶ୍ଟି କି ସର୍ବ ମେମ୍ବର ॥
 ବାଳ ବୁଦ୍ଧ ଯୁବା ମିଳି ସଙ୍ଗେ ଦେଇ କରତାଳ
 ଆନନ୍ଦ ରସକୁ ଛାଳି କରୁଅ ଛୁପି ଅନ୍ତର ॥”

ଏ ଉତ୍କଳ ଆଶାଉତ୍ସୁକ, ଉତ୍କଳ କାମୋଦୀ, ଶୁକ୍ଳର ଓ ବସନ୍ତ ରାଗରେ ଆହୁର ଛଟି ଗାନ ହେଲା ପର ଇଂରାଜୀକବିତା ଦୁଇଗୋଟି ପାଠ ହୋଇଥିଲା ଚନ୍ଦନେ ଅନନ୍ଦପୁରଜି କରତାଳ ଥିକ ହେଲା, ସେକେଟିଂ ମହୋଦୟ ସ୍ୱ ସ୍ୱ- ପରେ ଉପସ୍ଥଳ ପ୍ରାଇକମାନ ବିଭରଣ କଲେ, ପ୍ରମଥୁର କଣ୍ଠରେ ଗାନ କରୁଥିବା ବାଳକମାନଙ୍କୁ ଉତ୍କଳପୁରଜି ଅଭିଭକ୍ତ ପୁରୁଷାର ବିଭରଣ ମଧ୍ୟ ହେଲା ପର ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ସେକେଟିଂ ସ୍ୱ- ଉତ୍କଳନ ଅଧିକାର ସାହେବ ମହୋଦୟ ଉତ୍କଳ- ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଉଚ୍ଚେଷ୍ଠରେ ପ୍ରାଣପୂର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍କଳଦର୍ଶକ ବିଦ୍ୟାଳୟର ପୂର୍ବପର ଅବସ୍ଥା କଥନାନ୍ତର ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଉତ୍କଳ ସମ୍ପଦେ କେତେକ ବକ୍ତୃତା ଦେଇଥିଲେ ଶ୍ରୀକପର ଆନନ୍ଦପୁରଜି କର- ତାଳଥିଲେ ବିଦ୍ୟାମନ୍ଦିର ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲା, କିୟତ- ସଣ ପରେ ସଭା ଭଙ୍ଗ ହୋଇ ସୁଲଗୁ ମାରବ- ଶବ୍ଦ ଅବଲମ୍ବନ କଲ ।

ବିଶେଷତଃ ଶାନର ପୂର୍ବ ସମୟରେ ସୁଲ- ସମ୍ପଦୀୟ ବାସିକ ରୂପେଟ ସର୍ବ ସମକ୍ଷରେ ହେଉମାନ୍ୟରବଦ୍ୱାରା ପଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଅଳମତି ବିସ୍ତରେଣ ।

୧୮୯୧ }
 ଖୋରସା ସୁଲ } ବିଷୟ
 ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଶର୍ମା ।

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି ।

ବାବୁ ବଳଦେବ ସାହୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ	ଟ ୩୯
“ ଉତ୍କଳମଣି ମହାଶୟ ବସନ୍ତେନ	ଟ ୩୯
“ ଦ୍ୱାରକାମାଧ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ମା କଟକ	ଟ ୧୯
“ ଦୁରସାହୁ ବଦୈବକାର	ଟ ୩୯
“ ଓଡ଼ିଶାବନ୍ଦୁର କମିଶ୍ନର	ଟ ୩୯
“ କଟକର ବଲେକ୍ସର	ଟ ୩୯
“ ସାଜପୁରର ସର୍ବଜ୍ଞରାଜ ମାଲ ଅଧିକାର	ଟ ୩୯
“ ଦେଲୁପଡ଼ାର	ଟ ୩୯
“ ଜମାଇବରଣ ମିତ୍ର କଟକ	ଟ ୧୯
“ ଦାମୋଦର ସହସ୍ର	ଟ ୧୯
“ ମଦନମୋହନ ସିଂହ ଛତ୍ରପୁର	ଟ ୩୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

NOTICE.

Wanted an Accountant and Clerk on a salary of Rs 25 per month for the office of the Manager of Pal-Lahara. None need apply who is not an under graduate of the Calcutta University and has no official experience in keeping accounts and correspondence.

Applications with testimonials will be received by the undersigned up to the end of the Current Month.
 Pal-Lahara } Gour Chandra Sen
 3-5-91 } Offg. Manager.

NOTICE.

Wanted a Graduate Head Master for the Jajpur Entrance School on Rs. 55 a month. Apply to the undersigned on or before the 15th of May next.

JAJPUR } RAJANI NATH GHOSE
 15-4-91 } Munsif of Jajpur and
 Vice-President of the
 School, the District
 of Cuttack.

ଅଳ ସୁଲ ହ ମୂଲ୍ୟ ।
 ଅଧିକାରୀ ଶର୍ମା
 ବା
 ନାଟକଗୀତ ।

ଏହି ପୁସ୍ତିକାରେ ସୁଲଲ ଉତ୍କଳସୁର ଓ ଅଧିକାରୀ କଳା ଓ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନୀୟର ଅନୁ- ବରଣରେ ରଚିତ ନୂତନ ପ୍ରକାର ସଙ୍ଗୀତମାନ

ସମ୍ପର୍କ ହୋଇଅଛି । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ
 ପତ୍ରିକାୟତ୍ରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।
 ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୯ ଦୁଇଅଣା ମାତ୍ର ।
 କଟକ } ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ସିଂହ
 ୨୮୧୫୧ } ପ୍ରକାଶକ ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତିକା ।

ବ ନ ବା ନା ନା ଟ କ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପତ୍ରିକାୟତ୍ରେ ବିକ୍ର- ଯାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଖଣ୍ଡକୁ ଟ ୦ ୯ ବାଲଅଣା ମାତ୍ର । ମୋହସଲ ସକାଶେ ଡାକ- ମାଗଲ ଟ ୦୯ ୨ ଲାଗିବ ।

ମେସୁରୋଗ ।

ଘାଟମାଲରେ ସମସ୍ତ ଜ୍ଞାନା ଯଦ୍ୱାରା ବିଦ୍- ଶ୍ଚି ହେବ । ଦୁଇମି ପ୍ରମେଦବ୍ୟାଧି ସେହିମାତ୍ର ଅନୁମତ କରୁଅଛି ସେମାନଙ୍କର ଚିକିତ୍ସା ଗୌ- ଶକରବାର ଉଚିତ ନୁହେଁ ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ- ସକାଶେ ଜୀବନର ମାୟା ପରିତ୍ୟାଗ କରୁନୁହେଁ । ଏହି ଔଷଧ ଯଥାଶକ୍ତିରେ ଏକପ୍ରକାର ସେବା କଲେ ନୂତନ ରୋଗ ଏବଂ ଚିକିତ୍ସା ସ୍ୱର ସପ୍ତା ବିରେ ପୁରୁଷକରୋଗ ଅବସ୍ୟ ଅପେକ୍ଷ୍ୟ ହେବା ସେହିମାନେ ଅପେକ୍ଷ୍ୟ ନ ହେବେ ନିଷ୍ଠସ୍ୱ ବିଶ୍ୱାସ ଏ ବ୍ୟାଧି ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସଙ୍ଗୀ ହୋଇ ଜୀବନର ଶେଷସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ । ଶରୀର ଦୁର୍ବଳତାରେ ପରଶକ ନ ହେଲେ ଅଳ୍ପ ଦିବ ଚାହିଁ ଅଲେକ ରୋଗୀ ଅପେକ୍ଷ୍ୟ ଲଭ କର ପ୍ରସଂସାପତ୍ରିମାନ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ ଅନୁମତରେ ପୁସ୍ତିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ କଲିକତା ଅପେକ୍ଷାହୋଇ ନମ୍ବର ବକଳରେ ସ, ଦେ, ବଜ କମ୍ପାନୀରେ ଏବଂ କଟକ ଦରଘାବଜାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତିକାୟତ୍ରେ ଏହି ଔଷଧ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକଅ- ଣକ ୫୨୫ ଟା । ପୁରୀ ଓ ଡାକଖଣୀ ପୁଅକ

Watches! Clocks! Time pieces!
 Repaired by an efficient workman
 the premises of the Cuttack Printing
 Company. Charge moderate.

ଘଡ଼ିମରମତି ।

ନାନାପ୍ରକାର ଶ୍ରେଣି ବଡ଼ ଶୁଭ୍ୟଗଢ଼ି ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ମସଲ ହେବା ଓ ଯଥା ସମ- ସ୍ତରେ ପାୟୁଯିବାର ଭଲ ବନୋବସ୍ତ ଏ ଭରଣରେ ନ ଥିବାରୁ ଅପ୍ରେ ଘଡ଼ି ମରମତକୁ କାର୍ଯ୍ୟାର୍ଥେ ବିକ୍ରୟଅଛି । ଯାହାକର ଦରକାର

ଏଥିରୁ ବୋଧ ହୁଅଇ ଯେ ଜାବାଧାୟକା ବିଜ୍ଞାନର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।

ଗଣ ପଣାସଂହାରୀ ଦଳ ଚାଡ଼ିଲେଣିର ସମ୍ଭାଷଣମାନଙ୍କ ସହଜ ଶ୍ରୀଷ୍ଟିପୁନ ଗାନ୍ଧି ଏବଂ ପୁଲିସର ବିବାଦ ହୋଇଥିଲା । ସମ୍ଭାଷଣମାନେ ପାଟୁଆ ସାଜ ବାହାରବା କାଳରେ ଯାହା-ମଧ୍ୟରେ ସାମ୍ପ୍ରମାନେ ଶ୍ରୀଷ୍ଟିଧର୍ମର ଉପଦେଶ ଦେଉଥିବାରୁ ହିନ୍ଦୁମାନେ ବରଜ ହୋଇ ଗୋଦମାଳ କଲେ ଏବଂ ତହିଁରୁ ଦଙ୍ଗା ହେଉଣାମା ଜାଣି ଦେବାରୁ ପୁଲିସ ଅନେକ ସମ୍ଭାଷଣି ଧର ଚାଲିଲେ ଦେଉଥିଲେ । ଏଥିରେ ଦୁଇନମ୍ବର ମୋକଦ୍ଦମା ଦାଏର ହେଲା । ତେପୁଟା ମାକିଷ୍ଟେଟଙ୍କ ବିଚାରରେ ସମସ୍ତ ଅସୀମା ଦେବଶୂର ଖଣ୍ଡ ସାଇଥିଲେ । ହିନ୍ଦୁରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା ଯେ ଶ୍ରୀଷ୍ଟିପୁନ ପ୍ରଗତିକ୍ରମମାନେ ହିନ୍ଦୁଙ୍କ ସାତାରେ ହିନ୍ଦୁ ଦେବ-ଦେବୀର ନିନ୍ଦା କରନ୍ତି ବୋଲି ଏପ୍ରକାର ଦୂର୍ବିଚିତା ହୁଅଇ । ସାମ୍ପ୍ରମାନେ ଯେତେବେଳେ ଲୋକେ ଯାତ୍ରା ପର୍ବରେ ଅପଣା ଧର୍ମସଂକ୍ରମଣେ ଉତ୍ତେଜିତ ହୋଇଥାନ୍ତି ତେବେବେଳେ ଚାହାଙ୍କୁ ଧର୍ମ କରୁଥିବେ ବହୁ କହୁବା ଚାହାଙ୍କୁ କରନ୍ତି କରୁବା ଭଲ ଅଛି ବହୁ କହୁଇ । ଧର୍ମପ୍ରଗତିକ୍ରମମାନଙ୍କର ଏବଂ ଧର୍ମସଂକ୍ରମଣେ ହିନ୍ଦୁ କରୁବା ଉଚିତ ।

ମସିହା ।

ମସିହାର ସୃଷ୍ଟି ଅଧିକାର କରି ଇଂରାଜ-ଗଣପୁମେଣ୍ଡ ସେଠାରେ ଦୁଇପଦ୍ମ ସୈନ୍ୟ ଏବଂ ଗୋ ୨ ଟା ଚୋର ରଖି ଅବଶିଷ୍ଟ ସେନା ସେଇ ଅଧିକାର ଅଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ତଦନୁସାରେ କେତେକ ସୈନ୍ୟ ସେଇ ଅଧିକାର ଅରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ଜେନରଲ କୋଲେଟ୍ଟ ଏଠାର ପ୍ରଧାନ କର୍ତ୍ତା ଏବଂ ମେଜର ମାକ୍‌କଲ ସୋଲ୍‌ହେଇଲ ଅଧିକାର ହୋଇଥିଲେ । ବୋଷି-ଲେକଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡ ଦେବାକାରଣ ଗୋଟିଏ ଅନୁ-ସକାଳସମୟ ନିସ୍ତୁ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ଟୋଙ୍ଗାଲ ଜେନରଲ ଛାଡ଼ା ଉଦ୍ଦି ବେହୁ ଧର୍ମ ପଡ଼ି ନାହିଁ । ଏ ବ୍ୟକ୍ତି ନିହାନ୍ତ ଦୂର ଓ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଧୂକାରୁ ଏହାଦ୍ୱାରା ବହୁ ଅନିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବାରୁ ଜଣାଯାଉ ନାହିଁ ଗଣ ମାମ ହା ୩୦ ରଖିଲେ ଜେନରଲ କୋଲେଟ୍ଟ ଗୋଷଣା ଦେଇଥିଲେ ଓ ବିଗ୍ରହ ସଜାର ସେ କୌଶଳ ପ୍ରକାଶକୁ

ଗୋଷଣା ପ୍ରଗତିକ୍ରମ ଦେବାର ଦ ୨ ନ ଉତ୍ତରୁ ଦୌଷପିଅସ୍ତାୟାୟୁଦିବ ସେ ବଧ ଅବା ଦ୍ୱାପାଲୁରକ ଦଣ୍ଡ ପାତ୍ର । ଓକିଲାଣାନାରୁ କୋଟି, ନଗଦ ଟଙ୍କା ଓ ଶ୍ରୀକ୍ଷୁରକ୍ୟାଦ ଦୁବ୍ୟମାନ ଯାହା ଲୁଟ ହୋଇଥିଲା ଚାହାସବୁ ଗାନ୍ଧି ସେଇ ଦେବାର ଅଦେଶ ଦେଇଥିଲା । ଏଥିମଧ୍ୟରୁ ଯାହା ପୁନଃ ପ୍ରାପ୍ତ ନ ଦେବ ଚାହା ପ୍ରାମାଣିକ୍ୟଠାରୁ ଅନ୍ୟାୟ ଦେବ । ଧଳାଚକ ମହାସଜା ଏବଂ ପୁରସ୍କୃତ ଅଥବା ସେନାପତିଙ୍କି ଧରବାକାରଣ ସୈନ୍ୟ ପ୍ରେରଣ ହୋଇଥିଲେ ମାତ୍ର ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନଙ୍କର ସକାଳ ମିଳ ନାହିଁ । ବଥୁର ହୁଅଇ ଯେ ଏମାନେ ପ୍ରଥମେ ସମସ୍ତେ ଏକତ୍ରେ ଥିଲେ କିନ୍ତୁ ପଛକୁ ଉନ୍ନତ ହୋଇଥିବାର ସମ୍ଭାବ ମିଳି-ଅଛି । ଅନୁମାନ ହୁଅଇ ମହାସଜା ଗାନ୍ଧି ଧର୍ମ-ପଡ଼ିବେ ନିତୁବା ଅନୁସମର୍ପଣ କରବେ କାରଣ ସେ ଲୁଚି ରହିବାର କଷ୍ଟ ବହୁରଦନ ଗୋଷ-କରବାକୁ ଇଚ୍ଛା ନ କର ବରଂ ବିଚାର ଦେବାକୁ ଭଲ ମନେ କରବେ । କିନ୍ତୁ ସେନା-ପତିର ସକାଳ ପାଇବା ବଡ଼ ସହଜ ନୁହଇ । ବଥୁର ହୁଅଇ ଯେ ଜଣେ ଚେଳଣୀ ଏବଂ କୌଶଳୀ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଦୋଷାଭିଜି-ତ ହେବା ପଡ଼ି । ଏମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଅତି ଦୂର ଭାବ ଅଛି ।

କେଉଁଠିର ଗୋଳମାଳ । କେଉଁଠିର ଅବମାନ ଚଳାଇ ପ୍ରକାମାନେ ବିଗ୍ରହ ଲୁଟିଗାଟି କରୁଥିବାର ସମ୍ଭାବ ଏ ନଗରରେ ଗଣ ସପ୍ରାଦରେ ଶୁଣାଶୁଣି ହୋଇଥିଲା କିନ୍ତୁ କୌଶଳୀ ଠିକ ସମ୍ଭାବ ଜଣା ନ ଯିବାରୁ ଅନୁମାନେ ଉପେକ୍ଷା କରୁଥିଲେ । ଏ ସମ୍ପ୍ରା-ଦରେ କେଉଁଠିରୁ ମାନେଇର ବାବୁ ପ୍ରଜ୍ଞାନ-ମୋବନ ସେନାପତି ଏବଂ ତହିଁ ପଛେ ସୁପ୍ତ ମହାସଜା ଏ ନଗରକୁ ଅଧିକ ଗଜଜାଳ ସୁପ୍ର-ଶୁଷ୍ଟ ସାହେବଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସାକ୍ଷାତ କରି ଦୂ-ରରେ ବାହାର ଦିଗକୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ପ୍ରକୃତରେ ଗୋଳମାଳ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ମହାସଜା ଲୁଗାପଟା ଓ ଖର୍ଚ୍ଚ ଇତ୍ୟାଦି ଶୁଦ୍ଧି କେବଳ ଦେବ ଦେବ ପଳାଇ ଅଧିକା ଭାବରେ ଏଠାକୁ ଅଧିକାରକୁ କାଣ୍ଡଟା ବହୁ ମୁଗୁର ବୋଲି ଜଣାଯାଉଥିଲା । ଏହି ଗୋଳମାଳର ପ୍ରକୃତ ବିଚାରଣ ଅନୁମାନେ ଅବଧି ଜାଣି-ବାକୁ ସମ୍ଭବ ହୋଇ ନାହିଁ କାରଣ ଚାହା କେହି ସ୍ୱପ୍ନରୂପେ ପ୍ରକାଶ କରବାକୁ ଅବଧି

ପ୍ରସ୍ତୁତ ନାହାନ୍ତି । ସେତେଦୂର ଶୁଣାଯାଇଥିଲା ଗହିଁର ମର୍ମ ଏହିକ କେଉଁଠିରୁ ଉତ୍ତରସା-ମାକୁ ଉନ୍ନତ ପ୍ରକାମାନେ ହିନ୍ଦୁଙ୍କୁ ନିନ୍ଦାକାର ଅପଣାଜାଣନ୍ତୁ ପ୍ରକାଶ ସହଜ ମିଶି ମେଳ କର କେଉଁଠିର ଏଲକାରେ ଲୁଟିପାଟ ଅରମ୍ଭ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ସକାଳର ଧାନଅମାରମାନ ଲୁଟି ହେଇ କମେ ଗଜଜାଳକୁ ଅପ୍ରସର ଦେଉଥିଲେ । ଏଥିପାଇଁ ସଜା ପ୍ରାଣହସ୍ତରେ ସରକାରଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବା ଆଶାରେ ଏଠା-କୁ ଅଧିକାର । କି ସକାଳେ ପ୍ରକାମାନେ ବିଗ୍ରହ ଲୁଟିଲେ ଚାହା ଅନୁମାନେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜାଣି ପାରୁ ନାହିଁ । କେହି କହୁଥିଲେ ବି ସିଂହପୁର ସଙ୍ଗେ ସରକାର ସାମାଜୀକ ବିବାଦ ଥିବାରୁ ସିଂହପୁର ପ୍ରକାମାନେ କେଉଁଠିରୁ ଅପଣା ଜାଣିଲେ ସଙ୍ଗେ ସୋମ କର ଏପ୍ର-କାର କାଣ୍ଡ ରିଆଇ ଅଛି ଏବଂ ଅତି କେହି କହୁଥିବ କେଉଁଠିରୁ ଉନ୍ନତ ଉପରେ ମହା-ସଜା ବେଠି ଇତ୍ୟାଦିର ନୁହଇ କରବାକୁ ସେମାନେ ସିଂହପୁର ପ୍ରାଣା ଚାଲିଲେକ ସାହାଯ୍ୟ ଲୋଡ଼ି ବସୋବା ହୋଇଥିଲେ । କି-ହୋଦର ଚାରଣ ଯାହା ହେଉ ଅପାରାଧ ମହାସଜା ପରଶାପନ୍ତ ହୋଇ ସାହାଯ୍ୟ ଲୋଡ଼ି-ବାକୁ ଚାହାଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବା ଦେବ ବିଚେରନା କରି ଅମ୍ଭ ନିଜ ନୁହଇ ଗଜଜାଳ-ପ୍ରସ୍ତୁତୀ ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଏନଗା ସାହେବ ମଧୁରଭଞ୍ଜର ମାନେଇର ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଉତ୍ତର ସାହେବଙ୍କ ଏ-ବିଗ୍ରହ ନିହାରଣ ନିମିତ୍ତ ପଠାଇଥିଲେ ଏବଂ ଚାହାଙ୍କ ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁବା ଚାହାଙ୍କ ଉପସ୍ତୁତ ସଂଖ୍ୟକ ପୁଲିସଦଳ ପଠାଇବାର ବନୋବସ୍ତୁ କର ଦେଉଥିଲେ । ସିଂହପୁରର ତେପୁଟା କମିଶ୍ନରଙ୍କ ସାଙ୍ଗକୁ ମଧ୍ୟ ଏ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ନିହାରଣପ୍ରକା ସାହାଯ୍ୟ କରବା ଚାହାଙ୍କ ପକ୍ଷପାଳ ଅଛି । ଏଥିରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହରସା ହୁଅଇ ଯେ ଅଳ୍ପଦନ ମଧ୍ୟରେ ସେଠାରେ ଗାନ୍ଧି ପ୍ରାପନ ଦେବ ଏବଂ ସାହେବମାନଙ୍କ ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ଏହି ମେଜର ପ୍ରକୃତ କାରଣ ଜଣା ପଡ଼ିବ । କେଉଁଠିର ସାମାଜ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ନୁହଇ । ଏଥିରୁ ଅସୁବଳ ପ୍ରାୟ ୩ ହଜାର ବର୍ଗମାଲ, ଲୋକ-ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରାୟ ଦୁଇଲକ୍ଷ ଏବଂ ବାର୍ଷିକ ଅୟ ପ୍ରାୟ ଏକଲକ୍ଷ ଦେବ । ଏଠାର ଅଧିକ ପ୍ରକା-ମାନେ ଏଥିପୂର୍ବେ କେତେଅର ମାଲୁଥିବାରୁ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା । ବଡ଼ ଅପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଷୟ ସେ ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଏମାନଙ୍କୁ ଅଧିକରେ ରଖି

(1)

ରାଜ୍ୟର ମମତା ମହାନୀର ଉପଯୁକ୍ତ ପୁଲ୍ୟ-
 କର ନିୟମ କର ନାହାନ୍ତି । ଶୁଣିବାରେ ଏ
 ଶାସନ ପୁଲ୍ୟସମ୍ପାଦନା ଏକପଦ କରାଣୁ ଉକ୍ତା ।
 ମାନୁରାଜ୍ୟର ଉପଯୁକ୍ତ ବନୋଦୟ ଥିଲ ଏପରି
 ଉକ୍ତି ନି ଥାନା କଥା ଯଦିବା ମାତ୍ରକେ ମହା-
 ସକା ଏମନ୍ତ ଉପମୁ ଭବରେ ଏ ନଗରକୁ
 ଚଳାଇ ଅସି କ ଥାନ୍ତେ । ଏଥିରେ ମହାସକାଙ୍କ
 ସାମନର କଦେଷ ଦୁର୍ଗ-କା ପ୍ରକାଶ ପା-
 ଅନ୍ତ । ବରଷ କୁଅଇ ଉପସ୍ଥିତ ଘଟନାରୁ ଉଦ୍ଧର
 ବିକା ଲଭ କର ମହାସକା ଅମଣା ସାମନ-
 ପ୍ରକାଶ ଦୃଢ଼ କରବାକୁ ସହବାକୁ ଦେବେ

କିରନପୁଲ ।

ଏଠା ଶାସନପୁଲର ବାସିକ ଶାସନୋପିକ
 ବରଷକାମୟ ଚଳକମସ ଚା ୧୯ ରଖ
 ଅପସ୍ତୁ କାଳରେ ଉକ୍ତ ପୁଲଗୁଡ଼ରେ କଳା
 ମନାଦେବରେ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇଯାଇଅଛି । ପାତ୍ରୀ
 ପାଇକପାଦେବ ସଭାରେ ଅସନ ଗ୍ରହଣ
 କରୁଥିଲେ । ପାତ୍ରୀ ବେଲିପାଦେବ ଓ ଦେଶୀୟ
 ବ୍ରହ୍ମବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରାୟ କି ୨୭ ଶ ସୁଲଗୁଡ଼ରେ
 ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ଏ ଓ ବା ସମୟରେ ପୁର-
 ଥାର ଭବର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ ହେ-ର ଶ୍ରେ-
 ପକ ଦଅଯାଇଥିଲେ । ପ୍ରାୟ ୧୨ ଶ
 ସମୟରେ ସେତେକ ଗ୍ରାହଣ ମହାସୟ ଉପ-
 ସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ପୁରୀ ବେତେକ ଉର୍ଦ୍ଧ-
 ବ୍ୟକ୍ତି ଶୁଣି ଅପସ୍ତୁ କାଳ ଅପେକ୍ଷା କର
 ରହବାକୁ ହୋଇଥିଲ । ପ୍ରଥମରେ ଉକ୍ତ
 ପୁଲର ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକ ବାବୁ ବନୋଥ କର
 ବାସିକ ବକରଣୀ ପାଠ କଲେ । ତହିଁକୁ ଦେଶା-
 ଗଲ ସେ ଦୁଇଟି ପ୍ରାଧାନ ଦେବା ସମୟରୁ
 ଏସମ୍ପନ୍ନ ବରଷର ଉତ୍ତମ ପକ ଦେଶୀର
 ଅସୁଅଛି । ପୁରୀ ସରକାରୀ ସହାୟର ପର-
 ମାଣ କି ୩୦୯ ଜା ଥିଲ । ମଝିରେ ପୁଲଟିରେ
 ମାଲକରଠାରୁ ପ୍ରବେଶିକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶିକ୍ଷା ଦେ-
 ବାର ବନୋଦୟ ହୋଇଥିବାରୁ ପୁଲର ଅପ୍ପ
 ଦୁଷ୍ଟେ ସରକାରୀ ସହାୟର ପରମାଣ କି ୩୯୯ଜା
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେଥିଲ । ସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷାର ଅନ-
 ଶେଷ ଏକ ପୁଲମାନର ଅପସ୍ତା ବବେତନା
 କର ଚଳକ ବର୍ଷରୁ ଉତ୍ତର ଶ୍ରେଣୀମାନ ଏଠା
 ପାସାମୋଦନ ଏକାଡ଼େମି ସହର ଏକଟି
 କରଦେଇ ଦୁଇଟିକ ଦେବଗୁମାଲକର ଶ୍ରେଣୀ-
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରଖାଗଲ । ପୁରୀର କରଣିମୋଖକୁ
 କି ୩୫୯ ଜା ପରବର୍ତ୍ତରେ କି ୩୦୯ ଜା ସାହାୟ୍ୟ

ପକ ପ୍ରାୟ ଦେବା କାଶେ ଅନୁ ରଥ ବସ-
 ପିକ । ପୁଲଟିର ମନେକ ଖର୍ଚ୍ଚ ପ୍ରାୟ କି ୮୯୯ ଜା ।
 ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ସରକାରୀ ସହାୟ୍ୟ କି ୩୦୯ଜା,
 ପୁଲର ବେତନାଦ ଅପ୍ପ କି ୪୦୯ ଜା, ସାଧା-
 ରଣ ବୃଦ୍ଧା କି ୨୯ ଜା ଯାଇ ବକା ଯାବା
 ନଅଥ ଦେବ ଘାଟା ପୁଲର ନୁଦନ ସେକେ-
 ଶସ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଶ୍ରବଣଦ ବାବୁ କରନୋଦକ
 କସ ଦେବା କରଣ ପ୍ରଭୃତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ସଙ୍ଗ ପ୍ରଥମ ଦର୍ଶ ଅର୍ଥାତ୍ ସନ ୧୮୮୫ ମସି-
 ଦାରେ ଏହିପୁଲକୁ କି ୫ ଶ ପିଲ ଉତ୍ତୁର୍ଣ୍ଣ
 ହୋଇଥିଲେ ମତ୍ର ଚଳକ ବର୍ଷରେ କି ୧୮ ଶ
 ପିଲ ଉତ୍ତୁର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରୁ କି ୫ ଶ ପ୍ରବେଶିକା ଓ କି ୩ ଶ
 ଶ୍ରଦ୍ଧାପୁତ୍ରୀ ଏକ କି ୧୦ ଶ ମରକର ପର-
 ଶାରେ ଉତ୍ତୁର୍ଣ୍ଣିତାଲଭ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହିପୁଲ
 ବାସିକ କରଣୀ ପାଠ ଦେଇ ଉତ୍ତରୁ ସଭାପତି
 ସହସ୍ତେ ପରବେଶିକ ବଦଳ କଲେ । ତେ-
 ରୁରେ ପାଠ ବୋଲିବା ନିମନ୍ତ ପିଲଏ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ନ ଥିବା କସପ୍ପ ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକ ଜଣାଇଦେବାରୁ
 ସଭାପତି ମହାସୟ ପିଲଙ୍କୁ ସହସ୍ତଦେଶ ଦେବାକୁ
 ଉଠି ଇଂରାଜୀରେ କହିଲେ ଯେ ଏକ ସମ-
 ପରେ ଦେତେକ ଲୋକ ସଞ୍ଚରେ ମହୁର
 ପ୍ରସ୍ତୁତ କରବା କାରଣ ଉଦ୍ୟୋଗ କରୁ-
 ଥିଲେ । ଅନେକ ଲୋକେ ଏ ନୁଦନ କାଗ୍ର
 ଦେଖିବାକୁ ଉପସ୍ଥିତ ଦେଲେ । ଅନେକ କ୍ଷଣ
 ପରାନ୍ତର କର କଛ ଫଳ ନ ଦେବାରୁ କେହି
 ମରତ, କେହି ନୁଣ, କେହି ମ ଲ, କେହି
 ଅବା ଅପୁରଗ୍ରା ଓ ପରଦ ଦ ପକାଇବର
 ପ୍ରସ୍ତାବ କର ଯାବା ସବୁ ଅସି ପାତ୍ରରେ ନକ୍ଷେପ
 କରବାରୁ ଅବଶେଷରେ ସନ ମହୁର ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଦେଲ । ମତ୍ର ଏଠାରେ ପାଠ ବୋଲି ଉଦ୍ୟୋଗ
 ଅନ୍ୟ କଛ ନ ଦେବାରୁ ସାହେବକୁ ବକ୍ତ-
 ତାରେ କି କହିବେ ହିଏ ଅତୁଅ ବୋଧ
 ଦେଲ । ସଦା ଦେଇ ବେଶିକ ସେମନ୍ତ
 ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶୁଅଇବା ସମୟରେ ବେଲେ ୨ ମହୁ
 ଅଥବା ମୋରବା ବଅଯାଏ ପ ରବୋଷିକଟା
 ସେହିପରି ମହୁ କବା ମୋରବା ମାତ୍ର ।
 କମହୁ ପ୍ରଧାନ ଶ୍ରେଷ୍ଠ । ପୁରୀର ସେହିମ ନେ
 ପ ରବୋଷିକ ପାଇଲେ ନାହିଁ ଚଳକ
 ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପାଇଥିବା କାଳରେ ଦକାଗ ଦେବା
 ଉଚିତ ନୁହେ । ତେବେ ସେମାନେ ଅଧିକ
 ଯତ୍ନ କରେ ମହୁ ବା ମୋରବା ପାଇ
 ପାଉବେ । ଏହିପୁଲେ ଦୁଇ ବୃତ୍ତକଥା କହି

ପଲମାନଙ୍କ ସଦାଚରଣ କରବା କରଣ କୁ-
 ଶାସନରେ ସମ୍ଭାଷଣ ଅସନ କରଣ କଲେ ।
 ସଭାପତି ତୁଳା ପଥକରୁ ଯେଉଁ ମହୁର ବାହାର
 କଲେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ପ୍ରକୃତରେ ଭାବା ଦେତ
 ସ୍ତାକୁ ଲଗଲ ଏବଂ ଉପସ୍ଥିତ ହତୁର୍ୟୁକ୍ତିରଣ
 ପୁନଃ କରଲୋକିତାନ୍ତ ଅଧାର ସନ୍ତୋଷ
 ଲାଭକ ବରଲେ । ତତୁରୁ ଦୁଇଗୋଟି ପିଲ
 ଗୋଟିଏ ଓଡ଼ିଆ ବକା ବୋଲିକରୁ ସେମା-
 ନଙ୍କୁ କି ୨ ଶ ପୁସ୍ତକ ପାଉଦେଶିକ ପୁରୁପ
 ଦଅଗଲ । ପରେ ପାତ୍ରୀ ବେଲିପାଦେବ ଓଡ଼ି-
 ଆରେ ପିଲମାନଙ୍କ ସଦାଚରଣରେ ନରକ
 ଦେବା ପାଇଁ ଦୁଇ ବୃତ୍ତ ସାଇବଥା କହିଲେ ।
 ଅତଃପର ସଭାପତି ଅନ୍ୟବାଦ ଦଅଯାଇ
 ସଭା ବକ ଦେଲ ।

ପୁରସାର କରଣ ଉପଲକ୍ଷରେ ସାଧା-
 ରଣତଃ ଯେଉଁ ଅତୁମର ଦେଶାଧାର ଭାଷା
 ନିକାନ୍ତ ନିପୁଣ୍ୟକମାୟ ନ ଥାଇ ବାକଦ-
 ମାନଙ୍କୁ ଅଧିକତର ଉତ୍ସାହାଦିତ କରବା
 ଉଦ୍ୟୋଗରେ ହୋଇଥା । କିରନପୁଲରେ
 ଅତୁମର ମନୁର୍ଣ୍ଣ ଅତୁର ପୁଲର ପୁଷ୍ଟିପୋ-
 ଶକମାନଙ୍କର ସରଳ ହୁଦପୂର୍ବକ ପରବ୍ୟକ୍ତ
 ଦେଲେଦେ ବାଦା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଦେବ ଦେସ
 ଦେଲ ନାହିଁ ।

ଉତ୍କଳପ୍ରଭା ।

ମହୁରବର୍ଷର ନୁଦନମହାସକାଙ୍କର ସରକ୍ତିତ
 ଉତ୍କଳପ୍ରଭା କି ସହ ନିମିତ୍ତ ସେ ଉପମାସପୁକ୍ତେ
 ବିଜ୍ଞାପନ ଦେଇଥିଲେ କହି ର ପ୍ରଥମାଶ୍ୟା ମତ
 ଦେଶାକ୍ଷମାସରେ ବାବୁ ରଅଛି ଏବଂ ଅମ୍ଭେମାନେ
 ଭାବା ଅନ୍ୟନ ଭଳସପାଦପୁଷ୍ଟକୁ ପାଇଥିଲେ-
 ଦେଁ ଅବକାଶ ଅନୁରୁ ଉତ୍କଳପାଲ କୁରୁଜଣା
 ସ୍ତାନାର ଏବଂ ପ.ଠକମାନଙ୍କୁ ଉତ୍କଳ ସଦାକ
 ଦେବାରେ ବିଳା ଦେବାରୁ ଦୁଃସ୍ଥିତ ଅଛୁ ଓ
 ଉତ୍କଳପାଲ ସମାପ୍ତର୍ଥନା କରୁଅଛୁ । ଏଥିର
 ବିଜ୍ଞାପନରେ ମହାସକା ଲେଖି ଅଛନ୍ତି କି
 ବେତେକ ସଦାକପ୍ରପାଠକଙ୍କର ପୁତ୍ର ସଙ୍ଗତ
 ଅପତ୍ତି ଅନୁସାରେ ଉତ୍କଳପ୍ରଭା କଲେବର
 ବୁକି କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସମ୍ଭାଦପଣର ସମ୍ପାଦକକୁ
 ପ୍ରବକ୍ତାସର ଗର ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ନଗଲ
 ମହାସକାଙ୍କର ସାଧାରଣ ନିପ୍ରପକ ଏପ୍ରକାର
 ଅଗ୍ରା ଦେଖି ଅମ୍ଭେମାନେ ଅଦ୍ୟନ୍ତ ଆକତ
 ଦେଲୁ । ବାସ୍ତବରେ ଏବା ବକା ଶୁଭଲକ୍ଷଣ
 ଅଟଇ । ବେତେ ସମ୍ପାଦକମାନଙ୍କୁ ପସ୍ତକାର

ଭଲ ଦେଖା ଅଛନ୍ତି ଅତି କାଶେ ସମ-
ଲେଖକା କବିତା ସେମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ
ଅଟେ । ଯଦି ପାଇଁ ବିଶେଷ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନ-
ସ୍ୟବଦାନ ଥିଲା ।

ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଉପାଧି ଯେ-
କରେ ସୁଧା ଶ୍ରୀ ଏଥିରେ ସମ୍ପର୍କରେ
ସୂଚନା ରହିଛି ଯେ ଏକ ଶୁଭକ୍ଷି
ଗଣ୍ୟ ଭବନା ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ
ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ ଭବନର ନାମ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ
ଅଛି । ଏହି ସାତେଟି ଭବନାଧିକାରୀ ଗୋଟିଏ
ସମ୍ପାଦକଙ୍କର ଏକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଭବନର
ସ୍ୱଭାବ ଜଣାଯାଏ । ପ୍ରଥମ ଉଦ୍ୟମରେ ଏକ-
ଶ୍ରୁତିବଦେଶକଙ୍କ ସହଯୋଗ ଓ ସହଯୋଗ
ଅନୁଷ୍ଠାନ କରାଯାଏ । ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଅତି
ଏବଂ ଏଥିରୁ ଯେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଏକେଶାସ୍ତ୍ର
ଲେଖକଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହ ଦେବା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର
ଲେଖା ପ୍ରକାଶ କରିବା ସେଥିରେ ସହାୟତା
ଯେଉଁ ଉପାୟ କରି ଅଛନ୍ତି ତାହା ଅପ୍ରାୟ-
ମ୍ୟୁତ୍ତ ଏବଂ ସୁନ୍ଦର ଏବଂ ଲେଖକମାନ-
ଙ୍କର ସମ୍ପର୍କ ଏହିପରି ହେଲେ ଏହିକା
ବନ୍ଧନ ଶୁଭକ୍ଷି ଯେ ସମସ୍ତଙ୍କର ସମ୍ପର୍କ
ଦେବ ନାହିଁ ।

ପ୍ରକାଶନର ସମ୍ପର୍କରେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅନୁ-
ମାନେ କିଛି କିଛିକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ । ସୁନା-
ନ୍ତରେ ଏହିପରି ଶ୍ରୀବ ପ୍ରେମପଦ
ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା । ସହପ୍ରେକ୍ଷକ ଯାହା ଲେଖି-
ଅଛନ୍ତି ତାହା ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାର ଅନୁଷ୍ଠାନ ତା
ଭାଷାର ଅନୁକୂଳ ବା ଉପାନ୍ତର ବୋଲି ପ୍ରକା-
ଶର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ରହିବେ ତାହା
ନୋହୁଁ । ତାହା ଅନୁଷ୍ଠାନ କେବଳରେ
ଭଲପ୍ରକାଶ ଲେଖକଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହରେ ଦେଖ
ନାହିଁ । ଏହି ଉପାଧି ଅଛି ଅନୁଷ୍ଠାନ ଉପ-
ପ୍ରକାଶ ଯେଉଁ ପଠକମାନେ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ତାହା
ପଢ଼ି ନ ଥିବେ (ଏବଂ ସେଥିର ପାଠକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା
ଅଧିକ ଦେବା ସମ୍ଭବ) ସେମାନଙ୍କର ଉପକାର
ହେବ ।

ସୂଚନାରେ ଲେଖାଅଛି ଯେ “ ଉତ୍କଳସାହି-
ତ୍ୟମାନଙ୍କର କେବଳ ଉପେନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜ, ଧାନକୃଷ୍ଣ-
ପୁରୀର ଚିତ୍ର ଓ ଦଶ କାବ୍ୟ ଉପାଧି-
ଦାସଙ୍କ ଉପରେ ଏବଂ ତାହାଦାସଙ୍କ ସମ୍ପର୍କ
(ସାହିତ୍ୟାକାଶ୍ୟ ସମ୍ପର୍କ କେବଳ କରନ୍ତି
ଓ ତାହା ସେହି ଏବଂ ମୁଖ୍ୟ ଶ୍ରୀଗଣ୍ୟ ।)
ଓ ମନା ରହିବ ଅଛି । ଏହା ଗୋଟିଏ ଜାଣିବ

ସାହିତ୍ୟର ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୁଣି ଉପାଧି ପ୍ରତି ଅଧି-
ସହଜା । ସମାଜର ଉନ୍ନତ ହେବାକୁ ଉ ଅତି
କର ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଅଛି । ” ଏଥିରୁ ଏହି
କାରଣ ଲେଖକ ଦମ୍ଭା ଅଛନ୍ତି କି ଉପେନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜ
ଉପକାର କର ଥିଲେ ହିଁ ଅତି ସବୁ
ଦଳଦଳଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତିମାନ ଏହି
ଦୃଷ୍ଟି ହୋଇଅଛି ଓ ତାହା ସବୁ ମୋକ୍ଷ
କୈଶିକ୍ୟ ଜନ୍ମଦାନୀ ଏବଂ ସମ୍ପର୍କ । ମେ
କହି ଅଛନ୍ତି ଯେ “ ଯେଉଁ ପ୍ରତି ପାଠକରେ
ସମ୍ପର୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଲେଖକଙ୍କ ସ୍ୱ-
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଯେ ଏକ ଯାହା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମାନୁଷ୍ୟ ଭବନ-
ଗଠନ ଓ ସାମାଜିକତା ଶିକ୍ଷାମାନେ ସହାୟ-
କର ପାରେ ତାହା ଉନ୍ନତ ସାହିତ୍ୟ ଅଟେ ।
ଏହାର ସହାୟ ଓ ଉପାଧି ନାହିଁ । ” ଏଥି
ରେ ଯେଉଁ ସମ୍ପର୍କ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ
ଓ ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କର ପରମ୍ପରା ଦେଖାଯାଉଅଛି
ତାହା ନିତ୍ୟ ମୋକ୍ଷମ୍ୟ ଅଟେ । ଏବଂ ତୋ-
ଲି ଯେ ସମସ୍ତଙ୍କ ମନରେ ତାହା ରହିବେ
ହେଉଥିବେ ଏବଂ ଏହି ଲେଖକଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହ
ସୁସ୍ୱଳ ଯଦା ଓ ଉପାଧିରେ ପ୍ରକାଶ ଅଛି
ତାହାରେ ଉପାଧି, ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ, ଉପେନ୍ଦ୍ର
ଜ୍ଞାନ ଦେବାସହାୟକ ଉପାଧିକାରୀ କରନ୍ତୁ ?
ଉପେନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜ ଧାନକୃଷ୍ଣଭଞ୍ଜଙ୍କର ‘ ଶ୍ରୀଗଣ୍ୟ ’
କାହିଁକି କହିବ ଦଶଗୁଣ ସାହିତ୍ୟସୁପ୍ରକ ଓ ଉ-
ପାଧିରେ ହେଉଅଛି ଓ କହିବୁ ଅନେକ ସୁସ୍ୱଳ
ଏଥିରେ ମୁକ୍ତ ହୋଇ ସମସ୍ତଙ୍କର
ଉପକାର ଓ ମନୋରଞ୍ଜନ ହେବୁ ହୋଇ
ଅଛି । ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରଥମ ବୋଲି ଲେଖକ
ସେହି ସମ୍ପର୍କ ନିଜା କରୁଅଛନ୍ତି ମତ୍ତ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ-
ମାନଙ୍କେ କି ନିଜା କରୁଅଛୁ ଏବଂ କେଉଁକାର
ସାହିତ୍ୟରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ନାହିଁ ? ବିଶେଷତଃ
ଉପେନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜପୁରୀଙ୍କ ସୁସ୍ୱଳନ କଲକତ୍ତ
ଶିକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ହୋଇ ନାହିଁ ଉପେନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜ
କେବଳ ନିମନ୍ତେ ହୋଇଅଛି ଏବଂ କାଳେ ଉ-
ଲେବ ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜର କରାଯାଇ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ
ହୋଇ କିଛି ଉପକାର କରୁଅଛୁ ଏଥିରୁ
ସେ କାର ଲେଖକ ଉପେନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜ ପ୍ରତିମାନ ପ୍ରତିମା-
ସଂକଳେ ପ୍ରତିମାନ ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର କେବଳ କର-
ଅଛନ୍ତି । ଯଦ୍ୟତ୍ତ ଉପେନ୍ଦ୍ର ଓ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଉପେନ୍ଦ୍ର
ସୁନ୍ଦର ଉପାଧି ଅଛି, କେଉଁକାର ଉପେନ୍ଦ୍ର କୁଶଳ
ଉପାଧି କିମ୍ପରେ ମଧ୍ୟ ଓ ଉପାଧିରେ ସୁସ୍ୱଳ-
ନୀର ରହିଅଛି । ତୁମ୍ଭଙ୍କ କିମ୍ପରେ ସେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ
ଲେଖକମାନଙ୍କ ଲେଖକମାନଙ୍କେ ତାହା ସବୁ କେଉଁ

କି ଉପେନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜପୁରୀଙ୍କ କେବଳ ନିଜା କର-
କରେ ପଢ଼ି, ଯାହା ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁ ଏହି
ଏକାକୀକରେ କରୁଅଛୁ । ଏହାର ଏକ-
କୃତ ଲେଖକମାନଙ୍କ ଗୋଟିଏ ଉପକାର ଦେବା-
ର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଉପାଧି । ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଉପକାର ସମସ୍ତଙ୍କର
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ କରୁଅଛୁ ଉପେନ୍ଦ୍ର
ଏବଂ କିଛି ସମ୍ପର୍କ କଥା । କିଛି ଯାହା ଅଧ୍ୟକ୍ଷ
ତାହା କି କାହିଁକି କେବଳ ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ ପ୍ରତି-
ମାନ କରୁଅଛୁ ଉପକାର ସହାୟକ ଉପକାର ।
ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ ସହାୟକ ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ ପ୍ରତିମାନ ସାହ-
କ୍ୟରେ ଯେଉଁ ଶ୍ରୀଗଣ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରକାଶ
ପାଆଉଅଛି ତାହା ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜର ସହାୟକ
କେବଳେ ହେଉଅଛି ସାହିତ୍ୟର ଅନେକ
ଉପକାର କରାଯାଇ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ହେବୁ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଏହି ସମ୍ବାଦ ସମ୍ପର୍କରେ ସେହି ଅଧ୍ୟକ୍ଷ
କେବଳ କରାଯାଇ ପାରିବୁ ତୋ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ । ତୁ
କରୁଅଛୁ ଏବଂ ତୁମ୍ଭଙ୍କ ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ ପ୍ରତି-
ମାନ ଦେଖ ।

ଉପକାର-କେବଳେ ?

କାବଳ ଉପକାରକ ଓ ତୋ କେବଳେ ତୋ
ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ କେବଳ ଓ କେବଳ କେବଳେ ତୋ
କେବଳ କେବଳ କେବଳ କେବଳେ ତୋ
କାବଳେ ତୋ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ।

କିଛି କିଛି କାବଳେ ତୋ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କେବଳ
ଓ କାବଳ ମୋର ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ କେବଳ
କେବଳ କେବଳେ ।

କାବଳେ ତୋ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କେବଳ କେବଳେ
କାବଳେ ତୋ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କେବଳେ ।

କେବଳେ ତୋ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କେବଳେ କେବଳେ
କେବଳେ ତୋ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କେବଳେ କେବଳେ
କେବଳେ ତୋ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କେବଳେ କେବଳେ
କେବଳେ ତୋ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କେବଳେ କେବଳେ

କେବଳେ ତୋ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କେବଳେ କେବଳେ
କେବଳେ ତୋ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କେବଳେ କେବଳେ
କେବଳେ ତୋ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କେବଳେ କେବଳେ
କେବଳେ ତୋ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କେବଳେ କେବଳେ

କେବଳେ ତୋ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କେବଳେ କେବଳେ
କେବଳେ ତୋ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କେବଳେ କେବଳେ
କେବଳେ ତୋ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କେବଳେ କେବଳେ
କେବଳେ ତୋ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କେବଳେ କେବଳେ

କବି "ଗୋଟିଏ କବିତା"ରେ ମାଲକେଇ
 ଉଦରେ ସରସ୍ୱତୀ ଦେବୀଙ୍କି ଯେଉଁ ଅବାଦନ
 କରୁଅଛନ୍ତି, ବାହା ଅମ୍ବମାନଙ୍କୁ ନିତାନ୍ତ ମାରଣ
 ବୋଧ ଦେଲେ । ଏପରି କବିତାଦ୍ୱାରା ପତ୍ରିକାର
 କଲେବର ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ "ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା"
 ପ୍ରଭୁ ଦଳକୁଦନ ନିସ୍ତୁର ହୋଇଯିବ ।

ସୁମଙ୍ଗଳର ବାବୁ ଉତ୍କଳଦେଶର ଜଣେ
 ଲବ୍ଧପ୍ରଭୁ ଲେଖକ । ଅଗ୍ରମାନେ ତାହାଙ୍କର
 "କବୀରୀ" ଉପକ୍ରମର ଦୁଇ ଅଧ୍ୟାୟ ପାଠକର
 ପରମ ପରିଚ୍ଛନ୍ନ ହେଲୁ । ତାହାଙ୍କ ପର ଲେଖ-
 କଙ୍କର ପ୍ରବନ୍ଧଦ୍ୱାରା ପତ୍ରିକାର କଲେବର ଯେତେ
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ, "ଉତ୍କଳ-ପତ୍ରିକା" ଜ୍ୟୋତି
 ଦଳକୁଦନ ଭେଦେ ପ୍ରସର ହେବ ।

ଅରବିକ ଅମ୍ବମାନଙ୍କର ବ୍ୟବହାରରେ
 ଅପତ୍ତର ପ୍ରବନ୍ଧଦ୍ୱାରା କଲେବର ପୂର୍ଣ୍ଣ କର
 ଏବ ଚତୁର୍ଥ ଲେଖକଙ୍କୁ ପୁରସ୍କାର କରାଗ-
 ଦ୍ୱାରା ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟର ସମ୍ବଳରେ ଉତ୍ସାହ-
 ଦେବା ଭେଣିକି ଆଉ, ବରଂ ତାହାଙ୍କ ଉତ୍କଳ
 ସାହିତ୍ୟର ଅବନତି ଏବଂ ସୁଖାୟୁ ମୁଣ୍ଡିପ୍ରସୂତ
 ପ୍ରବନ୍ଧମାନ କରଳ ହୋଇ ଉଠିବ । ଯେଉଁ-
 ମାନେ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କୁ ପୁସ୍ତକ କମ୍ପା ସଂବାଦପତ୍ରିକା
 ସମ୍ପାଦନାଦ୍ୱାରା ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସଂସାରରେ ଲବ୍ଧ-
 ପ୍ରଭୁ ହୋଇଅଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେ-
 ଲକ୍ଷକୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଲେଖକବୋଲି ମନୋମାନ
 କର, ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରବନ୍ଧ-
 ମନ୍ତ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପାରିଶ୍ରମିକ ନିର୍ଦ୍ଦାରିତ କର,
 ଉକ୍ତ ଲେଖକମାନଙ୍କର ପ୍ରବନ୍ଧମାନ "ଉତ୍କଳ-
 ପତ୍ରିକାରେ" ପ୍ରକାଶିତ କଲେ, ଏହା ଜନସ-
 ମାଜରେ ଅଦୃଶ୍ୟ ଓ ଅର୍ଥବ୍ୟୟର ସାଥୀକରଣ
 ସମ୍ପନ୍ନ ହେବ ।

ନବେକକ
 ଶ୍ରୀ ଅନଙ୍ଗମୋଦକ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି ।		
ବାବୁ ଯୋଗିନୀଚନ୍ଦ୍ର	କଲକତ୍ତା	୪ ୦ ୯
ବାବୁ ବନମାଳୀ	କଲକତ୍ତା	୪ ୦ ୯
ବାବୁ ବନମାଳୀ	କଲକତ୍ତା	୪ ୦ ୯
ବାବୁ ବନମାଳୀ	କଲକତ୍ତା	୪ ୦ ୯
ବାବୁ ବନମାଳୀ	କଲକତ୍ତା	୪ ୦ ୯
ବାବୁ ବନମାଳୀ	କଲକତ୍ତା	୪ ୦ ୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଓଡ଼ିଶା ମେଡିକଲ ସ୍କୁଲର ସମ୍ପାଦକବର୍ତ୍ତୀ
 ଦ୍ୱାରା ପାଇଁ ୧୨ ଗୋଟି ଦୁଇ ଖାଲ ଅଛି

ଅଧ୍ୟାୟକଙ୍କୁ ବାଳକମାନେ ଅପଣା ପ୍ରଶଂସା-
 ପସ ସହିତ ଅସନ୍ନା କୁନମାସ ତା ୧ ରଖରେ
 କଟକ କେବଳ ଦୁଇଟିଲରେ ଉପସ୍ଥିତ
 ହେବେ, ପ୍ରକାଶ ଆଉ କି ଯେଉଁମାନେ
 ମାଲକର ଓ ଏଣ୍ଡେନ୍ସ ପାଖ କରୁଥିବେ ସେହି-
 ମାନେ କେବଳ ଏହି ଦୃଷ୍ଟି ପାଇବେ ।

ଲେଡି ଜର୍ଜରମଫଣ୍ଡରୁ ଗୋ ୩୫ ଦୁଇ
 ଖାଲ ଅଛି କୌଣସି ହିନ୍ଦୁ ବା ମୁସଲମାନ
 ବାଳକା ଅଧ୍ୟାୟକ ପାଇଁ ଲକ୍ଷା କଲେ ଉକ୍ତ
 ଦୃଷ୍ଟି ପାଇ ପାରିବେ ପ୍ରକାଶ ଆଉ କି ଏହା
 ମାସିକ ୫୮ ଟଙ୍କାରୁ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଅଟେ ।

Cuttack } J. M. JORAB, M. B.
 Superintendent Medical
 14-5-91 } School.

Wanted a Head Clerk for the
 Court of Small Causes, Cuttack,
 on a salary of Rupees 100 per
 mensem.

Applications with testimonials
 will be received by the under-
 signed up to the 30th. current.

Cuttack Judge's } B. L. GUPTA
 Court, }
 15-5-91. } District Judge.

NOTICE.

Wanted an Accountant and Clerk
 on a salary of Rs 25 per month for
 the office of the Manager of Pal-
 Lahara. None need apply who is
 not an under graduate of the Calcutta
 University and has no official experi-
 ence in keeping accounts and corres-
 pondence.

Applications with testimonials will
 be received by the undersigned up to
 the end of the Current Month.
 Pal-Lahara } Gour Chandra Sen
 3-5-91 } Offg. Manager.

ଅ ଚ ମ ଲ ର ମୂଲ୍ୟ ।
 ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ
 ବା
 ନାଟକଗୀତ ।

ଏହି ପୁସ୍ତକରେ ଶୁଭଲକ୍ଷ୍ମୀ ଉତ୍କଳସରର ଓ
 ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ଓ ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନୀୟର ଅଧି-
 କାରୀଙ୍କର ଲେଖିତ ନୂତନ ପ୍ରକାର ସଂଗ୍ରହମାନ

ସମ୍ପାଦନା ହୋଇଅଛି । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ
 ଯଦ୍ୟାଲୟରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୯ ଦୁଇଅଣା ମାତ୍ର ।
 କଟକ } ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଚନ୍ଦ୍ର ମୁଦ୍ର
 ୨୮/୫/୯୧ } ସମ୍ପାଦକ ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ଯଦ୍ୟାଲୟରେ ବିକ୍ର-
 ଯାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଖଣ୍ଡକୁ ଟ ୧ ୩
 ବାରଅଣା ମାତ୍ର । ମୋଡ଼ସଲ ସକାରେ ତ୍ରାଦ-
 ମାସକୁ ଟ ୦୯ ୨ ଲାଗିବ ।

ମେଡ଼ିକାଲ ।

ଓଡ଼ିଆମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ଜ୍ୱାଳା ଯଦ୍ୟାଲୟ ନିର୍ଦ୍ଦ-
 ଶ୍ଟ ହେବ । ଦୁଇଟି ପ୍ରକାର ବ୍ୟାଧି ସେହିମାନଙ୍କୁ
 ଅନୁମତ କରୁଅଛି ସେମାନଙ୍କର ତଳାକ୍ଷି ଗୌ-
 ଶରକରା ଉଚିତ ନୁହେଁ ସାମାଜ୍ୟ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ
 ସକାରେ ଲାଭକର ମାୟା ପରତ୍ୟାଗ କରୁନୁହେଁ ।

ଏହି ଉପାଧି ସଂଗ୍ରହରେ ଏକସପ୍ତାଦି ସେବା
 ଦଲେ ନୂତନ ରୋଗ ଏବଂ ତଳ ରୁଗ ସପ୍ତା,
 ବିଭେଦ ସୁଗ୍ରହରେ ଅବସ୍ୟ ଅପେକ୍ଷ୍ୟ ହେବା
 ସେହିମାନେ ଅପେକ୍ଷ୍ୟ ନ ହେବେ ନିତ୍ୟ
 ବିକ୍ରୟକ୍ଷି ଏ ବ୍ୟାଧି ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସକ୍ଷୀ
 ତୋଳ ନାବକର ସେହିମଧ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ ।
 ଶରୀର ଦୁସ୍ତୁରରେ ପରାଶର ନ ହେଲେ ଅଳ୍ପ
 ଶିବ କାହିଁ ଅନେକ ରୋଗୀ ଅପେକ୍ଷ୍ୟ ଲଭ
 କର ପ୍ରସଂଗାସକମାନ ଦେଉଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ
 ଅନୁମତରେ ସୁସୁକାରେ ପ୍ରକାଶ ହେବ
 କଲକତା ଅପେକ୍ଷ୍ୟକୋଳ ନିମନ୍ତେ ବକରେ
 ସ, ଦେ, ପତ୍ର ତତ୍ତ୍ୱାବଦାରେ ଏବଂ କଟକ
 ଦରଶାବକାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକାଳୟରେ
 ଏହି ଉପାଧି ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକାଦ-
 ସକ୍ଷି ୫୩ ଟଙ୍କା । ପୁରୀ ଓ ଡାକ ଟଙ୍କା ପ୍ରଥକ

Watches! Clocks! Time pieces!
 Repaired by an efficient workman
 the premises of the Cuttack Printing
 Company. Charge moderate.

ଘଡ଼ିମରମତି ।

କାଳାପ୍ରକାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବଡ଼ ଶୂନ୍ୟଘଡ଼ି
 ଉତ୍କଳସରରେ ମରମତ ହେବା ଓ ଯଥା ସମ-
 ସ୍ତରେ ପାଞ୍ଜିରୀକାର ହଲ ବନୋବସ୍ତ ଏ
 ଜଗତରେ ନି ସୁକାରୁ ଅଳ୍ପ ଘଡ଼ି ମରମତର
 କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ କରୁଅଛି । ଯାହାଙ୍କର ବକରାବ

ଦେବ ଶ୍ରୀଧାରାକାଠାରେ ଭକ୍ତ କଲେ ସମସ୍ତ ଜାଣି ପାରିବେ ।

ଉତ୍କଳ ଅପଣା ଅନୁସାଧୁ ନିମାସଠାରୁ ଦୁଇ-ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେତେକ୍ରି ବିଧିବଦ୍ଧ ଅର୍ଥାତ୍ ମର-ମତି ଦୋଷରୁ ନିର୍ମୁକ୍ତ ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଦତ୍ତ କ ଗୁଲିଲେ ପୁନଶ୍ଚ ଦୁରସ୍ତ କରାଯାଇବ ।

ଶିଳ୍ପି

ଉତ୍କଳ ତେଲନ ବେଶ, ମୁଦ, ପୁଣି ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣନିଖେକର ଓ ରତନଖେକର କମର-ଦେକାର ଓଗେର ସାଜ, (ରମ୍ଭାର ଓ ପିତୁଳର ନାନାବଧ ଅଳଙ୍କାରରୁ ଗୁଣା ଅବା ପୁନାଢ଼େ; ଗୁଣାର ମହ ଓଗେର ଅଳଙ୍କାର ସୁନାରେ) ଗିଲିଟି କରି ଦିଆଯିବ ।

କିଟକ } ଶ୍ରୀ ଗୌରୀପଦ୍ମର ସମ୍ଭବ
୧୪୯୮୯୮ }

ଅସୁବେଦୋକ୍ତ

ନୁତନ

ବାଲକଙ୍କର, କଟକ ।

ଏଠାରେ ନାନାପ୍ରକାର ଦେଶୀୟ ଊଷଧ-ମାନ ଅନୁକ୍ରମ ଓ ଶାସ୍ତ୍ରସଙ୍ଗତମତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ସୁଲଭ ମଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଦରଦ୍ରମାନଙ୍କୁ ବନା ମଲ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ପାଉଅଛି । ଯେଉଁମାନେ ଚିକିତ୍ସିତ ହେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତେ ଯହୁ ପୁସ୍ତକ ସେମାନଙ୍କର ଚିକିତ୍ସା କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ବିଦେଶୀୟମାନେ ସନ୍ନିଦ୍ରାର ରୋଗର ରୁଗିନ୍ତ ଜଣା-ଇଲେ ବ୍ୟବହାର ବିଧି ସହିତ ଉପଯୁକ୍ତ ଲିଖିତ ପାଇବେ ।

ଅମୂଳ ଚିକିତ୍ସା ଏବଂ ଊଷଧର ଗୁଣ ପଞ୍ଚକ୍ଷା କରୁବାକୁ ସବ୍ୟସାଧାରଣଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁ । ଶ୍ରୀ ଗଦାଧର କିଆଠିଆ

ବାଲିକାଗଜା ।

ଉତ୍କଳଶିଳ୍ପର ସମ୍ପାଦକରେ ସବୁକି କଟକ ଶ୍ରୀଧର ବଜ୍ରା ବାବୁ ଗୌରୀପଦ୍ମର ସମ୍ଭବ କଥା ନିଜେ ବାବୁ ଅଭିକାନ୍ତକ କର କମ୍ପାନୀ ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉ ଅଛି ଶ୍ରୀଧର ବଜ୍ରା

Table with 4 columns and 4 rows of text, likely a list of items or prices.

ଗାୟକ ବାବୁ ଗୌରୀପଦ୍ମର ସମ୍ଭବ ଚକ୍ରଧରକଳାର ବିଦା ନିକଟସ୍ଥ ଅନୁମାନକ ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟହୋଇ ଓ କଲକା ଓ ରେସନାଓଗେର ଲୁଗା ଓ ଖୁଣ୍ଟବନ୍ଧ ଓ କିରୀ-କରା ଚମ୍ପା ଓ ସତସତର ଚକ୍ରଧର ଦେଉ ଅଛି ତାହା ସମସ୍ତ ଗ୍ରାହକବର୍ଗର ମଧ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ଅଛି । ଉତ୍କଳର ଅଳ୍ପ କେତେକ ହେଉଛନ୍ତି ଶ୍ରୀଧର ବିକ୍ରୟ ସଦାଶେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ତାହା ନମୁ ରାଗରେ ଲେଖାଗଲ ଯାକିବର ଯାକା ଅଭିଭାବ ଉକ୍ତ ଦୋକାନରେ ଅନୁ-ବନ୍ଧ କଲେ ସୁଲଭ ମଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ୟ ହୋଇ-ପାରିବେ । ଏକଜା ଅନୁମାନକ ବିଲେର ଶ୍ରୀକ ଚକ୍ରଧର ସଦାଶେ ଦୋକାନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହି-ଅଛି । କେହି ଖରଦ କରୁବାକୁ ଚାହୁଁଲେ ତାଙ୍କୁ ବିକ୍ରୟ ଦିଆଯିବ । ଯଦି ଉକ୍ତ ଶ୍ରୀକମାନ ବିକ୍ରୟ ଦେବା ପକ୍ଷ ଅପଣା ମଜଲସ ସଦାଶେ ବଜ୍ରା କୁଦାଣ୍ଡି ତେବେ ଏକ ସମ୍ଭବ ଯି ତତ୍ତ୍ୱ ୩୦୭୨ ହସାବରେ ବିକ୍ରୟ ହେଲେ ପାଠ ପାଠହେ । ମାତ୍ର ତାହାର ଶ୍ରଦ୍ଧ ଶାସ୍ତ୍ରକତର ଗ୍ରାହ ତାଙ୍କ ଉପରେ ଥିବ । ଯଦି କେଲେ ଶ୍ରୀକର ପୁସ୍ତ ମଲ୍ୟ ତାଙ୍କ ଦେବାକୁ ହେବ ।

ବିକ୍ରୟ ।

Table with 2 columns and 15 rows, listing items and prices.

Table with 2 columns and 10 rows, listing items and prices.

ପିତୃତାର ।

ଏଣୁତାରୁ କେତେକ୍ରି ପାଠକେ ରହି ଚିତ୍ତରେ ଭବିଷ୍ୟତ ଦୋକାନର ପାଠକେ ଦେଲେ ପାଣିଗରୀ ବଦ ହେବ ତହିଁର ମଣ୍ଡ-ଅଭିଳେଷଦେବେ ମଙ୍ଗଳର ଦେବ ଓ ଭଲ ଧରଣ ନାହିଁ ।

କରିଲେ ଚମତ୍ତା ଓ ସାଜରେ କରାଯାଇ ଦାନ ମଧ୍ୟ ଅଛି ।

ଅରୁଣବନ୍ଧୁ କର କମ୍ପାନୀ

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଶ୍ରୀଧର ବଜ୍ରା ବିକ୍ରୟରୁ ଗୁଣେ ଆମେ ଦୋକାନୀଙ୍କୁ ସମା ।

Table with 2 columns and 5 rows, listing items and prices.

ଉତ୍କଳ ଓ ଉତ୍କଳର ସଦାଶେ ବର୍ଣ୍ଣା ପ୍ରଥମ-ଅରର ଦେବା ଓ ଦୁର୍ଗଣ ସମ୍ପାଦନେ ଦେବ । ଅଧିକ ଦଳର ସଦାଶେ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ବିଦୋକ୍ତ ହୋଇପାରିବ ।

ଉତ୍କଳର ମଲ୍ୟ ବିକ୍ରୟନିଧିରେ ପଠାଇ ଡାକୁ ଦେବ ।

ଶ୍ରୀଧର ସମ୍ଭବକଳା ସମ୍ଭବ ମଧ୍ୟ ଉତ୍କଳକଳା ବିକ୍ରୟ ଶ୍ରୀଧର ସଦାଶେ ଦୋକାନରେ ଶ୍ରୀଧର ଦେବ

7th
copy

ଉତ୍କଳ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ

ସାମ୍ରାଜ୍ୟସମ୍ବନ୍ଧପତ୍ର ବା ।

ପୃ ୨୨ ର
୩୨୧ କ୍ଷା

ପା ୨୦ ରୁଣ ନାଡ଼େ ମର ସମ ୧୯୧୧ ମସିହା । ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୧ କ ଏକ ୧୨୧୮ ବାଲ ପଦ୍ମବତୀ

ଅଗ୍ରେ ବାଣିଜ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ୩
ପଞ୍ଚାଦେୟ ୫ ୨୫

ଅନ୍ୟ ଭାଗରେ ସଙ୍କ୍ରାନ୍ତୀ ଚନ୍ଦ୍ରପ୍ରକାଶ ଦେବ । ଏ ଗ୍ରହଣ ରାତି ସାଢ଼େ ଦଶଘଣ୍ଟା ସମୟରେ ଅରମ୍ଭ ଏବଂ ଦୁଇପ୍ରକର ଦୁଇଘଣ୍ଟା ସମୟରେ ମୋଟ ଦେବୀ ଏବଂ ଦକା ୧୮୮-୩୭ ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରାୟ ଦୁଇପ୍ରକର ଏକଘଣ୍ଟା ଉତ୍କଳ ଅନୁଭୂତନ ନିଷେଧ ।

ଉତ୍କଳ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ସଂଳାପ ଚର ଅଛନ୍ତୁ କ ଦସ୍ୟରସ ପ୍ରଣାଳୀରୂପରେ ଗୋଟିଏ ସେତୁ ନିର୍ମାଣ କରି ଇଉରୋପୀୟରୁ ଓ ଅଧିଷ୍ଠା-ଉତ୍କଳ ମଧ୍ୟରେ ସୁଲପଥ ସିଂହାଇଦେବେ ଏ ବାଟ ଫିଟିଲେ ଇଉରୋପ ଓ ଅଧିଷ୍ଠାମଧ୍ୟରେ ସୁଲପଥ ଦୋଇସିବ ଓ ଚାହିଁରେ ରେଲ ବସିଲେ ଗମନାଗମନର ଅଧିକ ସୁବିଧା ଦେବ । ସେତୁ ଦେଲେ ରେଲବାଟର ଅଧିକ ବଳମ ଦେବ ନାହିଁ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂହାଉସର ଅଂଶମାନେ ସକ-୧୮୮୧୧୦ ବାଲ ନିମିତ୍ତ ବାଣିଜ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରୁ ଟ ୧୨୩ ନେଆର୍ ଚଳଚର ସାଦରା ର ପୁର ହୋଇ ଅଛି । ଏ କର୍ମାଗ ଅଳକ ୧ ୨୫ ଶ ଦେଲ ଟ ୨୨୦୦୧ ନା ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପିତ ହୋଇ ଗରବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟ ୩୭ ହଜାର ଟଙ୍କା ଲବ କରି ଅଛି ଏବଂ ଚାହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ୧୧-୧୨ ହଜାର ଟଙ୍କାରୁ ଚଳୁ ଅଧିକ ଅଂଶମାନକୁ ଲବ

ଦୟାପାଲ ଅବଶିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟନସଙ୍ଗରେ ମିଶିଯାଇ ଅଛି ।

—୦୦*୦୦—

ଅନୁମାନେ ଅଧିକ ଅନନ୍ୟସହ ସମାଦ-ବାହକାରେ ପାଠକଙ୍କୁ କ ବାଲେଶ୍ଵର ଉତ୍କ-ରୁଜଲର ଜମିଦାର ବାବୁ କୈଳାଶଚନ୍ଦ୍ର ମହାଶୟ ଅପଣାପ୍ରାଦାଙ୍କର ଅନ୍ୟତ୍ରାକ ଉପଲକ୍ଷରେ କୌଣସି ପ୍ରାଣୀ ଜାତି ନିମିତ୍ତ ଏକହଜାରଟଙ୍କା ମାଜୁଷ୍ଟେଟ ସାହେବଙ୍କଠାରେ ଗଢ଼ିତ କରି ଅ-ଛନ୍ତି । ଏହି ଟଙ୍କାର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ମାସିକ ଟ ୩୩ ନା ମୂଲ୍ୟର ଗୋଟିଏ ମାଇନର ବା ରଞ୍ଜିତୁଲର ଶ୍ରବଣୁତ୍ତି ପ୍ରାପନ ନିମିତ୍ତ ସହଯୋଗୀ ପରମର୍ଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ମନ ନୁହଇ ।

ଏଠା ଜଳ ଅଦାନର ଏବଂ ଚାହିଁର ଅଧିକ ମହଲୁମାନଙ୍କରେ କେତେକଣ ଅମଲ ଏବଂ ପିପ୍ପାବା ନିୟୁକ ଦେବାର ଯେଉଁ କଞ୍ଚାମକ ବୟା ଯାଇଥିଲା ତଦନୁସାରେ କ ୭୦ ଶରୁ ଅଧିକ ଅମଲକାର୍ଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ଏବଂ ପ୍ରାୟ କ ୧୨୦୧ ପିପ୍ପାବା ନିମିତ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥୀ ହୋଇଥିଲେ । ଗତ ମନବାର ଅମଲପ୍ରାର୍ଥକ ପଞ୍ଚଶା ଶେଷ ଦେଲ ଫଳ ବାହାର ନାହିଁ । ପିପ୍ପାପ୍ରାର୍ଥକ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରାୟ କ ୭୦୧ ବଣ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଅମଲ-ପ୍ରାର୍ଥକ ପଞ୍ଚଶା ଇଂରାଜୀରୁ ଶୁଭରଜନ, ଅନୁବାଦ, ଅଳ ଏବଂ ରଚନାରେ ହୋଇ ଥିଲା ।

ପୁରୀ ଜଗନ୍ନାଥମନ୍ଦିରର ଜାଣ୍ଡିସ୍ଵାଲକାରଣ ଭେଦା ସମ୍ବନ୍ଧ କରଣାର୍ଥେ ଚଳଚମାସ ତା ୧୭-ରୁଖରେ ହବଦରବାଦଠାରେ ରାଜା ମିରଲମା-ନସେର ବାହାଦୁରଙ୍କ ମାଲକାଲ ପ୍ରାସାଦରେ ଗୋଟିଏ ସଭା ହୋଇ ଥିଲା । ରାଜା ବାହାଦୁର ସଭାପତି ସ୍ଵରୂପ ସଭାରୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗୋଟିଏ ସ୍ଵରୁ ବାହାଦୁରଙ୍କ ପ୍ରକାଶ କରିବାରୁ ହେଦା ସମ୍ବନ୍ଧ ନିମିତ୍ତ ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟା ଗଠିତ ହେଲ ଏବଂ ରାଜା ଶିବରାଜ ଧର୍ମନାଥ ବାହାଦୁର ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସଭାପତି ଏବଂ ଶିବରାଜ ମୋତିଲାଲ କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ ମନୋମତ ହେଲେ ।

ଅନୁମାନକର ଶ୍ରେଣିକଟ ବାରକଲଂକ ସାତା-କର ସେଠାରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବସି ନାହାନ୍ତି । ଏଥି-ମଧ୍ୟରେ ସେ ସିକମପ୍ରଦେଶ ଦୁନଶବରବା-କାରଣ ଚଳଚମାସ ତା ୧୨ ରଖରେ ଯାଣା କରିଥିଲେ ଏବଂ ଗର ବୃଥଦାର ତା ୨୦ ରଖରେ ଦାରକଲଂକ ଲେଉଟି ଅଧିକାର ପୁର ହୋଇ-ଥିଲା । ସେପ୍ରକାର ନିୟମରେ ସେ ଦୁମଣ କରୁଅଛନ୍ତି ଚାହିଁ ନିୟୁକ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଏହିବର୍ଷ ଶେଷପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବେ-ଅପଣା ଅଧିକପ୍ର ସମସ୍ତ ରାଜ୍ୟଶ୍ରୀ ଦୁମଣ ଶେଷଦରବେ । ଦେଶର ଅବସ୍ଥା ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରରେ ଦେବି ଶାସନକାର୍ଯ୍ୟ ନବୀଦ ହରବା ବଡ଼ ପ୍ରଶଂସାପୂ ଅଟଇ । ଏଥିରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଶ୍ରେଣିକଟକର ବଡ଼ ବାହାଦୁର ଅଛି ।

ମିରଜାନ ଯୁକ୍ତ ଶେଷ ହୋଇଅଛି ବଡ଼
 ଅନନ୍ତର ଗଣପୁ ଅଟଇ । ସମସ୍ତ ଗୋଲମାଲ
 ସୁଦୃଢ଼ ହେବାରୁ ଇଂରାଜସେନା ବାହୁଡ଼ି ଅସି-
 ବାର ଖୁରପୁ ହୋଇ ଅଛି । ଶତ୍ରୁମାନେ ଇଂରାଜ-
 କର ସେ ସମସ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅପହରଣ କରିଥିଲେ
 ଲେଉଟାଇ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବିନାଅପତ୍ତିରେ
 ଏକହଜାରଟଙ୍କା ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ।
 ଗ୍ରାମବାସିମାନେ ଅପଣା ଘରକୁ ଫେରି ଅସି-
 ବାର ଅନୁମତି ପାଇବାରୁ ଶାନ୍ତଭାବରେ
 ସାମାଜ୍ୟ ପଦ୍ଧତିଶେଷୀର ଉଦ୍ଧର ଦକ୍ଷିଣସ୍ଥ ଗ୍ରାମ-
 ମାନକରେ ବସତି କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଇଂରାଜକ
 ଆକାମାଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୁଇ ଭିନ୍ନ
 ପଲଟନ ଦେଶୀୟ ପଦାତକ ଏବଂ ଏକଦଳ
 ଦେଶୀୟ ଗୋଲଭାଜ ସେଠାରେ ରହିବାର
 ସ୍ଥିର ହୋଇ ଅଛି ।

ତାହାର ଦାତ ଧର ପକାଇବାରୁ ସେ ଆତୀତ
 ପତ୍ତି ପାରିଲ ନାହିଁ । ପ୍ରଥମ ଆତୀତ ଗୁରୁତର
 ନୁହଇ ଏବଂ ତତ୍ପାସ ସୁବିଚଳକର ଭୁମଣର
 ବାଧା ଦେବ ନାହିଁ । ଆତୀତକାଣ୍ଡ ପାଗଲ
 ବୋଲି କଥିତ ହୁଅଇ । କାରଣବର୍ତ୍ତରେ ଏପରି
 ଦୁର୍ଭିକ୍ଷନା ଦୃଷ୍ଟିଥିଲେ କେତେ ସନେହର କଥା
 ଛୁଟିଥାନ୍ତା ।

ହାଇଦରାବାଦର ମିର ମୁନସୀ ପଣ୍ଡିତ ସିବୁ
 କଲିକତାନଗରକୁ ଆଗମନ କରବାର ସମ୍ପାଦ-
 କ୍ଷମାନଙ୍କରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ରୁଷ୍ଟ-
 ରୋଗ ଆସ୍ତେତ୍ୟ କରିବାର ପ୍ରକୃତ ଉପଥ
 ଏହାକଠାରେ ଅଛି ଏବଂ ସେ ସମସ୍ତ ରୋଗ
 ଅଧ୍ୟାୟ ବୋଲି ତାଙ୍କୁମାନେ ଶୁଣି ଦେଇଅ-
 ଛନ୍ତି ତାହା ସବୁ ଆରୋଗ୍ୟ କରିବାରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଅଛନ୍ତି । କଲିକତା ବଡ଼ବଜାର ବଡ଼ଲଲ୍ଲୁଟି
 ନ ୨୯ ମଠ ଉପକରେ ପଣ୍ଡିତ ମହାଶୟ ଦସ
 କର ଅପଣାର ଚିକିତ୍ସାର ଶୁଣ ଦେଖାଇବାକୁ
 ଲେଡ଼ୁଅଛନ୍ତି । ହାଇଦରାବାଦରେ ସେ କେ-
 ଢେକ ସେଗିକି ଭଲ କରି ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ତାଙ୍କୁ
 କଲିକତା ସହର ମତ ନ ମିଳିବାରୁ ସେଠାରୁ
 କଲିକତାକୁ ବାହାର ଅସି ଅଛନ୍ତି । ଯାଦାଦେହ
 ଶାହାଙ୍କର ପୁତ୍ର ଉପବାଦାୟକ କେତେଜଣ
 ସେଗିକି ତାହାଙ୍କ ଚିକିତ୍ସାଧୀନରେ ରଖା ଯାଇ
 ଅଛି ଏବଂ ଏହା ସଫଳ ହେଲେ ତାହାଙ୍କର
 ସମ୍ମାନର ସୀମା ରହିବ ନାହିଁ ।

ଅମ୍ଭେମାନେ ଶୁଣି ଅନନ୍ତର ଦେଲି ଯେ
 ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାପ୍ରଦେଶୀୟ ରେଲବଳ୍ଲୀମାଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଗବର୍ତ୍ତମେଧ ମଠର କର ଅଛନ୍ତି । କେବଳ ସର-
 ଭାଣ୍ଡ ଧାର ଅନୁସାରେ ଆଦେଶ ଦାହାରିବାର
 ସାମନ୍ୟ ନିୟମ ଥିବାରୁ ରେଲବାଟି ପ୍ରସ୍ତୁତ
 କରବାର ସେସବୁକୁମ୍ଭ ଗଳେଟରେ ପ୍ରକାଶ
 ହୋଇ ନାହିଁ । ଏଣେ କମ୍ପାନୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର
 ସମସ୍ତ ଅଧିକାରୀ କର ଅଛନ୍ତି, ଗଳେଟରେ
 ବହୁତକ ବାହାରିବାମାଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରଭୁତ୍
 ଦେବେ । ତାହାକେଶବରମର ରେଲବାଟି
 ନିର୍ମାଣ ହୋଇ ଲଠିକଳ ଦେଲେ ବଳ୍ଲୀ-
 ପ୍ରଦେଶୀୟ ରେଲବଳ୍ଲୀମା ଅର୍ଥ ଓ ଯତ୍ନ ଏବଂ
 ହାଇଦରାବାଦରୁ ନୁହେ ଏବଂ ଏହି ଯତ୍ନ
 ଦେଖି ଏ ଦେଶୀୟ ରେଲମାନଙ୍କ ଏପ୍ରକାର
 ଅଭି କେତେ କମ୍ପାନୀ ସୁଖି କରବାରୁ ସହବାନ
 ହେବେ ।

ରଘୁବରବଳ ପୁଅଙ୍କ ଭ୍ରମଣ କରିବା ଉ-
 ଦେଶରେ ଯାହା ନର ଉତ୍କଳବର୍ତ୍ତ ଲଙ୍କା ପ୍ର-
 ଭୃତ ଅନେକ ଦେଶ ଦର୍ଶନ କରି ଅନୁଭବନ
 ଦେଇ ତାମାନସକ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରଦେଶ ହୋଇ
 ଥିଲେ ! ଉକ୍ତ ବ୍ୟବର ତାହାଓଟୋ ନଗରରେ
 ଗୋଟିଏ ସ୍ତମ୍ଭର ଦ୍ରବ୍ୟ ଅଛି । ସେହି ଦ୍ରବ୍ୟ ଦେ-
 ଶୁବା ସମୟରେ ଜଣେ ପୁଲିସ କର୍ମଚାରୀ ଦୂଠା
 ଭରବାଣ୍ଡ ଦ୍ଵାରା ତାହାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଆଘାତ
 କଲି । ଅନ୍ୟଥର ଆଘାତ କରିବା ସମୟରେ
 ରଘୁବରବଳଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଥିବା ଶ୍ରୀମ ସୁବରୁକ

ଏଠା ଜଳସାଦେବଙ୍କ ମହଲୁମାର ନକଲ-
 ସିରପାରେ ପୁରୁଣା କୋର୍ଟିସିସ ବ୍ୟବହାର
 କରିବାହାର ସରକାରୀ ପାଠଶାଳା ଆସ୍ପାହାର କର-
 ଥିବା ଲବ୍ୟାଦକାଗ୍ରର ଅନୁସନ୍ଧାନ ସିରପାଦାର
 ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥର ଗୋଷ୍ଠ ବହୁତ ଦିନରୁ
 କରୁଥିଲେ । ତହିଁରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା ଯେ
 ମଦାସିଲଖାନାର ପୁରୁଣା ନଥିର ଛେକି
 ହୋଇଥିବା କୋର୍ଟିସିସ ଟିକଟିକ ମାନ ବାହାର
 ହୋଇ ନକଲ ଦରଖାସ୍ତର ନୁହଇ ଅଭିଭକ୍ତି
 କୋର୍ଟିସିସମାନ ଛୁଟିଆର ଚହିଁ ବଦଳରେ
 ବସିଅଛି । ଏଥି ଯାଇଁ ଉକ୍ତ ସିରପାରେ କାର୍ଯ୍ୟ
 କରୁଥିବା ନିତ୍ୟାନନ୍ଦବାସ ଏବଂ ଚିନ୍ତାମଣି ମଦା-
 ମଦାପାଟି ଦୁଇଜଣ ଅମଲ କ ଯାହାଙ୍କର ଦସ୍ତ-
 ଖତ୍ତ ସେ ସବୁ କୋର୍ଟିସିସରେ ଥିଲ ସେମାନେ
 ପ୍ରାୟ ଚାରିମାସ ଦେଲ ସସପେଣ୍ଡ ହୋଇଥିଲେ ।
 ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜଳସାଦେବ ତାହାଙ୍କର କବାବ କେଉ

ଫଉଜଦାରୀ ସୁପର୍ କରବାର ଅର୍ଦ୍ଧେକ ଦେ-
 ବାରୁ ଗଠ ହୁଏବାର ମୋକଦ୍ଦମା ଦାଏର
 ହୋଇ ଆସିମାନଙ୍କ ମାନରେ ଉତ୍କଳଦେ-
 ଦେଇ ଏବଂ ତହିଁ ଅଭିଭବନ ସେମାନେ ହାଜର
 ହେବାରୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସେନ ସାଦେବ କବସମାଜ-
 ଷ୍ଟେଟ ସେମାନଙ୍କୁ ହାକିମରେ ଦେଇ ଆଗାମି
 ମାସ ତା ୪ ରଖ ଆର୍ଯ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି ।

ବନାରସରେ ରାମକମଳର ଦେନ ସେପରି
 ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ହୋଇଥିଲା କଲିକତା ସାମବାଜୀରେ
 ଗର ସନବାର ଏକ ମସକଦହେନ କରୁ
 ଭଦପେଶା ଅତି ଗୁରୁତର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ହୋଇ
 ଯାଇଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଵାକାଭାବରୁ ଏଥିର
 ସକ୍ଷେପ ବୁଝାନ୍ତୁ ଆଗାମି ସପ୍ତାହପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ରଖିଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ଦେଲୁ । ଫଳ କଥା ଏହି
 କି ଅଦାଲତର ଉତ୍ତୀକମେ ମସକଦ ହୁଜାଦେ-
 ବାର ଥିବାରୁ ସେଠା ମଉଲ୍ଲାମ ପ୍ରାୟ ଦୁଇ
 ଦକାର ମୁସଲମାନ ବଦମସ ସହକ କରି
 ପୁଲିସକୁ ଲଠି ଓ ଟେକାଦାସ ପ୍ରଦାର କରିନ୍ତେ
 ସମାଦ ପାଇ ପୁଲିସକମିଶ୍ନର ଓ ତାହାଙ୍କ
 ଡେପୁଟୀ ଅନେକ ସଞ୍ଜ୍ୟକ ଇଉରୋପୀୟ ଏବଂ
 ଦେଶୀୟ ପୁଲିସ ଦଳ ସହର ଅଭ୍ୟନ୍ତର ବିଚଳ-
 ଶାହାସହର ବଦମାସମାନଙ୍କୁ ଅନୁମତ କରି ପ୍ରାୟ
 ଦୁଇ ଦଶା ଯକ ଉତ୍କଳୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା
 ଦେଲେ ଏବଂ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ବହାରୁ ଗୁଳି ବହୁତ
 ଦେନ ଅଭେଦଗତ ସିଦାହିଁ ଅସିଥିଲେ ମାତ୍ର
 ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ସେଗ ହେବାରୁ ବାଟରୁ ଛେଉଟି
 ଗଲେ । ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କି ୧୦ ଶ
 ପୁଲିସଦାସ ଶିରପାରେ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଚହିଁମଧ୍ୟରୁ
 କି ୪ ଶ ଗୁରୁତର ହୋଇଥିବାରୁ ଦାସପାତା-
 ନରେ ଅଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନୁଭବ
 କି ୩୦ ଶକର ବହୁବାର ଅଶା ନାହିଁ । ଏଣେ
 ପୁଲିସଦଳମଧ୍ୟରୁ ଅନେକ ଇନଷେକ୍ଟର ଏବଂ
 ଇଉରୋପୀୟ ଓ ଦେଶୀୟ ବଦମୁଦଲ ଆଘାତ
 ପାଇଅଛନ୍ତି ଚହିଁମଧ୍ୟରୁ କେତେଜଣଙ୍କର ଦୁ-
 ବାର ଅଶା ନାହିଁ । ସବୁ ପୁଲିସକମିଶ୍ନର ମଧ୍ୟ
 ଶ୍ରୀମ ଆଘାତ ପାଇଅଛନ୍ତି ।

ଏଥିପୁର୍ବେ ବମେଇରେ ଜଣେ ଦରପୁ ଶା
 କୁମ୍ଭପାଣ୍ଡିରେ ତାହାର ପିଲା ପାଣି ପକାଇଦେ-
 ବାରୁ ସେ ହାଣ୍ଡି ଚର୍ଚ୍ଚରେ ବସଇ କୁମ୍ଭ ପୁଣ୍ଡା
 ଥିଲା ବୋଲି ଲୁଣ ମାତ୍ରକା ଅପରାଧରେ ଦଣ୍ଡ-
 ନାୟ ହୋଇଥିବା କଥା ସାଠକମାନଙ୍କୁ ମନ୍ଦା